

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА

в зарубіжних ЗМІ

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА У ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ

Інформаційно-реферативний бюлетень

Випуск 5 (30)

(огляд матеріалів зарубіжних ЗМІ за 1-31 травня 2021 року)

Головний редактор

С. В. Полтавець, в. о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, старш. наук. співроб.

Редакційна колегія:

С. М. Польовик, завідувач ВФІР Фонду Президентів України,
канд. наук із соц. ком. (відповідальна за випуск),
Л. М. Степченко, мол. наук. співроб. ІАВ Фонду Президентів України

Інформаційно-реферативні матеріали підготували:

А. Г. Федорчук, А. В. Матвійчук, О. І. Макарова, Н. О. Моршна, Я. А. Дайнека,
Д. В. Павленко, М. І. Хилько, Д. В. Бондаренко

Аналітичні матеріали підготував:

А. Г. Федорчук, наук. співроб.

Заснований у 2011 році

Виходить два рази на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2019

Київ 2021

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	8
АКТИВНІСТЬ ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ У ВИСВІТЛЕНІ ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕЗИДЕНТІВ	9
ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ	13
ІНФОРМАЦІЙНО-РЕФЕРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ	18
АКЦІЇ ПРОТЕСТУ	18
<i>Білорусь</i>	18
<i>Бразилія</i>	18
<i>Колумбія</i>	19
БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ	20
<i>Гамбія</i>	20
<i>Ліван</i>	20
<i>Україна</i>	21
ЕКОНОМІЧНА І ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА	21
<i>Еквадор</i>	21
<i>Єгипет</i>	22
<i>Іран</i>	22
<i>Колумбія</i>	22
<i>Корея</i>	22
<i>Малаві</i>	23
<i>Мозамбік</i>	24
<i>Нігерія</i>	24
<i>США</i>	24
<i>Танзанія</i>	25
<i>Україна</i>	25
ЗАКОНОДАВЧІ ЗАСАДИ ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТСТВА	26
<i>Білорусь</i>	26
<i>Киргизстан</i>	26
<i>Польща</i>	27
ЗБРОЙНІ ПОВСТАННЯ І ПЕРЕВОРОТИ	27
<i>Конго</i>	27
<i>Малі</i>	27
<i>Чад</i>	30
ІМПІЧМЕНТ ПРЕЗИДЕНТА	30
<i>Албанія</i>	30
ІНАВГУРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА	31
<i>Бенін</i>	31

<i>Уганда</i>	31
КУЛЬТУРА, ОСВІТА, НАУКА	32
<i>Україна</i>	32
<i>Франція</i>	32
МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА	32
<i>США</i>	32
НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ	33
<i>Конго</i>	33
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА	33
<i>США</i>	33
<i>Україна</i>	34
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА	34
<i>Венесуела</i>	34
ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	35
<i>Бразилія</i>	35
<i>Кенія</i>	35
<i>Колумбія</i>	35
<i>Мальдіви</i>	36
<i>Німеччина</i>	36
<i>Перу</i>	36
<i>Сербія</i>	37
<i>США</i>	37
<i>Україна</i>	38
ПАРЛАМЕНТСЬКІ ВИБОРИ	39
<i>Болгарія</i>	39
<i>Молдова</i>	39
ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА	40
<i>Білорусь</i>	40
<i>Венесуела</i>	40
<i>Колумбія</i>	41
<i>Конго</i>	41
<i>Мальдіви</i>	41
<i>Росія</i>	42
<i>Сомалі</i>	42
<i>Танзанія</i>	42
<i>Україна</i>	42
ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА	43
<i>Болгарія</i>	43
<i>Ізраїль</i>	44
<i>Італія</i>	44

<i>Колумбія</i>	44
<i>Ліван</i>	45
<i>Малі</i>	45
<i>Республіка Конго</i>	46
<i>Україна</i>	46
ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	46
<i>Еквадор</i>	46
<i>Колумбія</i>	46
<i>Непал</i>	47
<i>Пакистан</i>	47
<i>Південний Судан</i>	47
<i>Сальвадор</i>	48
<i>США</i>	48
<i>Франція</i>	48
ПРЕЗИДЕНТ І СУДОВА ВЛАДА	49
<i>Зімбабве</i>	49
<i>Кенія</i>	49
ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ	50
<i>Бразилія</i>	50
<i>Іран</i>	50
<i>Німеччина</i>	51
<i>Сирія</i>	51
<i>Франція</i>	52
РЕЛІГІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ	52
<i>Туреччина</i>	52
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ	53
ІНФОРМАЦІЙНО-РЕФЕРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ	56
АЗІЯ	56
<i>Гондурас</i>	56
<i>Іран</i>	56
<i>Корея</i>	57
<i>Ліван</i>	58
<i>США</i>	58
<i>Туреччина</i>	61
АФРИКА	62
<i>Єгипет</i>	62
<i>Малі</i>	63
<i>Південно-Африканська Республіка</i>	63
<i>Руанда</i>	63
<i>Франція</i>	64

ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ	65
<i>Білорусь</i>	65
<i>Іран</i>	65
<i>США</i>	66
<i>Україна</i>	67
ЄВРОПА.....	68
<i>Білорусь</i>	68
<i>Литва</i>	70
<i>Намібія</i>	70
<i>Польща</i>	70
<i>Росія</i>	71
<i>США</i>	72
<i>Туреччина</i>	72
<i>Україна</i>	73
<i>Франція</i>	78
<i>Чехія</i>	79
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ.....	80
<i>Білорусь</i>	80
<i>Грузія</i>	80
<i>Сальвадор</i>	80
<i>Туреччина</i>	81
МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	81
<i>Франція</i>	81
НАТО.....	81
<i>Румунія</i>	81
<i>Франція</i>	82
ПІВДЕННА АМЕРИКА	83
<i>Бразилія</i>	83
<i>Венесуела</i>	83
ПІВНІЧНА АМЕРИКА	83
<i>Росія</i>	83
<i>Сальвадор</i>	84
<i>США</i>	84
<i>Туреччина</i>	88
<i>Україна</i>	88
ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ	89
ІНФОРМАЦІЙНО-РЕФЕРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ.....	95
МАЛЬДІВИ.....	95
ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА	95

ПОЛЬЩА	95
РОСІЯ	96
США	96
ТАНЗАНІЯ	99
ФРАНЦІЯ	99
МОДАЛЬНІСТЬ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ПРЕЗИДЕНТІВ	100

ПЕРЕДМОВА

У сучасному світі інститут президентства є достатньо поширеним органом влади, але в кожній країні він має свої функції та особливості впливу на розвиток суспільства й держави. Дослідженням світового досвіду функціонування та сучасного стану інституту президентства допомагає моніторинг інформації про цей державний інститут у ресурсах світової мережі. Сьогодні засоби масової інформації грають важливу роль у формуванні суспільної свідомості і регулювання суспільної думки, висвітлюючи та коментуючи практично всі сфери функціонування інституту президентської влади. Сучасні медіа в мережі є одним з головних ресурсів, за допомогою яких громадськість дізнається про діяльність президентів, формує образ президента зокрема і держави загалом. Саме тому моніторинг інформації про інститут президентства, що циркулює в світовій мережі, є актуальним та важливим інструментом дослідження.

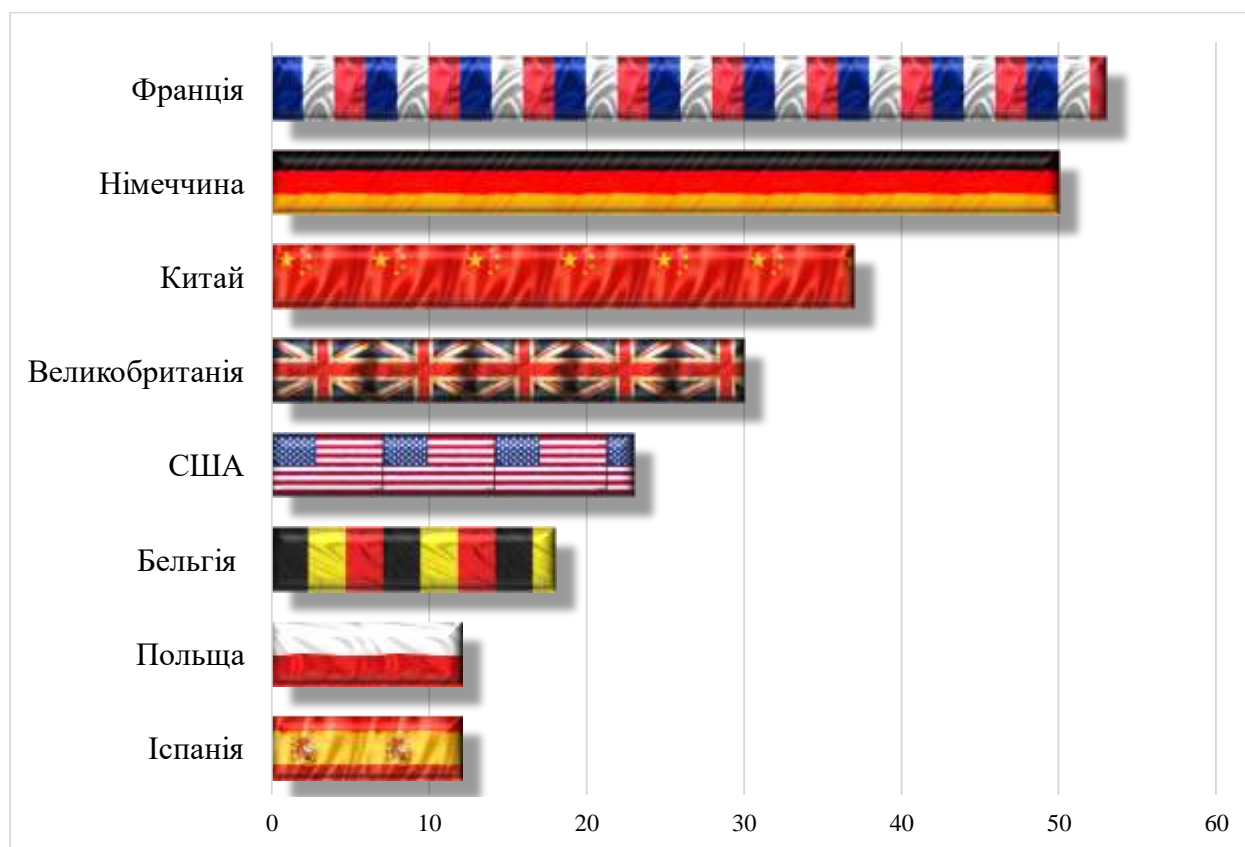
У 5 випуску інформаційно-реферативного бюлетеня «Інститут президентства в зарубіжних ЗМІ» за 2021 рік розкрито окремі аспекти функціонування інституту президентів у дзеркалі їх відображення впливовими світовими медіа за період з 1 по 31 травня 2021 р. У процесі дослідження означеної проблеми було проаналізовано 235 інформаційних повідомлень ЗМІ таких країн як США, Великобританія, Німеччина, Франція, Бельгія, Китай, Іспанія та Польща, опублікованих на англійській, іспанській, німецькій, польській, французькій мовах.

Серед жанрових різновидів матеріалів, які підлягали моніторингу за означений період авторські статті, інтерв'ю, тематичні огляди, прогностичні та аналітичні коментарі, важливі інформаційні повідомлення тощо.

Згідно з результатами моніторингу, світові інтернет-джерела в травні 2021 року висвітлювали діяльність 68 президентів світу у всіх сферах. Особливу увагу зарубіжні ЗМІ приділяли політиці президентів в галузі економіки і фінансів, охорони здоров'я, президентським виборам, взаємодії президентів з органами виконавчої та законодавчої влади їх країн, а також зовнішньополітичній діяльності президентів, особливо їх участі у міжнародній європейській політиці та відповіді світових лідерів на зростаючу агресивність Росії.

АКТИВНІСТЬ ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ У ВИСВІТЛЕНІ ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕЗИДЕНТІВ

Найбільшу активність у представленні різних аспектів функціонування інституту президентства у світі проявляли зарубіжні ЗМІ Франції (22 %), Німеччини (21 %), Китаю (16 %), Великобританії (13 %) та США (10 %).

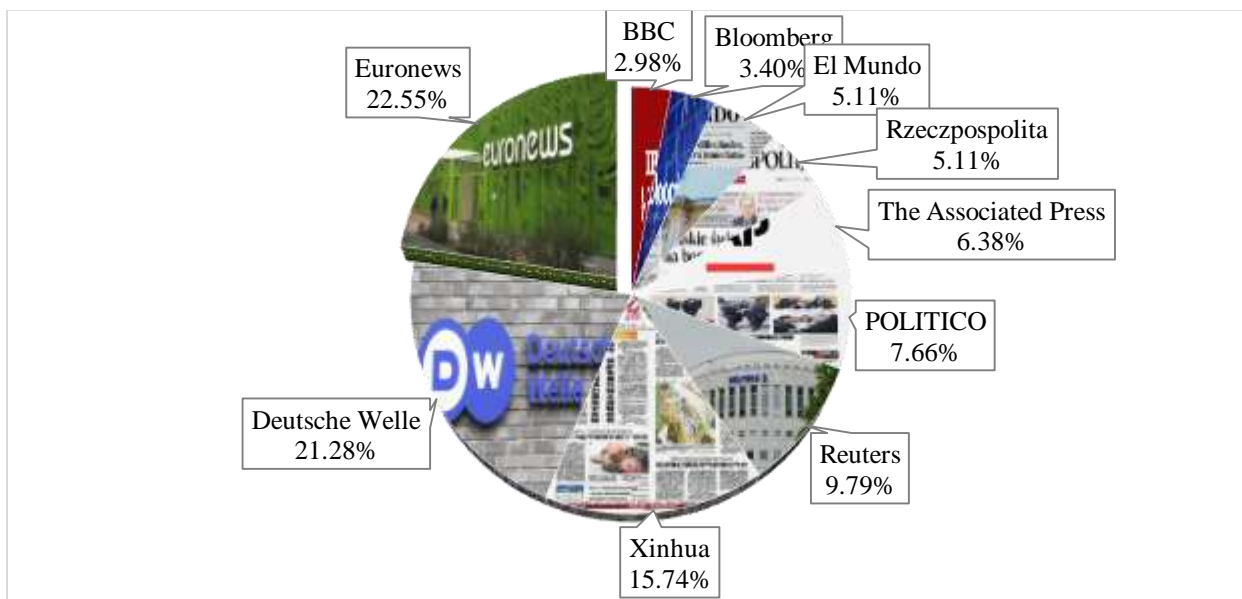
Діаграма 1. Активність країн у висвітленні президентів світу (ранжування за кількістю публікацій в ЗМІ країни за період 1-31 травня 2021 року)

Найчастіше публікували матеріали про діяльність президентів світу впливове інформаційне агентство Франції Euronews та міжнародний інформаційний мовник Німеччини Deutsche Welle, не значно відстали від них і інформаційні ресурси Китаю та Великобританії звертаючи увагу на глобальних світових проблемах, з якими доводиться стикатися главам держав. Інтернет-ресурси Великобританії, Франції та Китаю вже традиційно найбільше уваги приділяли внутрішній політиці президентів, а медіа США, Німеччини та Бельгії більше уваги сконцентрували на їх міжнародній діяльності.

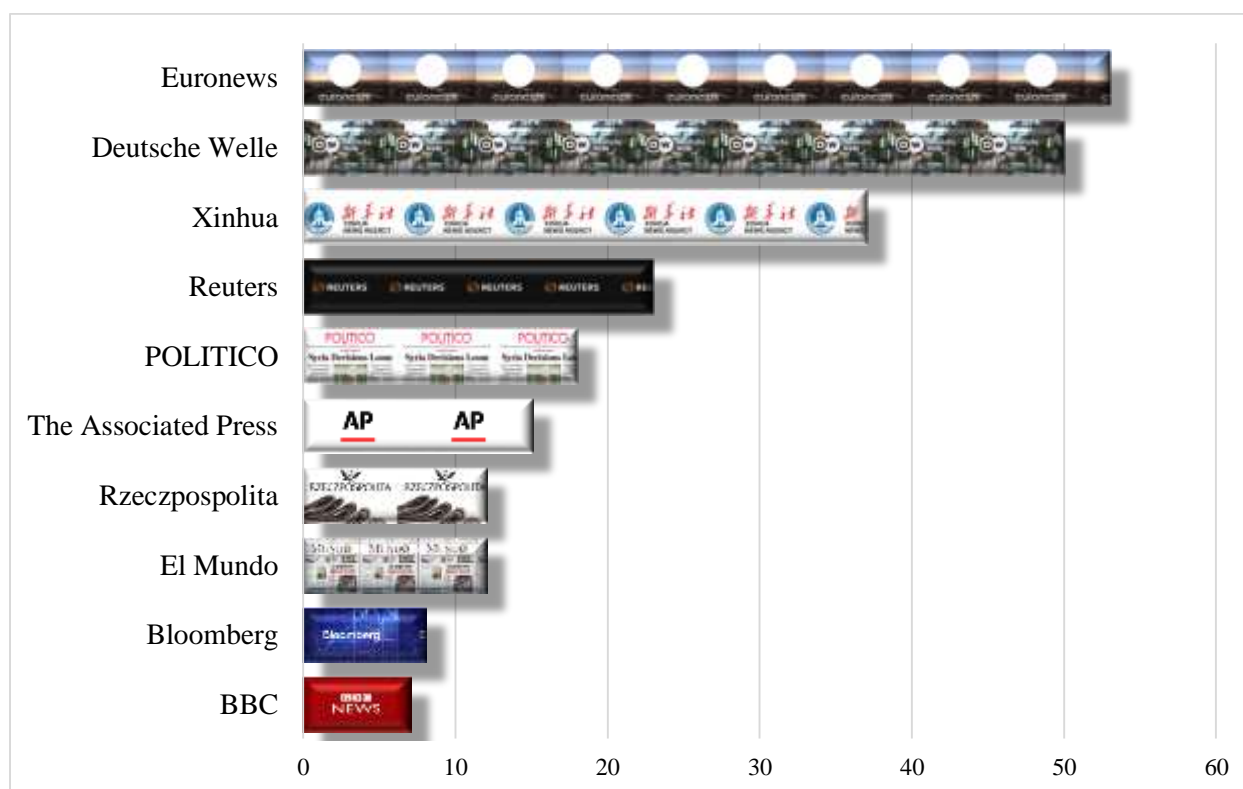
Діаграма 2. Активність країн у висвітленні президентів світу (доля публікацій ЗМІ країни за період 1-31 травня 2021 року)

Оцінюючи ступінь зацікавленості проблемами президентської влади конкретних зарубіжних інформаційних ресурсів, результати дослідження яких представлені в цьому огляді, слід виділити провідний європейський цілодобовий інформаційний телеканал Франції Euronews (22,55 % відібраних в процесі моніторингу матеріалів), міжнародний інформаційний мовник Німеччини Deutsche Welle (21,28 %), китайська державна урядова агенція новин Xinhua (15,74 %), інформаційне агентство Великобританії Reuters (14,10 %) та європейське видання POLITICO в Брюсселі (7,66 %).

Діаграма 3. Активність видань у висвітленні президентів світу (доля публікацій за період 1-31 травня 2021 року)

Як свідчить проведений нами аналіз, журналісти Euronews традиційно охоплювали своєю увагою діапазон президентів держав з найширший географією (в травні 2021 цим виданням було відібрано матеріали про 32 президентів з 25 країн світу), а оглядачі Deutsche Welle найчастіше висвітлювали діяльність президентів США, України та Білорусі. Здебільшого увага французького новинного сайту Euronews як і англійського Reuters та була зосереджена на проблемах зовнішньополітичної діяльності глав держав. Брюссельське видання POLITICO традиційно концентрує увагу на президентах США та Франції. Передбаченою була увага американського новинного сайту Associated Press до внутрішніх проблем США та діяльності чинного президента Джо Байдена, який проявляє достатню активність, як у внутрішній так і у зовнішній політиці США.

Діаграма 4. Активність видань у висвітленні президентів світу (ранжування за кількістю публікацій за період 1-31 травня 2021 року)

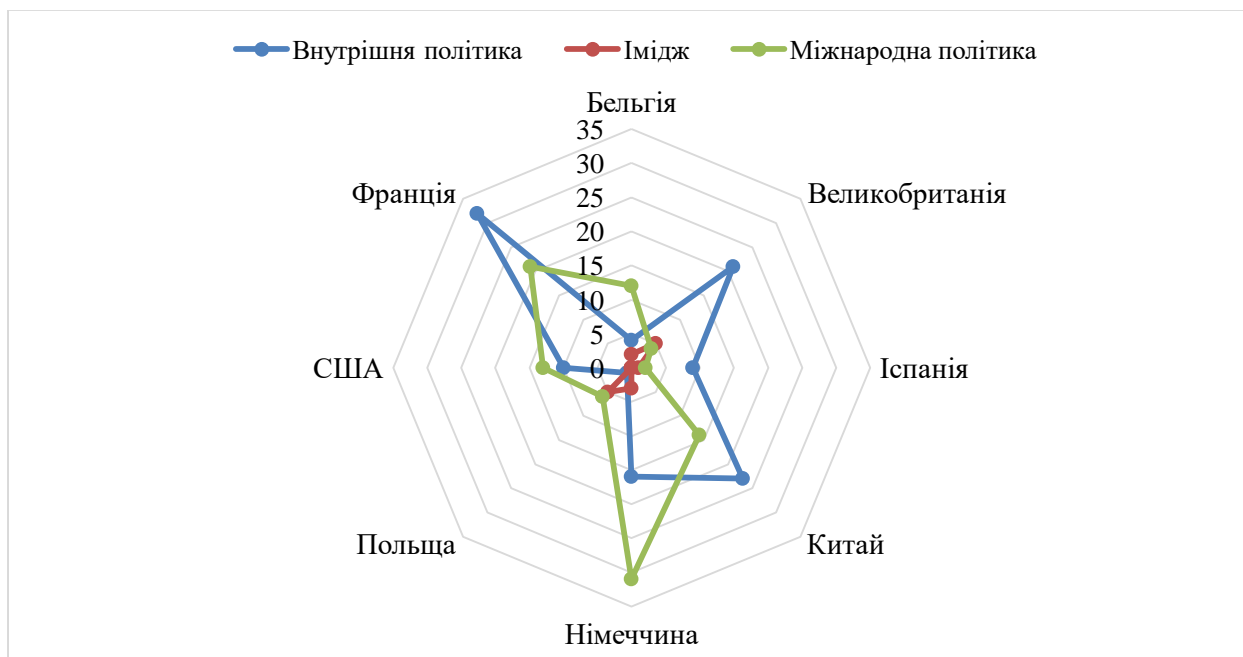
За період з 1-31 травня 2021 р. частіше висвітлювалася діяльність президентів з питань внутрішньої політики (49 %), на другій позиції – публікації про міжнародну політику президентів (44 %), на третій – оцінка іміджу світових лідерів (7 %). При цьому доля публікацій про міжнародну політику порівняно з попереднім місяцем збільшилась на 4 % (з 40 % до 44 %). Відповідно зафіксовано зменшення рівня уваги міжнародних коментаторів до

іміджевих оцінок лідерів країн у зарубіжних ЗМІ (з 11 % до 7 %).

Діаграма 5. Співвідношення сфер діяльності президентів, що висвітлювались світовими ЗМІ (доля публікацій за період 1-31 травня 2021 року)

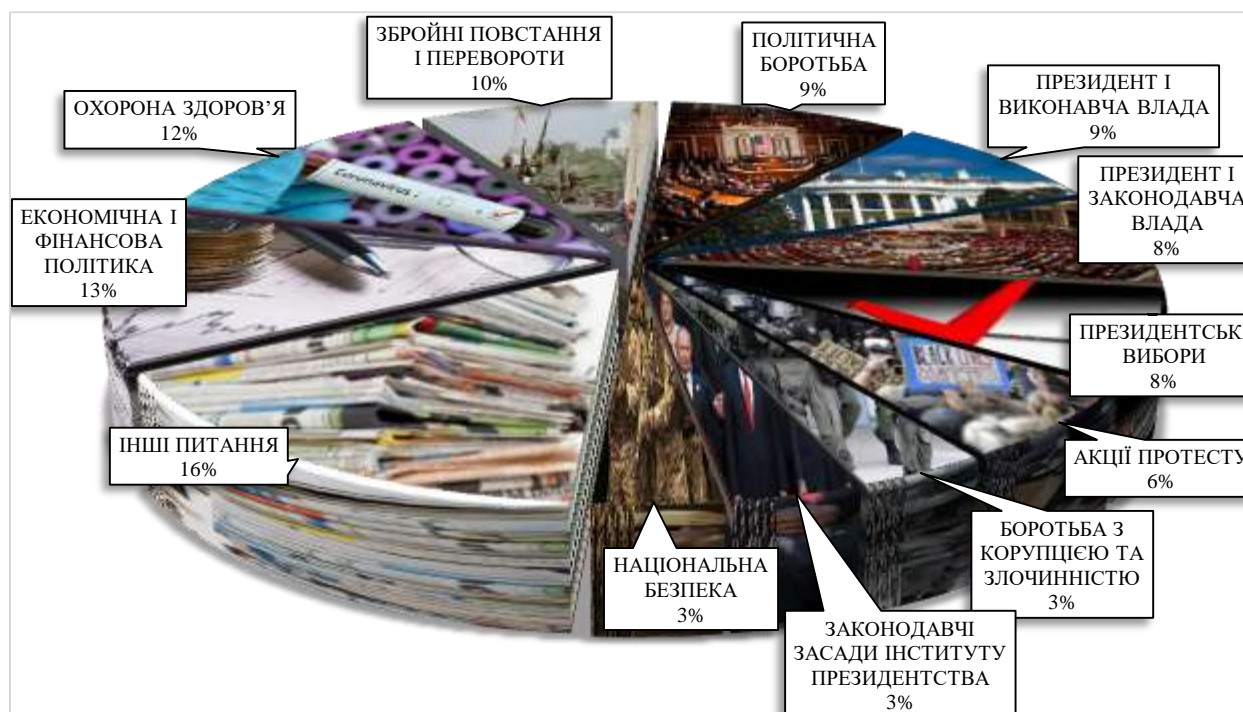
Слід відзначити, що внутрішньополітичними проблемами діяльності президентів найбільше опікувались медіа Великобританії (27 %), Франції (19 %) і США (13 %). Міжнародна політика президентів привертала увагу інтернет-джерел США (28 %), Німеччини (19 %), Франції та Польщі (по 13 %). Іміджеві оцінки президентам найбільше надавали ЗМІ Великобританії (38 %), Іспанії (25 %) та Бельгії (13 %).

Діаграма 6. Розподіл тематичних рубрик публікацій про президентів в ресурсах країн (за період 1-31 травня 2021 року)

ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ

Більшість публікацій, що розкривають внутрішньополітичну діяльність президентів, за період з 1 по 31 травня 2021 року були присвячені економічній і фінансовій політиці глав держав (13 %). Проблеми охорони здоров'я (12 %) вперше за останні два роки відійшли на другий план. Активність зарубіжні ЗМІ проявляли також у висвітленні збройних повстань та військових переворотів у різних країнах світу (10 %) та політичній боротьбі президентів за владу (9 %). В 9 % публікацій закордонні оглядачі аналізували взаємодію президентів та виконавчої влади в їх державах та у 8 % матеріалів взаємодію з органами законодавчої влади.

Діаграма 7. Питання внутрішньої політики у висвітленні президентів світу в іноземних ЗМІ (доля публікацій за період 1-31 травня 2021 року)

Президент США Д. Байден оприлюднив бюджет в розмірі 6 трлн дол. на 2022 р., в якому багато нових програм соціального захисту для бідних і середнього класу, але його щедрість залежить від оподаткування корпорацій, щоб утримати зростаючий борг країни від повного виходу з-під контролю. Підвищення заробітної плати є метою президента Д. Байдена та побічним продуктом його пакету допомоги на 1,9 трлн дол. та додаткових витрат щонайменше на 3,5 трлн дол. на інфраструктуру та освіту.

Увагу до процесу відновлення економіки після пандемії проявили президенти Південної Америки. Новообраний президент Еквадору 65-річний колишній банкір Гільермо

Лассо пообіцяв відродити економіку, що постраждала від пандемії коронавірусу, і створити робочі місця для населення, стомленого роками заходів жорсткої економії. Президент Колумбії Іван Дуке Маркес вирішив скасувати запропоновану податкову реформу після чотириденних протестів. Запропонований ним законопроект мав підвищити податки через економічну кризу, спричинену пандемією.

Проте найбільшу увагу журналісти світових медіа приділили політиці президентів щодо вирішення проблем економіки Африки. Президент Нігерії Мухаммаду Бухарі поросив у парламента країни затвердження нових зовнішніх запозичень на 6,18 млрд дол. Новий президент Танзанії Самія Сулуху-Хасан заявила, що уряд зменшить ставку податку на прибуток на 1 % до 8 % у 2021/22 фінансовому році, що починається в липні, а також планує скасувати «недружні податки та збори для танзанійців». Президент Малаві Лазарус Чаквера попередив, що вирощування тютюну, провідного джерела іноземної валюти в його країні, знаходиться в занепаді і закликав перейти на вирощування таких культур як канабіс, який в минулому році був легалізований на місцевому рівні для використання у деяких сферах. Президент Єгипту Абдель Фаттах Ас-Сісі схвалив план модернізації Суецького каналу щодо розширення та поглиблення південної ділянки водного шляху.

Президент Ірану Хассан Рухані закликав посилити «економічну безпеку» для приватного сектору з метою подальшого залучення іноземних інвестицій у зону вільної торгівлі та спеціальних економічних зон Ірану. Президент України Володимир Зеленський підписав закони про внесення змін до Податкового та Митного кодексів України щодо пільгового розмитнення автомобілів на європейських номерах.

Питання охорони здоров'я у світлі всесвітньої пандемії коронавірусу, вже другий рік посідають провідне місце в матеріалах ЗМІ про президентів, проте доля цих питань поступово зменшується (з 19 % до 12 % з попереднього місяця). Загальною проблемою, над рішенням якої працювала більшість президентів світу в травні 2021 року, стало забезпечення постачання вакцин та організація вакцинації в країнах.

Президент США Д. Байден заявив, що підтримає відмову від цінних патентів та інших засобів захисту інтелектуальної власності для вакцин від Covid-19, щоб допомогти розширити їх виробництво у всьому світі. Президент Бразилії Жаїр Болсонару спрямує додаткові 1,05 млрд дол. федеральних витрат на виробництво, постачання та розподіл вакцин

проти COVID-19. Президент Перу Франсіско Сагасті оголосив про нову угоду з «Pfizer Inc» та «BioNTech SE» щодо придбання додаткових 12 мільйонів доз вакцини проти COVID-19, оскільки жорстока друга хвиля вірусу руйнує країну.

Президент Мальдівських островів Ібрагім Соліх наказав силам безпеки вжити заходів щодо охорони праці, щоб стримати триваючу четверту хвилю зараження COVID-19. У телевізійному зверненні І. Соліх закликав громадян зробити все, щоб полегшити навантаження на систему охорони здоров'я країни та не дати ситуації вийти з-під контролю. Мальдіви – одна з країн, яка найбільше постраждала від пандемії з точки зору економічних наслідків. Президент Кенії, найбагатшій країні Східної Африки, Ухуру Кеніятта, навпаки, скасував карантин щодо COVID-19, який він ввів у квітні, що дозволило знову відкрити бари і ресторани.

Президент Сербії Александар Вучич заявив, що «ми продумали, як винагородити людей, які проявили відповідальність і вирішили надати додаткову фінансову підтримку тим, хто пройшов вакцинацію». На даний момент приблизно 22 % з 7 мільйонів жителів Сербії отримали дві дози вакцини, що набагато більше, ніж середньостатистичні 9 % у громадян Європейського Союзу.

В травні 2021 року 10 % публікацій світових ЗМІ про президентів були присвячені збройним повстанням і переворотам. Президент Демократичної Республіки Конго Фелікс Чісекеді ввів воєнний стан у північно-східних провінціях Північного Ківу та Ітурі через насильство з боку збройних формувань у регіоні. Заарештовані військовими заколотниками перехідний президент Малі Ба Ндау та прем'єр-міністр М. Уане подали у відставку. Конституційний суд Малі заявив, що Ассімі Гойта, глава хунти, який займав посаду перехідного віцепрезидента, є новим перехідним президентом Малі. Франція, Європейський Союз і США пригрозили ввести цілеспрямовані санкції щодо того, що президент Франції Емманюель Макрон назвав «переворотом в рамках державного перевороту». Держдепартамент США призупинив надання допомоги силам безпеки і оборони країни і закликав до «негайного і беззастережного звільнення затриманих і відновлення переходу під керівництвом цивільних осіб». Військові в Чаді заявили про перемогу в боротьбі з північними повстанцями після тижнів боїв. Конфлікт проти повстанців із Лівії ввів країну в кризу, коли президент Ідріс Дебі загинув після поранення на передовій. Військова влада під керівництвом

сина І. Дебі, Магамет Дебі Ітно, була засуджена опозицією та групами громадянського суспільства, що призвело до протестів. Повстанська група заявляє, що не знає про закінчення бойових дій.

Діаграма 8. Внутрішня політика в публікаціях про президентів в ресурсах країн (доля публікацій за період 1-31 травня 2021 року)

Бюлетень також містить інформацію і про інші питання внутрішньої політики президентів, наприклад: чому президент Лівану Мішель Аун заявив, що Ліван починає рішучу боротьбу з контрабандою наркотиків, чому президент Гамбії Адама Берроу збирається передати національній гвардії збройних сил Гамбії поліцейські обов'язки та в якому випадку Президент України В. Зеленський поставив питання про відставку міністра внутрішніх справ А. Авакова. Також у випуску: чому президент Албанії Ілір Мета відмовився з'явитися перед парламентським комітетом, який розслідує питання про його імпичмент, наскільки президент США підвищив квоту прийому країною біженців в цьому році, як президент Фелікс Чісекеді контролює панічну ситуацію, спричинену виверженням вулкана в Демократичній Республіці Конго та президенти яких країн склали присягу на новий термін.

Внутрішньополітична діяльність президентів найбільше уваги привернула у журналістів інтернет-ЗМІ таких країн, як: Франція (27 % публікацій), Китай (20 %),

Великобританія (18 %) та Німеччина (14 %).

ІНФОРМАЦІЙНО-РЕФЕРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ

АКЦІЇ ПРОТЕСТУ

Білорусь

«We do not give up!» Belarus opposition calls for new mass protests and tougher EU sanctions = [«Ми не здаємося!»: Опозиція Білорусі закликала до нових масових протестів і посилення санкцій ЄС] // Euronews. – Lyon, 2021. – 07.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/07/belarus-opposition-calls-for-new-mass-protests-and-tougher-eu-sanctions>.

Закликаючи відновити масові протести в Білорусі, противники президента **Олександра Лукашенка** хочуть використати святкування Дня Перемоги, щоб нагадати світові про порушення прав людини режимом білоруського лідера. «З одного боку, це фактор, який демонструє, що ми не здаємося, що ми не згодні з фальсифікацією виборів, які відбулися 9 серпня 2020 р., з насильством, яке сьогодні проявляє режим проти білорусів. З іншого боку, це законний державний захід, це єдина можливість легально взяти участь у масових заходах на території Білорусі, інших можливостей для цього у нас немає», – заявив білоруський опозиціонер П. Латушко, зауваживши, що «нинішнє переслідування опозиції в Білорусі – це найгірший терор, який Європа бачила за 40 років». О. Лукашенко досі ігнорував неодноразові заклики опозиції до переговорів про повторне проведення виборів на вільних і справедливих умовах, припинення жорстокості поліції і звільнення політичних ув'язнених.

Польська, Ксенія. О. Лукашенко дозволив силовикам застосовувати бойову техніку проти демонстрантів / К. Польська // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 17.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3tVYs>.

Президент Білорусі **Олександр Лукашенко** підписав документ «Про зміну законів з питань забезпечення національної безпеки Республіки Білорусь». Новий закон наділяє органи внутрішніх справ правом застосовувати зброю, фізичну силу, бойову і спеціальну техніку «для припинення масових заворушень». При цьому співробітники правоохоронних органів по суті не несуть відповідальності за шкоду, заподіяну в результаті застосування спецзасобів. Крім того, цей закон дає силовикам право при затриманні проводити особистий огляд громадян, їхніх речей і транспортних засобів. Співробітники МВС також зможуть безкоштовно і без письмової згоди фізичних осіб отримувати відомості з інформаційних систем, у тому числі персональні дані. Силовики також уповноважені забороняти громадянам вести звуко- і відеозапис, кіно- і фотозйомку навколишньої обстановки. Згідно із законом, пропонується віднести органи внутрішніх справ до воєнізованих організацій.

Бразилія

Brazil: Tens of thousands protest Bolsonaro's response to COVID-19 = [Бразилія: десятки тисяч громадян протестують проти реакції Ж. Болсонару на COVID-19] // Euronews. – Lyon, 2021. – 30.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/30/brazil-tens-of-thousands-protest-bolsonaro-s-response-to-covid-19>.

Близько 10 тисяч чоловік у захисник масках пройшли маршем у Ріо-де-Жанейро у відповідь на заклик лівих організацій і студентських рухів виступити проти президента **Жаїра Болсонару**. Протестувальники наголошують, що багатьох смертей можна було б

уникнути, якби уряд почав кампанію вакцинації від коронавірусу раніше. Вони також звинувачують президента в сприянні вирубці лісів в Амазонці, насильстві та расизмі. Демонстрації пройшли в багатьох містах Бразилії. Згідно з опитуванням, проведеним інститутом Datafolha, рейтинг популярності Ж. Болсонару впав до найнижчого рівня – 24 %.

Колумбія

Oposición y grupos civiles piden a Iván Duque parar la violencia en las protestas contra la reforma tributaria = [Опозиція та громадянські групи просять Івана Дуке припинити насильство під час протестів проти податкової реформи] // El Mundo. – Madrid, 2021. – 01.05. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/05/01/608d9800fc6c837e488b45c4.html>.

Опозиційні конгресмени та організації громадянського суспільства попросили президента Колумбії **Івана Дуке Маркеса** припинити насильство під час протестів, які тривали протягом трьох днів проти проєкту податкової реформи та призвели до загибелі кількох людей. «Станом на 30 квітня, за повідомленнями соціальних організацій, профспілок та правозахисників, повідомляється про чотирьох жертв, імовірно, внаслідок дій поліції та ще семи смертей, які сталися (...) поблизу міста Калі», – ідеться в заяві, підписаній 17 конгресменами лівих партій. У документі наголошується, що 29 квітня «була зареєстрована смерть 17-річного молодого чоловіка Марсело Агредо» і що за день до цього «було вбито двох неповнолітніх, 13 та 16 років, яких застрелила поліція». За три дні протестів десятки тисяч людей по всій країні висловили свою відмову від проєкту уряду, оскільки вони вважають, що він вплине на бідних, особливо постраждалих від пандемії коронавірусу, а також середній клас. Третьє за величиною місто Колумбії Калі найбільше постраждало від протестів, оскільки серед інших ексцесів силові групи перекривали дороги, грабували бізнес, нападали на урядові будівлі, палили автобуси та зупинки громадського транспорту.

Iván Duque retira el polémico proyecto de reforma tributaria que originó las protestas = [Іван Дуке відкликав суперечливий проєкт податкової реформи, що спричинив протести] // El Mundo. – Madrid, 2021. – 02.05. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/05/02/608ee2b1fc6c83186a8b4660.html>.

Президент Колумбії **Іван Дуке Маркес** оголосив про відкликання законопроєкту про податкову реформу, представленого Конгресу 15 квітня, що спричинило протести та насильство протягом останніх чотирьох днів у країні. «Я прошу Конгрес Республіки відкликати проєкт, поданий Міністерством фінансів, і терміново розробити новий проєкт у результаті консенсусу і тим самим уникнути фінансової невизначеності», – сказав І. Дуке Маркес. Рішення глави держави було прийняте після масових акцій протесту проти цієї ініціативи, у результаті яких загинуло щонайменше п'ять людей, хоча різні соціальні організації наголошують, що жертв більше. І. Дуке Маркес пояснив, що він спілкувався з різними політичними партіями, профспілками та іншими верствами населення і що новий проєкт податкової реформи, який буде представлений Конгресу, міститиме пропозиції, прийняті під час діалогу. Президент зазначив, що проєкт включатиме тимчасову надбавку доходу для компаній, тимчасово продовжуватиме податок на багатство, тимчасово збільшуватиметься податок на дивіденди та ін.

UN, EU call for calm at Colombia protests, warn of excessive force = [ООН і ЄС закликають

до спокою у зв'язку з протестами в Колумбії] // Euronews. – Lyon, 2021. – 04.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/04/us-colombia-protests>.

Організація Об'єднаних Націй та Європейський Союз закликали до спокою і попередили про застосування сили під час протестів проти адміністрації президента Колумбії **Івана Дуке Маркеса**, оскільки зростає кількість мітингарів. Протести, спочатку покликані протистояти податковій реформі, перетворилися в широкий заклик до дій проти бідності. І. Дуке Маркес заявив, що його уряд підготує ще одну пропозицію щодо податкової реформи й закликав до єдності. «Сьогодні ми найбільше потребуємо, щоб усі, абсолютно всі, були об'єднані для досягнення основних цілей», – сказав президент.

Acosta, Luis Jaime. Thousands march in Colombia as president urges rejection of violence = [Тисячі людей беруть участь в акціях протесту в Колумбії, а президент закликає відмовитися від насильства] / L. J. Acosta // Reuters. – London, 2021. – 13.05. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/americas/colombia-protests-enter-third-week-with-national-strike-2021-05-12/>.

Члени профспілок, студенти, пенсіонери та робітники взяли участь в антиурядових акціях протесту в Колумбії в той час, як президент **Іван Дуке Маркес** закликав громадян припинити безчинство. Спочатку демонстрації були підживлені обуренням щодо скасованого нині податковим проектом. Але вимоги протестувальників розширилися, до існуючих додалися припинення насильства з боку поліції, економічна підтримка, оскільки доходи через пандемію COVID-19 впали, та реформи системи охорони здоров'я. «Несправедливо зображати всіх, хто мирно висловлюється на вулицях, вандалами, терористами чи злочинцями, – сказав І. Дуке Маркес під час зустрічі з десятками молодіжних лідерів у Боготі. – Несправедливо також узагальнювати поведінку всіх членів сил безпеки».

БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ

Гамбія

Gambian president places army on standby to tackle rising crimes = [Президент Гамбії переводить армію в режим підвищеної боєготовності для боротьби зі зростаючою злочинністю] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 25.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/25/c_139968371.htm.

Президент Гамбії **Адама Берроу** заявив, що національна гвардія Збройних сил Гамбії перебуває в режимі очікування, щоб узяти на себе поліцейські обов'язки щодо боротьби зі сплеском смертоносних злочинів. «Ці злочини включають незаконне зберігання зброї, грабежі, крадіжки зі зломом і звалтування, деякі з яких трагічно закінчуються. Це повинно бути припинено і має бути припинено негайно», – зазначив президент. А. Берроу сказав, що військові, крім поліції, будуть захищати життя громадян і їхнє майно.

Ліван

Lebanon keen to fight drug smuggling: president = [Ліван прагне боротися з контрабандою наркотиків: президент] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 22.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/22/c_139963591.htm.

Президент Лівану **Мішель Аун** заявив, що країна прагне серйозно боротися з контрабандою наркотиків, щоб захистити репутацію. «Ми прагнемо зупинити всі види

контрабандної діяльності, оскільки вони шкодять репутації Лівану та його відносинам із братніми та дружніми країнами», – сказав М. Аун. Зауваження президента відбулися після того, як за останні кілька днів силові структури Лівану, які зірвали найбільшу операцію контрабанди (4 т наркотиків) через старий порт Сідон до Александрії в Єгипті.

Україна

Думанська, Марія. В. Зеленський: А. Аваков має піти в разі невинуватості підозрюваних у справі П. Шеремета / М. Думанська // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 20.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3tfe6>.

Президент України **Володимир Зеленський** заявив, що в разі, якщо доведуть невинуватість підозрюваних у справі про вбивство журналіста П. Шеремета, постане питання про відставку міністра внутрішніх справ А. Авакова. «Я про це не говорив, це складне питання. Якщо засудили незаконно, то ви знаєте, я серйозно говоритиму з міністром, чи може він залишитися. В такій ситуації – ні, і він це знає. І ми розуміємо складність цього процесу», – сказав В. Зеленський на пресконференції, присвяченій підсумкам другої річниці його президентства. Крім того, В. Зеленський показав одному з журналістів свою переписку з підозрюваною у справі П. Шеремета військовою медсестрою Я. Дугарь. «Я знаю детально, що відбувається і мені не все одно, якщо незаконно було засуджено цих людей. І те, що вони перебували за ґратами, мені не все одно. Доказів 100 % ще немає про те, що вони невинуваті чи вони винуваті», – додав В. Зеленський.

Думанська, Марія. В. Зеленський хоче внесення змін до закону про запобігання корупції / М. Думанська // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 29.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3u9OU>.

Президент України **Володимир Зеленський** спрямував листа до Прем'єр-міністра Д. Шмигала, в якому закликав уряд невідкладно підготувати та внести до Верховної Ради проект змін до Закону України «Про запобігання корупції», щоб зробити прозорішою процедуру декларування. «В. Зеленський акцентує увагу на необхідності чіткого визначення строку, протягом якого щодо посадовця після його призначення чи обрання не діятимуть обмеження стосовно припинення підприємницької діяльності або припинення його повноважень у складі правління, наглядових рад компаній», – ідеться в повідомленні. Крім того, Президент України хоче відновити 30-денний період, протягом якого посадові особи зобов'язані передати в управління інших осіб належні їм підприємства та корпоративні права. На думку В. Зеленського, ще «потребує уточнення положення про те, що вимоги стосовно передачі в управління іншій особі не застосовуються саме в частині акцій акціонерного товариства сукупною номінальною вартістю не більше 0,25 прожиткового мінімуму».

ЕКОНОМІЧНА І ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Еквадор

Valencia, Alexandra. Ecuador's Lasso takes office on vows to address economic crisis = [Г. Ласо вступає на посаду і обіцяє подолати економічну кризу] / A. Valencia // Euronews. – Lyon, 2021. – 24.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/24/us-ecuador-politics-inauguration>.

Обраний президент Еквадору **Гільєрмо Ласо** пообіцяв відродити економіку, що

постраждала від пандемії коронавірусу, і створити робочі місця для населення, стомленого роками заходів жорсткої економії. 65-річний колишній банкір заявив, що буде сприяти новим інвестиціям приватного сектору і буде домагатися перегляду угоди з МВФ на суму 6,5 млрд дол., щоб пом'якшити деякі з її умов. Він також пообіцяв розробити амбітний план вакцинації від COVID-19.

Єгипет

Egypt's president approves plan to expand Suez Canal's southern stretch = [Президент Єгипту схвалив план розширення південної ділянки Суецького каналу] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 12.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/12/c_139939440.htm.

Президент Єгипту **Абдель Фаттах Ас-Сісі** схвалив план управління Суецького каналу щодо розширення та поглиблення південної ділянки водного шляху. Проєкт розширить та поглибить 40 км міжнародної водної артерії і повинен бути завершений максимум за два роки. А. Ф. Ас-Сісі заявив також, що арешт контейнеровоза Ever Given 23 березня 2021 р. підкреслив актуальність цього плану.

Іран

Iran's president urges strengthening private sector to attract foreign capitals = [Президент Ірану закликав посилити приватний сектор для залучення іноземних капіталів] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 16.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/16/c_139949552.htm.

Президент Ірану **Хассан Рухані** закликав посилити «економічну безпеку» для приватного сектору з метою подальшого залучення іноземних інвестицій у зону вільної торгівлі та спеціальних економічних зон Ірану. На засіданні штабу економічної координації Х. Рухані заявив, що розширення економічної діяльності в зонах вільної торгівлі Ірану потребує зміцнення впевненості та більшої гнучкості для покращення маркетингу та досягнення більшої частки на регіональних та глобальних ринках. За його словами, зовнішня політика Ірану повинна створити підґрунтя для усунення «основних перешкод» для залучення іноземних капіталів.

Колумбія

Colombia's president withdraws tax reform after protests = [Президент Колумбії після протестів скасував податкову реформу] // Euronews. – Lyon, 2021. – 02.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/02/us-colombia-tax>.

Президент Колумбії **Іван Дуке Маркес** вирішив скасувати запропоновану податкову реформу після чотириденних протестів. Запропонований ним законопроєкт мав підвищити податки через економічну кризу, спричинену пандемією. Президент наголосив, що його уряд працюватиме над розробкою нових пропозицій та досягненням консенсусу з іншими партіями та організаціями. І. Дуке Маркес запевнив, що реформа, на якій уряд наполягає, дуже важлива для стабілізації фінансів країни, підтримки її кредитного рейтингу і фінансування соціальних програм. Водночас за останні кілька днів політичні партії, місцеві чиновники, підприємці та громадянське суспільство «внесли цінні ідеї».

Корея

Kim, Tong-Hyung. Samsung thrives as Seoul mulls pardon of corporate heir = [Samsung процвітає, коли Сеул думає про помилування спадкоємця корпорації] / Т. Н. Kim // The

Associated Press. – New York, 2021. – 18.05. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/apple-inc-seoul-technology-business-44dfdc72649398bbc0d26ceaf7a0c95b>.

На президента Південної Кореї **Мун Чже Ін** посилюється тиск щодо помилування спадкоємця власника Samsung Лі Ч. Й., який повернувся до в'язниці після засудження в масштабному корупційному скандалі. Лі Ч. Й. – останній південнокорейський корпоративний бос, який керує своїм бізнесом із-за ґрат. Але його ув'язнення спричиняє незручності в національному масштабі та ставить під загрозу майбутнє технологічного гіганта. Багато людей – від керівників підприємств та редакційних авторів до навіть буддистських ченців – закликали Ч. І. Мун звільнити Лі Ч. Й. заради економіки, що залежить від експорту технологій Samsung.

Малаві

As tobacco declines, Malawi must switch to cannabis = [Через зниження попиту на тютюн Малаві має перейти на канабіс] // Reuters. – London, 2021. – 12.05. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/africa/malawi-president-revises-down-2021-growth-forecast-38-covid-19-woes-2021-05-12/>.

Президент Малаві **Лазарус Чаквера** попередив, що вирощування тютюну, провідного джерела іноземної валюти в країні, перебуває в занепаді і закликав перейти на вирощування таких культур, як канабіс, який у минулому році був легалізований на місцевому рівні для використання в деяких сферах. Л. Чаквера висловив свої зауваження під час звернення до нації, в якому зазначив, що у 2021 р. тютюн принесе 200 млн дол., що значно нижче попереднього річного прибутку, який досягав 350 млн дол. «Незручна правда ... полягає в тому, що, хоча Малаві пройшов довгий шлях, покладаючись на тютюн як найбільший внесок до нашого ВВП, ця залежність нині серйозно загрожує зниженням попиту у всьому світі», – сказав Л. Чаквера. «Очевидно, нам потрібно диверсифікувати та вирощувати інші культури», – зазначив президент.

As tobacco declines, Malawi must switch to cannabis – president = [Оскільки попит на тютюн скорочується, Малаві повинна перейти на виробництво канабісу] // Euronews. – Lyon, 2021. – 12.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/12/us-malawi-president>.

Президент Малаві **Лазарус Чаквера** заявив про те, що тютюнова сфера зазнає збитків у цьому році, тому країні варто було б перейти на вирощування таких культур, як канабіс, який у 2020 р. легалізували на місцевому рівні для деяких видів використання. «Я дав вказівку Міністерству сільського господарства почати радикальний пошук альтернативних культур, щоб до 2030 року Малаві могла відмовитися від своєї залежності від тютюну, за винятком обмежених випадків, коли існують заздалегідь узгоджені квоти», – заявив президент Малаві.

Мексика

Mexico's president sees central bank controlling inflation = [Президент Мексики бачить, як центральний банк контролює інфляцію] // Reuters. – London, 2021. – 19.05. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/americas/mexicos-president-sees-central-bank-controlling-inflation-2021-05-19/>.

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** упевнений, що центральний банк країни триматиме під контролем інфляцію, коли економіка країни буде одужувати від

пандемії COVID-19. Річна інфляція в Мексиці прискорилося дещо швидше, ніж очікувалося в квітні, до 6,08 %, що є найвищим рівнем із грудня 2017 р.

Мозамбік

Mozambique's economic growth seen at 1.5 % in 2021 = [Економічне зростання Мозамбіку у 2021 році становитиме 1,5 %] // Reuters. – London, 2021. – 13.05. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/africa/mozambiques-economic-growth-seen-15-2021-2021-05-13/>.

Президент Мозамбіку **Філіпе Н'юсі** вважає, що «темпи економічного зростання Мозамбіку становитимуть близько 1,5 % у 2021 р. та 2,8 % у 2022 р. і значною мірою будуть зумовлені добре відомими факторами ризику». «Очікується, що тенденція відновлення валового внутрішнього продукту буде закріплена», – сказав він під час брифінгу для дипломатичного корпусу. «Ця тенденція, за сценарієм помірною зростання, підтримується постійною фіскальною консолідацією та зваженою монетарною політикою в умовах макроекономічних ризиків», – додав президент.

Нігерія

Nigeria's Buhari asks parliament to approve \$6.18 bln of new external borrowing = [Президент Нігерії Мухаммаду Бухарі просить парламент затвердити 6,18 млрд дол. нових зовнішніх запозичень] // Reuters. – London, 2021. – 18.05. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/article/idUSL5N2N544H>.

Президент Нігерії **Мухаммаду Бухарі** попросив парламент затвердити нові зовнішні запозичення на 6,18 млрд дол. «Нігерія прагнучиме залучити єврооблігації на суму понад 3 млрд дол. як частину нового боргу», – написав президент у листі до парламенту, де докладно розповів про план запозичень.

США

Boak, Josh. Biden betting on wage growth, while GOP warns of inflation = [Д. Байден робить ставку на зростання заробітної плати, водночас республіканці попереджають про інфляцію] / J. Boak // The Associated Press. – New York, 2021. – 22.05. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/donald-trump-health-coronavirus-pandemic-inflation-business-f12ad357da32e88281d1e132d6899165>.

Нещодавно адміністрація президента США **Джо Байдена** дала просту пораду компаніям, які не можуть знайти працівників: «Запропонуйте їм більше грошей». Ця рекомендація, включена до пам'ятки Білого дому про стан економіки, призводить до фундаментальної напруженості в економіці, яка відновлюється після пандемії коронавірусу. Підприємства стикаються з різкими стрибками цін на такі товари, як сталь, фанера, пластмаса, асфальт та змушені економити. Проте працівники, переживши рік втрати робочих місць, закриття бізнесу та соціального дистанціювання, більше не згодні на низькі зарплати. Представники адміністрації заявляють, що Білий дім не намагається встановити конкретний рівень заробітної плати для робітників. Але чиновники кажуть, що підвищення заробітної плати є метою президента Д. Байдена та побічним продуктом його пакета допомоги на 1,9 трлн дол. і додаткових витрат щонайменше на 3,5 трлн дол. на інфраструктуру та освіту. Підвищення заробітної плати є центральною обіцянкою президента Д. Байдена щодо покращення життя простих американців та відновлення конкурентної переваги країни у світі. Республіканці кажуть, що політика Д. Байдена вже зумовила потік інфляції, який зашкодить економіці.

Joe Biden's \$6T budget: Social spending, taxes on business = [Бюджет Джо Байдена в 6 трлн дол.: соціальні витрати, податки на бізнес] // Euronews. – Lyon, 2021. – 28.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/28/joe-biden-s-6t-budget-social-spending-taxes-on-business>.

Президент США **Джо Байден** оприлюднив бюджет у розмірі 6 трлн дол. на 2022 р., в якому багато нових програм соціального захисту для бідних і середнього класу, але його щедрість залежить від оподаткування корпорацій, щоб утримати зростаючий борг країни від повного виходу з-під контролю. «Кращий спосіб розвивати нашу економіку – не зверху вниз, а знизу вгору і посередині», – сказав Д. Байден у своєму бюджетному посланні. Ветеран Республіканської партії сенатор Р. Шелбі назвав план Д. Байдена «планом підвищення податків і надмірних витрат», який «завдає шкоди нашій національній безпеці». Як і всі президентські бюджети, бюджет Д. Байдена – це просто пропозиція. Конгрес повинен реалізувати його на основі законодавства.

Думанська, Марія. Д. Байден пропонує бюджет США на рекордні 6 трлн дол. / М. Думанська // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 29.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3u9Ez>.

Президент США **Джо Байден** запропонував проєкт бюджету на наступний рік на 6 трлн дол. За його словами, потрібно «переосмислити» економіку США. «Ми повинні використати цей час для винайдення та відбудови американської економіки. США не можуть дозволити собі просто повернутися туди, де були до пандемії та економічної кризи», – сказав Д. Байден щодо своїх бюджетних планів. Із цих коштів на допомогу Україні планується виділити 255 млн дол. для посилення її здатності протистояти російській агресії.

Танзанія

Tanzania's new president plans income tax cut, other economic changes = [Новий президент Танзанії планує зниження податку на прибуток та інші економічні зміни] // Reuters. – London, 2021. – 01.05. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/africa/tanzanias-new-president-plans-income-tax-cut-other-economic-changes-2021-05-01/>.

Нова президентка Танзанії **Самія Сулуху-Хасан** заявила, що уряд зменшить ставку податку на прибуток з 1 % до 8 % у 2021/22 фінансовому році, що починається в липні, а також планує скасувати «недружні податки та збори для танзанійців». С. Сулуху-Хасан, яка вступила на посаду в березні після смерті президента **Джона Магуфулі**, заявила у своїй промові до Дня праці, що пандемія COVID-19 завдала шкоди світовому економічному зростанню і що економіку Танзанії вона «не помилювала». З моменту вступу на посаду 19 березня нова президентка заявляла в публічних виступах, що також прагнучим поліпшити інвестиційний клімат у країні, де проживає майже 60 млн людей. За часів Д. Магуфулі прямі іноземні інвестиції впали, а інвестори скаржилися на складне ділове середовище.

Україна

Сааков, Валерій. Пільгове розмитнення «євроблях»: В. Зеленський підписав закони / В. Сааков // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 12.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3tJyw>.

Президент України **Володимир Зеленський** підписав закони про внесення змін до Податкового та Митного кодексів України щодо пільгового розмитнення автомобілів на європейських номерах. Згідно з поширеним пресслужбою В. Зеленського повідомленням, ці

нововведення «тимчасово спрощують механізм розмитнення імпортованих з Європи автомобілів, а також сприяють захисту довкілля від шкідливих викидів». «Сума акцизного податку залежатиме від віку автівки, об'єму та типу двигуна й не залежатиме від її вартості. Базова ставка коливатиметься від 0 до 150 євро, і в більшості випадків вартість розмитнення не перевищуватиме однієї тисячі євро», – запевняють в ОПУ. Такі автомобілі тимчасово звільняються від оподаткування ввізним митом. «За пільговим механізмом може бути розмитнений один автомобіль однієї категорії одного власника», – зазначили в ОПУ. На пільгове митне оформлення відводиться 180 днів з моменту набуття чинності законів. Водночас учасники АТО/ООС зможуть скористатися пільговим розмитненням протягом 270 днів.

ЗАКОНОДАВЧІ ЗАСАДИ ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТСТВА

Білорусь

Lukashenko signs decree to amend emergency transfer of power = [О. Лукашенко підписав указ про внесення змін до екстреної передачі влади] // Reuters. – London, 2021. – 09.05. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/europe/lukashenko-signs-decree-amend-emergency-transfer-power-belta-2021-05-09/>.

Президент Білорусі **Олександр Лукашенко** підписав указ, що дає можливість передавати президентську владу Раді безпеки, якщо він помре або іншим чином не зможе виконувати свої обов'язки. У квітні О. Лукашенко заявив, що планує змінити владу в Білорусі. Раніше, якщо посада президента ставала вакантною, або він не міг виконувати свої обов'язки, влада передавалася прем'єр-міністру, доки новий президент не складе присягу.

Перепада, Олена. О. Лукашенко підписав декрет щодо переходу влади в разі його смерті / О. Перепада // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 09.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3t9cQ>.

Президент Білорусі **Олександр Лукашенко** підписав декрет «Про захист суверенітету та конституційного ладу». Цей документ передбачає, що в разі «загибелі глави держави внаслідок замаху, скоєння акту тероризму, зовнішньої агресії, інших насильницьких дій, усї державні органи та їхні посадові особи діють згідно з рішеннями Ради безпеки, на засіданнях якої головує прем'єр-міністр». При цьому на території Білорусі негайно запроваджується надзвичайний або воєнний стан, а Рада безпеки визначає перелік заходів щодо забезпечення відповідного стану. Рішення Радбезу обов'язкові для всіх та підлягають безумовному виконанню. Рада безпеки за участі губернаторів повинна вирішити питання проведення виборів.

Киргизстан

Kyrgyz president signs new constitution = [Президент Киргизстану підписав нову конституцію] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 05.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/asiapacific/2021-05/05/c_139926072.htm.

Президент Киргизстану **Садир Жапаров** підписав нову Конституцію Киргизької Республіки. Конституцію було прийнято на конституційному референдумі, що відбувся 11 квітня 2021 р. За офіційними даними Центральної виборчої комісії країни, за неї проголосувало 79,3 % з 1 322 124 виборців, які взяли участь у референдумі. Конституція передбачає, серед іншого, перехід до президентської форми правління, створення народного

курултаю – політичного дорадчого органу, скорочення депутатських мандатів з 120 до 90.

Польща

Ferfecki, Wiktor. Ordo Iuris chce flagi dla prezydenta = [Ордо Юріс хоче прапор для президента] / W. Ferfecki // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 06.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Spoleczenstwo/305069904-Ordo-Iuris-chce-flagi-dla-prezydenta.html>.

Наразі над Президентським палацом, де мешкає Анджей Дуда, майоріє біло-червоний прапор. Відповідно до закону від 31 січня 1980 р., символом держави є не сам прапор, а білий і червоний кольори, розташовані паралельними горизонтальними смугами рівної ширини: верхній – білий, нижній – червоний. Кольори є елементами державного прапора Республіки Польща. На думку аналітика О. Юріса, треба повернути прапор Республіки Польща, який уперше з'явився в XIII ст. Тоді він був у вигляді вимпела з орлом, а в наступні століття часто змінював свій зовнішній вигляд.

ЗБРОЙНІ ПОВСТАННЯ І ПЕРЕВОРОТИ

Конго

DRC president declares state of siege in two northeastern provinces = [Президент ДРК ввів воєнний стан у двох північно-східних провінціях] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 01.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/01/c_139918692.htm.

Президент Демократичної Республіки Конго **Фелікс Чісекеді** ввів воєнний стан у північно-східних провінціях Північного Ківу та Ітурі через насильство з боку збройних формувань у регіоні. Згідно з протоколом Ради міністрів, оприлюдненим на національному телебаченні речником уряду П. Муяєю, президент прийняв це рішення спільно з прем'єр-міністром Л. Самою, а також спікерами сенату та Національних зборів. «Враховуючи серйозність поточної ситуації в цій частині країни, наказ президента республіки очікується протягом декількох годин», – додав П. Муяя.

DRC president orders military, police to take over northeastern provinces under state of siege = [Президент ДРК наказав військовим та поліції захопити північно-східні провінції, що перебувають в облозі] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 04.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/04/c_139924040.htm.

Цивільну владу у двох північно-східних провінціях Демократичної Республіки Конго, де було введено воєнний стан для припинення насильства з боку збройних формувань, замінять військові адміністрації. «Для вирішення ситуації під час облогового режиму цивільну владу провінційних урядів Ітурі, Північного Ківу та децентралізованих утворень цих провінцій замінять офіцери збройних сил ДРК або Конголезької національної поліції,» – зазначено в наказі, підписаним президентом країни **Феліксом Чісекеді**.

Малі

Голубов, Олександр. Черговий переворот у Малі: ООН вимагає звільнити президента / О. Голубов // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 25.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3ttnZ>.

В ООН закликали негайно звільнити затриманих унаслідок військового перевороту президента і прем'єр-міністра Малі. З такою вимогою виступив Генеральний секретар ООН А. Гутерріш. «Я глибоко занепокоєний новинами про затримання цивільних лідерів

малійського транзиту влади. Я закликаю до спокою та їхнього негайного звільнення», – написав А. Гутерріш у Twitter. За словами Генсека ООН, його спеціальний представник тісно співпрацює з усіма сторонами задля підтримки передачі влади у країні. Напередодні стало відомо про те, що президента Малі **Ба Ндау** та прем'єр-міністра країни М. Уана перевезли на армійську військову базу Каті поблизу столиці країни Бамако.

Transition monitoring committee in Mali demands unconditional release of president, PM = [Комітет з моніторингу перехідного періоду в Малі вимагає безумовного звільнення президента та прем'єр-міністра] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 25.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/25/c_139968367.htm.

Комітет з моніторингу перехідного періоду в Малі вимагає «негайного і безумовного звільнення» тимчасового президента Малі **Ба Ндау** та прем'єр-міністра М. Уана. У спільному пресрелізі комітет, до складу якого входять члени Економічного співтовариства західноафриканських держав (ЕКОВАС), Африканського Союзу та багатомісної інтегрованої місії стабілізації ООН у Малі, висловив глибоку «стурбованість» ситуацією в Малі та рішуче засудив «спробу державного перевороту», затримання перехідного президента, прем'єр-міністра військовими офіцерами. Комітет також підтвердив свою «тверду підтримку» перехідних органів влади, вимагаючи відновлення та завершення процесу політичного переходу вчасно.

Mali's transitional president, PM resign, to be released «gradually»: military official = [Перехідний президент Малі та прем'єр-міністр подали у відставку] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 27.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/africa/2021-05/27/c_139972100.htm.

Малійський президент перехідного періоду **Ба Ндау** та прем'єр-міністр М. Уан, заарештовані військовими після формування нового перехідного уряду, подали у відставку. «Перехідний президент Ба Ндау подав у відставку. Так само, як глава уряду ...», – оголосив Б. Сіссе, спеціальний радник А. Гойти, малійського перехідного віцепрезидента. Б. Сіссе пояснив, що Б. Ндау і М. Уан подали у відставку в присутності Г. Джонатана, посередника Економічного співтовариства західноафриканських держав. Він обґрунтував арешт Б. Ндау та М. Уана «глибокими розбіжностями як за формою, так і за суттю щодо перехідного періоду».

Mali's president and prime minister resign following military takeover = [Президент і прем'єр-міністр Малі пішли у відставку після військового перевороту] // Euronews. – Lyon, 2021. – 27.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/26/us-mali-politics>.

Тимчасовий президент **Ба Ндау** і прем'єр-міністр М. Уан пішли у відставку після їхнього арешту військовими. Віцепрезидент А. Гойта звинуватив уряд у неправильному вирішенні соціальної напруженості в Малі. Це викликало міжнародний осуд і побоювання, що політична криза в Бамако може вплинути на регіональну безпеку. Європейський Союз і США пригрозили ввести цілеспрямовані санкції щодо того, що президент Франції **Емманюель Макрон** назвав «переворотом у рамках державного перевороту». Держдепартамент США призупинив надання допомоги силам безпеки і оборони країни і закликав до «негайного і беззастережного звільнення затриманих і відновлення переходу під керівництвом цивільних осіб».

Ahmed, Baba. Mali's transitional president resigns while in detention = [Перехідний президент Малі подав у відставку, перебуваючи під вартою] / B. Ahmed // The Associated Press. – New York, 2021. – 27.05. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/world-news-mali-africa-925cf807772bdefafcf91dd5d0beaf6b>.

Президент перехідного періоду Малі **Ба Ндау** та прем'єр-міністр М. Уан будуть звільнені з-під варти після відставки у присутності міжнародних арбітрів, які перебувають у країні Західної Африки для посередництва в політичній кризі. Про це заявив радник військової влади, яка затримала двох лідерів. Відставка лідера 18-місячного цивільного перехідного уряду ризикує дестабілізувати неспокійну країну. Рада Безпеки ООН заявила після закритого засідання, що відставки були вимушеними і вимагала негайного відновлення перехідного керівництва цивільних осіб та повернення військових до своїх казарм. ООН, Африканський Союз та інші міжнародні органи, а також США закликали військових Малі звільнити перехідних лідерів. Лідер державного перевороту в Малі 2020 р. полковник А. Гойта, який із вересня виконував обов'язки перехідного віцепрезидента, відновив контроль над західноафриканською країною, заарештувавши президента і прем'єр-міністра разом з іншими керівниками урядів, через кілька годин після призначення нового кабінету, до складу якого не входили два колишні лідери хунти.

Голубов, Олександр. Переворот у Малі: військові звільнили президента і прем'єра / О. Голубов // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 27.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3u2UG>.

Військові заколотники у Малі звільнили тимчасового президента країни **Ба Ндау** та прем'єр-міністра М. Уана. Вони були захоплені військовими країни під час чергового перевороту, що стався у Малі раніше. Б. Ндау та М. Уана перевезли на армійську військову базу Каті поблизу столиці країни Бамако.

Mali's Assimi Goita declared transitional president by Constitutional Court = [Конституційний суд оголосив А. Гойту перехідним президентом] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 29.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/29/c_139976497.htm.

Конституційний суд Малі заявив, що **Ассімі Гойта**, який займав посаду перехідного віцепрезидента, є новим перехідним президентом Малі. Згідно з конституцією Малі, в разі вакансії посади президента республіки з якої-небудь причини функції президента повинен виконувати голова Національних зборів. Але з огляду на те, що нинішня вакансія – це пост тимчасового президента, а уряд розпущено, Конституційний суд постановив, що, відповідно до Перехідної хартії, тимчасовий віцепрезидент буде оголошений тимчасовим президентом Малі. В указі цитується частина листа президента перехідного періоду **Ба Ндау** про відставку: «Я хотів би в цей самий момент подякувати малійському народу за підтримку в останні кілька місяців за теплоту і повідомити про своє рішення залишити всі мої функції з цього моменту і з усіма юридичними наслідками».

Mali coup leader becomes transitional President = [Лідер перевороту в Малі став президентом перехідного періоду] // Euronews. – Lyon, 2021. – 29.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/29/mali-coup-leader-becomes-transitional-president>.

Конституційний суд Малі оголосив, що **Ассімі Гойта**, глава хунти, яка керувала малійським переворотом 2020 р., повинен узяти на себе роль президента перехідного уряду країни після відставки президента **Ба Ндау**. Рада Безпеки ООН заявила після закритого засідання, що відставка була вимушеною і зажадала негайного відновлення переходу під керівництвом цивільних осіб, а також наголосила, що військові повинні повернутися у свої казарми.

Чад

Chad's military names new government but opposition still unimpressed = [Військові Чаду сформували новий уряд, але опозиція все ще проти] // Reuters. – London, 2021. – 03.05. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/africa/chads-military-names-new-government-opposition-still-unimpressed-2021-05-02/>.

Військові Чаду призначили новий уряд після смерті на полі бою президента **Ідріса Дебі**, але провідні діячі опозиції відхилили призначення як продовження старого порядку, який вони сподівалися змінити. Смерть І. Дебі на передовій у боротьбі проти північних повстанців закінчила його 30-річне правління та спричинила кризу в країні Центральної Африки, яка вже давно є союзником у боротьбі Заходу проти джихадистів у регіоні. Військова рада, якою керував син І. Дебі, М. Дебі Ітно, захопила владу після його смерті та пообіцяла провести вибори протягом 18 місяців. Франція підтримала новий уряд Чаду, але опозиція та повстанці назвали це переворотом і заявили, що військові повинні передати владу цивільному уряду.

Chad claims win over rebels after President Déby's death = [Влада Чаду заявила, що перемогла повстанців після смерті президента І. Дебі] // BBC. – London, 2021. – 10.05. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/news/world-africa-57049004>.

Військові в Чаді заявили про перемогу в боротьбі з північними повстанцями після тижнів боїв. Конфлікт проти повстанців із Лівії ввів країну в кризу після того, як президент **Ідріс Дебі** помер після поранення на передовій. Військова влада під керівництвом сина І. Дебі була засуджена опозицією та групами громадянського суспільства, що призвело до протестів. Повстанська група заявляє, що не знає про закінчення бойових дій. Однак 9 травня на вулицях столиці Нджамені відбувся парад перемоги, який мав на меті підвищити популярність військових Чаду в часи великої невизначеності в країні.

ІМПІЧМЕНТ ПРЕЗИДЕНТА

Албанія

Albanian government seeks to impeach President Ilir Meta = [Уряд Албанії намагається оголосити імпічмент президенту Іліру Меті] // Euronews. – Lyon, 2021. – 04.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/04/albanian-government-seeks-to-impeach-president-ilir-meta>.

Ілір Метя був обраний на п'ятирічний термін президентом Албанії у 2017 р. Наразі албанські депутати почали процес імпічменту президента. П'ятдесят депутатів від правлячої Соціалістичної партії звернулися до парламенту з проханням розпочати розслідування щодо президента країни. За їхніми словами, президент «вчиняв дії, що суперечать конституції країни» до і під час квітневої виборчої кампанії. Посада І. Метя в Албанії має в основному церемоніальний характер із деякими повноваженнями над судовою системою і збройними

силами, але він часто конфліктував з урядом прем'єра Е. Рами.

Albanian President Ilir Meta says impeachment investigation is «illegal» = [Президент Албанії Ілір Мета назвав розслідування імпічменту «незаконним»] // Euronews. – Lyon, 2021. – 18.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/18/albanian-president-ilir-meta-says-impeachment-investigation-is-illegal>.

Президент Албанії Ілір Мета відмовився з'явитися перед парламентським комітетом, який розслідує питання про імпічмент. Президент направив до парламенту 28-сторінковий документ, в якому заявив, що слідчому комітету бракує легітимності. І. Мета додав, що продовжить виконувати свої обов'язки, «ігноруючи будь-які запити, які виходять від антиконституційної і незаконної установи». П'ятдесят депутатів від правлячої лівої Соціалістичної партії звернулися до парламенту з проханням розпочати розслідування щодо І. Мети. Вони стверджували, що президент не виконав свій конституційний обов'язок гарантувати національну єдність, перейшовши на бік опозиції перед парламентськими виборами 25 квітня 2021 р.

ІНАВГУРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА

Бенін

Benin's Talon sworn in as president for second term = [П. Талон склав присягу президента на другий термін] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 23.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/africa/2021-05/23/c_139965306_2.htm.

Патріс Талон виголосив присягу президента Беніну в столиці Порто-Ново на другий термін перебування на цій посаді. П. Талон склав присягу перед Конституційним судом під головуванням Д. Джоґбену. «Ми визнаємо вашу присягу та даємо вам можливість виконувати свої президентські обов'язки протягом найближчих п'яти років», – заявив Д. Джоґбену. У своїй промові після вступу на посаду П. Талон закликав народ Беніну до національної єдності для забезпечення розвитку та боротьби з бідністю. «Нашим викликом і нашим керівним принципом повинно бути замовчування наших розбіжностей і концентрація уваги на суттєвому: закріпити наш перехід до прогресу, залишаючись мобілізованими та спільними в нашій боротьбі з бідністю, нашим справжнім і єдиним ворогом», – заявив П. Талон.

Уганда

Ugandan president sworn in for new term = [Президент Уганди склав присягу на новий термін] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 12.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/12/c_139941129.htm.

Чинний президент Уганди Йовері Мусевені присягнув на шостий п'ятирічний термін. Верховний суддя А. Ч. Овіні-Долло прийняв присягу Й. Мусевені як президента в Кампалі. «Я, Йовері Тібухабурва Кагута Мусевені, клянусь в ім'я Всемогутнього Бога, що буду сумлінно виконувати функції президента Уганди. Я буду підтримувати, зберігати, захищати конституцію і дотримуватися законів Уганди, а також сприятиму благополуччю народу Уганди», – сказав президент у своїй інавгураційній промові.

КУЛЬТУРА, ОСВІТА, НАУКА

Україна

Перепада, Олена. В. Зеленський: Хто виправдовує нацизм, заслуговує лише на засудження / О. Перепада // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 08.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3t8PC>.

Президент України **Володимир Зеленський** у дописі в соціальній мережі Facebook з нагоди Дня пам'яті та примирення наголосив: «Той, хто намагається виправдовувати нацизм, заслуговує лише на засудження... Щоб ніколи не забути, що нацизм був абсолютним злом. І будь-хто з тих, хто намагається виправдовувати його, заслуговує лише на засудження. Ніколи не забути, що українці воювали разом з десятками народів проти нацизму», – зазначив В. Зеленський. У день відзначення 76-ї річниці завершення Другої світової війни у Європі він додав, що ця війна стала найстрашнішою в історії людства. «Тому були створені міжнародні інституції та правила для підтримки глобального миру. Поважати їх – обов'язок усіх людей, а особливо – очільників держав та інших політиків», – зазначив В. Зеленський. За його словами, День пам'яті та примирення в Україні відзначають не як заміну Дню перемоги 9 травня, а «щоб зберегти й зрозуміти історію краще».

Франція

Momtaz, Rym. Macron strides into cultural battle over Napoleon's memory = [Е. Макрон крокує в культурному бою за пам'ять Наполеона] / R Momtaz // POLITICO. – Brussels, 2021. – 05.05. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/macron-napoleon-200-france-cultural-war/>.

В епоху культурних війн президент Франції **Емманюель Макрон**, відсвяткувавши двохсотріччя з дня смерті Наполеона, повністю прийняв величезну спадщину імператора щодо будівництва більшості установ сучасної французької держави, починаючи від кримінального та цивільного кодексів і закінчуючи апеляційним судом та середніми школами. Але він також визнав, що відновлення рабства у французьких колоніях у 1802 р. було «зрадою», яку Друга республіка «виправила». «Наполеон [був і орлом, і Олександром, і Нероном ... душею світу і демоном Європи], – урочисто оголосив Е. Макрон.

МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА

США

El Gobierno de EEUU comienza a reunir a las familias migrantes separada = [Уряд США починає воз'єднувати розлучені сім'ї мігрантів] // El Mundo. – Madrid, 2021. – 03.05. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/05/03/6090040321efa0773a8b4663.html>.

Уряд президента США **Джо Байдена** розпочне згруповувати сім'ї мігрантів, роз'єднані під час попередньої адміністрації, починаючи з 4 травня, чого не можна було побачити протягом 2017–2018 р. Про це заявив міністр національної безпеки А. Майоркас. Міністр пояснив, що в перших чотирьох сім'ях, які об'єднують, є дитина, відокремлена від батьків у віці трьох років. Він також говорив про мексиканку та матір із Гондурасу, але детально не розповів про решту. «Це лише початок», – наголосив А. Майоркас у заяві, опублікованій пізніше Білим домом. «Ми об'єднаємо цю першу групу сімей. Ми визнаємо важливість надання цим сім'ям стабільності та ресурсів, необхідних для відновлення», – додав він. За підрахунками адміністрації Д. Байдена, понад 1000 сімей були розділені в рамках програми колишнього президента **Дональда Трампа** щодо стримування нелегальної

міграції, за допомогою якої понад 5 тис. дітей було розподілено по різних регіонах країни, а багато сімей було депортовано. У телевізійному інтерв'ю А. Майоркас пояснив, що робоча група, створена Д. Байденом для вирішення цього питання, співпрацювала з Союзом громадянських свобод та іншими групами, щоб «возз'єднати сім'ї».

Жуков, Євген. Д. Байден в 4 рази збільшив квоту прийому біженців у США / Є. Жуков // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 04.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3svEd>.

Президент США **Джо Байден** підвищив квоту прийому країною біженців у цьому році з 15 тис. до 62,5 тис. осіб. До цього у країні зберігався історично найнижчий ліміт на прийом біженців, встановлений адміністрацією попереднього глави Білого дому **Дональда Трампа**. На думку Д. Байдена, «попердня квота не відображає цінностей Америки як нації, яка вітає і підтримує біженців». Д. Байден також висловив надію, що в наступному році США зможуть подвоїти оновлену квоту і прийняти 125 тис. біженців. Про намір збільшити квоту прийому біженців у 2021 р. американський президент заявив ще в лютому, невдовзі після того, як почав виконувати обов'язки глави держави.

НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ

Конго

DRC president says situation «under control» after fears of volcanic eruptions displaced thousands = [Президент ДРК сказав, що ситуація «під контролем»: побоюючись виверження вулкану] // **Xinhua. – Beijing, 2021. – 30.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/30/c_139978566.htm.**

«Панічна ситуація, спричинена виверженням вулкана в Демократичній Республіці Конго контрольована», – заявив президент країни **Фелікс Чісекеді** на пресконференції. Це повідомлення було зроблено після «помилкової тривоги» на початку виверження вулкана низької інтенсивності в Гома, столиці північно-східної провінції ДРК Північне Ківу. «Щойно над вулканом пролетів літак. Вивержень не виявлено. Швидше за все, це була інтенсивна діяльність щодо вуглецювання деревного вугілля, дим якого сприймався як виверження», – заявило Міністерство зв'язку ДРК.

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

США

Кропман, Віталій. Д. Байден доручив спецслужбам з'ясувати причини пандемії COVID-19 / В. Кропман // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 27.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3u19d>.

Президент США **Джо Байден** доручив американським спецслужбам з'ясувати причини виникнення пандемії COVID-19. «Незабаром після того, як я став президентом, я попросив свого помічника з національної безпеки доручити розвідувальній спільноті підготувати звіт про останні результати їхнього аналізу походження COVID-19», – сказав американський лідер. Д. Байден вказав, що необхідно було прояснити, чи виникла хвороба внаслідок контакту з інфікованою твариною або ж унаслідок інциденту в лабораторії. Президент визнав, що американська розвідка зараз не має достатніх даних, що дозволили б дати оцінку, який із цих сценаріїв є більш імовірним. Тому він доручив спецслужбам

активізувати зусилля і представити додатковий звіт протягом 90 днів. За цей час спецслужби зможуть розширити збір і аналіз інформації, «що дасть можливість зробити остаточний висновок».

Україна

Перепада, Олена. В. Зеленський: Ескалація з боку Росії на українських кордонах зупинилася / О. Перепада // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 11.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3tExe>.

Президент України **Володимир Зеленський** під час форуму «Україна 30. Безпека країни» заявив, що «була ймовірність повномасштабного вторгнення, але ескалація вже зупинилася». В. Зеленський зазначив, що завдяки зусиллям України та тиску міжнародних партнерів спостерігається істотне зменшення обстрілів на Донбасі. «Ми бачимо, що майже пішли в минуле прицільні снайперські обстріли. (...) Інші обстріли є. Провокаційні обстріли не припинилися», – сказав В. Зеленський. Він нагадав, що Росія відвела близько 3–3,5 тис. свого військового контингенту з анексованого Криму. Водночас відведення контингенту і військової техніки від українсько-російського кордону, з його слів, відбувається надзвичайно повільно.

Ukrainian president proposes to increase armed forces = [Президент України пропонує збільшити Збройні сили] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 26.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/26/c_139971122.htm.

Президент України **Володимир Зеленський** вніс до парламенту терміновий законопроект про збільшення кількості військовослужбовців у ЗСУ на 11 тис. «Законопроект має на меті забезпечити функціонування окремої гілки Збройних сил України – Сил територіальної оборони, а також подальший розвиток системи опору», – ідеться в повідомленні парламенту із посиланням на пояснювальну записку до законопроекту. В. Зеленський запропонував збільшити кількість Збройних сил до 261 тис. осіб, у тому числі 215 тис. військовослужбовців.

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА

Венесуела

Lozano, Daniel. Juan Guaidó abre la puerta a la negociación con Nicolás Maduro al invocar un acuerdo de salvación nacional = [Хуан Гуайдо відкрив двері для переговорів з Ніколасом Мадуро, представляючи угоду про національний порятунок] / D. Lozano // El Mundo. – Madrid, 2021. – 11.05. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/05/11/609ac387fc6c83506e8b460d.html>.

Хуан Гуайдо представив дорожню карту демократичної опозиції, яка базується на угоді про «національний порятунок», що включає переговори з чинним президентом **Ніколасом Мадуро** щодо проведення вільних і чесних виборів з міжнародним спостереженням та підтримкою. Натомість режим отримає свою головну вимогу в останні місяці: поступове скасування санкцій, звичайно, за умови виконання заявлених цілей. Опозиція пропонує міжнародному співтовариству «механізм підзвітності», якщо режим знову спробує ухилитися від вирішеного шляхом переговорів, як це було зроблено на всіх попередніх переговорах. Команда Х. Гуайдо запевняє, що він уже говорив зі США та

представниками міжнародного співтовариства і що всі вони погоджуються підтримати «всебічний переговорний процес».

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Бразилія

Brazil's Bolsonaro says United States will soon send vaccines to Brazil = [Бразильський президент Ж. Болсонару заявив, що США незабаром надішлють вакцини до Бразилії] // Reuters. – London, 2021. – 06.05. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/article/idUSS0N2MS002>.

Президент Бразилії **Жаїр Болсонару** заявив, що президент США **Джо Байден** незабаром надішле дози вакцини AstraZeneca від COVID-19 до південноамериканської країни, де зафіксований другий за смертоносністю спалах коронавірусу у світі. Раніше міністр охорони здоров'я Бразилії заявив, що країна домагається поставок вакцин від США.

Brazil to spend an extra \$1 bln on producing, acquiring COVID-19 vaccines = [Бразилія витратить додаткові 1 млрд дол. на виробництво та придбання вакцин проти COVID-19] // Reuters. – London, 2021. – 11.05. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/americas/brazil-spend-an-extra-1-bln-producing-acquiring-covid-19-vaccines-2021-05-10/>.

Уряд Бразилії спрямує додаткові 5,5 млрд реалів (1,05 млрд дол.) федеральних витрат на виробництво, постачання та розподіл вакцин проти COVID-19. Заява була опублікована незабаром після того, як **Жаїр Болсонару** видав відповідний указ. Кошти надходять із надзвичайної кредитної лінії та свідчатимуть про прихильність уряду до подолання кризи охорони здоров'я та економіки, спричиненої пандемією.

Кенія

Kenyan president lifts COVID-19 lockdown imposed last month = [Президент Кенії зняв обмеження щодо COVID-19] // Euronews. – Lyon, 2021. – 01.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/01/us-health-coronavirus-kenya>.

Президент Кенії **Ухуру Кеніятта** скасував карантин щодо COVID-19, який він увів у квітні, що дало можливість знову відкрити бари і ресторани, відновити релігійні служби та відкрити школи зі зниженням рівня зараження. Випадки захворювання в Кенії, найбагатшій країні Східної Африки, знизилися з пікового значення, але вона входить у п'ятірку країн Африки, які повідомляють про нові інфекції і смерті. У цілому в країні зареєстровано близько 159 тис. випадків захворювання і близько 2700 випадків смерті.

Колумбія

Colombia's president warns of rise in COVID-19 cases due to national strike = [Президент Колумбії попереджає про збільшення кількості випадків COVID-19 через національний страйк] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 11.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/11/c_139938472.htm.

Незадовго до того, як почати переговори з членами Національного страйкового комітету у спробі закінчити дні хаосу, президент Колумбії **Іван Дуке Маркес** попередив, що протести можуть призвести до зростання кількості випадків COVID-19. «Ми спостерігали збільшення мобільності громадян у багатьох частинах країни, в останні дні набагато більше

взаємодії між громадянами на тлі третього піку зараження, і я повинен сказати, що всі ми повинні дбати про себе», – сказав І. Дуке Маркес у штаб-квартирі уряду. «Цей заклик проявляти обережність важливий, оскільки пандемія ще не закінчена», – додав президент.

Мальдіви

Maldives president orders military to enforce health measures as COVID-19 cases surge = [Президент Мальдівських островів наказав військовим застосовувати заходи охорони здоров'я, коли статистика захворювання на COVID-19 зростає] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 13.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/13/c_139942855.htm.

Президент Мальдівських островів **Ібрагім Соліх** наказав силам безпеки вжити заходів щодо охорони праці, щоб стримати тривалу четверту хвилю зараження COVID-19. У телевізійному зверненні І. Соліх закликав громадян зробити все, щоб полегшити навантаження на систему охорони здоров'я країни та не дати ситуації вийти з-під контролю. І. Соліх сказав, що Мальдіви – одна з країн, яка найбільше постраждала від пандемії з точки зору економічних наслідків. Він попередив, що будуть введені більш жорсткі обмеження, щоб стримати поширення COVID-19, хоч це й зашкодить економіці.

Maldivian president to appoint delegates to monitor regional COVID-19 situation = [Президент Мальдів призначить делегатів для моніторингу регіональної ситуації з COVID-19] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 29.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/asiapacific/2021-05/29/c_139977835.htm.

Президент Мальдів **Ібрагім Соліх** призначить делегатів для моніторингу та координації реакції своєї країни на COVID-19. Державні ЗМІ повідомили, що президент І. Соліх призначить делегатів на кожен з атолів країни, яким місцеві ради та оперативні групи COVID-19 можуть звітувати та просити про допомогу. За даними Міністерства охорони здоров'я, регіональних делегатів будуть обирати серед міністрів та заступників міністрів.

Німеччина

Schultheis, Emily. Europe seeks ways to mourn victims of a pandemic still rampant = [Європа шукає шляхи оплакування жертв пандемії, що все ще поширюється] / E. Schultheis // POLITICO. – Brussels, 2021. – 11.05. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/europe-ways-to-mourn-victims-coronavirus-pandemic/>.

У середині квітня 2021 р., більше року після того, як перша хвиля пандемії коронавірусу вразила Європу, президент Німеччини **Франк-Вальтер Штайнмаєр** організував національний «день пам'яті» для понад 80 тис. німців, які померли від COVID-19. У цей день відбулася пам'ятна акція в берлінському Концертхаусі, де виступив Ф.-В. Штайнмаєр та німці, які втратили близьких через COVID-19. «Ми, як суспільство, недостатньо часто усвідомлюємо, що за всіма цифрами стоять долі та люди», – сказав Ф.-В. Штайнмаєр під час виступу.

Перу

Peru signs deal to purchase 12 million additional doses of Pfizer vaccine = [У Перу підписали угоду про придбання 12 мільйонів додаткових доз вакцини Pfizer] // Reuters. – London, 2021. – 05.05. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/article/idUSL1N2MS2FI>.

Президент Перу **Франсіско Сагасті** оголосив про нову угоду з Pfizer Inc та BioNTech

SE щодо придбання додаткових 12 млн доз вакцини проти COVID-19, оскільки жорстока друга хвиля вірусу руйнує країну. Програма вакцинації в Перу починається повільно і обтяжена звинуваченнями в корупції: на сьогодні трохи менше 4 % населення були вакциновані хоча б однією дозою. Раніше Перу підписало контракт із Pfizer на придбання 20 млн доз, частина з яких почала надходити в країну.

Сербія

Serbia in ‘world first’ as citizens offered €25 to have COVID vaccine = [Сербія пообіцяла виплатити громадянам 25 євро, якщо вони будуть вакциновані від COVID-19] // Euronews. – Lyon, 2021. – 05.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/05/serbia-in-world-first-as-citizens-offered-25-to-have-covid-vaccine>.

Президент Сербії **Александар Вучич** заявив: «ми продумали, як винагородити людей, які проявили відповідальність і вирішили надати додаткову фінансову підтримку тим, хто пройшов вакцинацію». Він додав, що відмова від вакцинації «безвідповідальна й егоїстична». Президент оголосив, що співробітники державного сектору, які не були вакциновані, більше не матимуть права на допомогу у випадку хвороби, якщо вони заразилися COVID-19. А. Вучич також висловив надію, що до кінця травня Сербія вакцинує не менше 55 % населення країни однією дозою. На сьогодні приблизно 22 % із 7 млн жителів Сербії отримали дві дози вакцини, що набагато більше, ніж у 9 % громадян Європейського Союзу.

США

Palmer, Doug. Biden team says it supports waiving patent protections on Covid-19 vaccines = [Команда Д. Байдена заявила, що підтримує відмову від патентного захисту на вакцини Covid-19] / D. Palmer // POLITICO. – Brussels, 2021. – 05.05. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/05/05/biden-covid-vaccine-patent-protections-485458>.

США заявили, що підтримують відмову від цінних патентів та інших засобів захисту інтелектуальної власності для вакцин від Covid-19, щоб допомогти розширити їхнє виробництво у всьому світі. «Це глобальна криза в галузі охорони здоров'я, і надзвичайні обставини пандемії Covid-19 вимагають надзвичайних заходів», – заявила торгова представниця США К. Тай. Рішення є перемогою прогресивних демократів, які підштовхнули президента **Джо Байдена** підтримати заклик Індії та Південної Африки до широкої відмови від усіх засобів захисту інтелектуальної власності для вакцин, терапії та діагностики Covid-19.

Biden: 1M sign up for health care during special enrollment = [Д. Байден: один мільйон громадян підписалися на медичне обслуговування під час спеціальної програми] // The Associated Press. – New York, 2021. – 11.05. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/donald-trump-coronavirus-pandemic-health-government-and-politics-455228ffcd84a0404a60831edd37a305>.

Президент США **Джо Байден** заявив, що 1 млн американців записалися на медичне страхування за програмою **Obamacare** під час спеціального періоду зарахування для тих, хто потребував страховки під час пандемії коронавірусу. У лютому Д. Байден знову відкрив страхові ринки **HealthCare.gov** для спеціальної шестимісячної реєстрації, яка діятиме до 15 серпня. Його пакет допомоги щодо коронавірусу також збільшив субсидії платникам податків, зробивши страховку набагато кращою угодою для нових і поточних клієнтів. «Охорона здоров'я є правом, а не привілеєм – і забезпечення того, щоб кожен американець

мав доступ до якісної, доступної медичної допомоги, яка їм необхідна, є національним імперативом», – сказав президент. Д. Байден пообіцяв спиратися на закон президента **Барак Обама** про доступну медичну допомогу, щоб підштовхнути США до охоплення всіх медичним страхуванням. За його словами, закон, відомий як *Obamacare*, був «порятунком для мільйонів американців» та став законом понад 10-ти років тому.

«**Great day for America**» as fully vaccinated allowed to shed masks = [«Великий день для Америки», оскільки вакцинованим дозволили скинути маски] // *Euronews*. – Lyon, 2021. – 14.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/14/great-day-for-america-as-fully-vaccinated-allowed-to-shed-masks>.

«Сьогодні великий день для Америки», – сказав президент **Джо Байден** під час виступу, назвавши нове керівництво Центрів із контролю і профілактики захворювань. «Якщо ви повністю вакциновані, вам більше не потрібно носити маску», – сказав президент. На 13 травня 2021 р. понад 154 млн американців, майже 47 % населення, отримали принаймні одну дозу вакцини COVID-19 і майже 119 млн повністю вакциновані. В останні тижні кількість нових щеплень сповільнилася, але із затвердженням вакцини *Pfizer* для дітей у віці від 12 до 15 років очікується новий сплеск вакцинації.

Biden calls for deeper probe into COVID-19 origins = [Д. Байден закликав до більш глибокого дослідження походження COVID-19] // *Euronews*. – Lyon, 2021. – 26.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/26/biden-calls-for-deeper-probe-into-covid-19-origins>.

Президент США **Джо Байден** попросив співробітників американської розвідки «подвоїти» свої зусилля з розслідування причин пандемії COVID-19 і повідомити про свої висновки протягом 90 днів. Він доручив національним лабораторіям США надати допомогу в розслідуванні і закликав Китай співпрацювати з міжнародними дослідниками причин пандемії. «Сполучені Штати також будуть продовжувати працювати з партнерами-однодумцями по всьому світу, щоб змусити Китай брати участь у повному, прозорому, заснованому на доказах міжнародному розслідуванні і надати доступ до всіх відповідних даних та доказів», – сказав Д. Байден.

Україна

Голубов, Олександр. В. Зеленський закликав збільшити темпи вакцинації від коронавірусу / О. Голубов // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 05.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3szer>.

Президент України **Володимир Зеленський** закликав до прискорення темпів вакцинації від COVID-19 у країні, щоб до Дня Незалежності щеплення отримала більшість громадян, котрі потребують цього. «До Дня Незалежності більшість українців, які потребують щеплення від COVID-19, мають отримати вакцину. Темпи вакцинації необхідно збільшувати. Крім того, потрібно проводити роз'яснювальну роботу серед людей щодо важливості вакцинації. Адже це – єдиний і найефективніший шлях у боротьбі з пандемією», – цитує президентська пресслужба слова В. Зеленського під час селекторної наради щодо протидії поширенню COVID-19.

ПАРЛАМЕНТСЬКІ ВИБОРИ

Болгарія

Bulgaria to hold fresh parliamentary elections in July after coalition talks fail = [Болгарія після провалу коаліційних переговорів проведе нові парламентські вибори] // Euronews. – Lyon, 2021. – 05.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/05/bulgaria-to-hold-fresh-parliamentary-elections-in-july-after-coalition-talks-fail>.

11 липня в Болгарії пройдуть чергові вибори до Народних зборів після того, як трьом найбільшим політичним партіям не вдалося сформувати коаліційний уряд. Президент країни **Румен Радев** заявив, що він призначить тимчасовий уряд і нові вибори. «У цій ситуації зрозуміло, що ми йдемо до розпуску парламенту і призначення дострокових виборів», – сказав Р. Радев. «Ми повинні діяти відповідально й оперативно, щоб уникнути хаосу на майбутніх виборах», – додав президент, закликавши сторони вступити в діалог, щоб уникнути подальшого глухого кута. «Політичним партіям і коаліціям слід прояснити свої пріоритети, переосмислити свою поведінку і прагнути до єдності», – наголосив Р. Радев.

Tsolova, Tsvetelia. Bulgaria president calls snap election for July 11 = [Президент Болгарії призначив дострокові вибори на 11 липня] / Т. Tsolova // Euronews. – Lyon, 2021. – 11.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/11/us-bulgaria-government-election>.

Президент Болгарії **Румен Радев** оголосив про дострокові парламентські вибори 11 липня 2021 р. і призначив С. Янева, свого найближчого радника з питань безпеки і оборони, тимчасовим прем'єр-міністром до формування нового уряду. Найбідніша країна-член Європейського Союзу знову відкриє виборчі дільниці через три місяці після того, як вибори у квітні 2021 р. зумовили утворення парламенту, який не зміг сформувати уряд. Аналітики кажуть, що нові вибори, ймовірно, призведуть до ще одного роздробленого парламенту, що може ускладнити формування уряду.

Молдова

Crowcroft, Orlando. In Moldova, a snap election could help President Maia Sandu finish what she started = [У Молдові позачергові вибори можуть допомогти президенту Майї Санду завершити те, що вона почала] / О. Crowcroft // Euronews. – Lyon, 2021. – 10.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/10/in-moldova-a-snap-election-could-help-president-maia-sandu-finish-what-she-started>.

Незважаючи на впевнену перемогу на президентських виборах, **Мая Санду** залишилася з ворожим парламентом, який не дав їй можливості провести радикальні зміни, оголошені під час виборчої кампанії. «Позачергові вибори дають шанс і надію, що все повернеться в норму і реформи, узгоджені з ЄС, відновляться. Молдова відчайдушно прагне позитивних змін, а президент і її партія вважаються кращими кандидатами для їхнього досягнення», – сказав аналітик Р. Магдин. М. Санду відмовилася від поста лідера партія «Дія і солідарність» після обрання президентом, але її партія посідає передові позиції напередодні виборчої гонки.

ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА

Білорусь

Belarus: Alexander Lukashenko hits back at Germany complaint = [Білорусь: Олександр Лукашенко відповів на скаргу Німеччини] // Euronews. – Lyon, 2021. – 07.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/07/belarus-alexander-lukashenko-hits-back-at-germany-complaint>.

Четверо німецьких юристів заявили, що вони подали скаргу на президента Білорусі **Олександра Лукашенка** і сили державної безпеки у Федеральну прокуратуру Німеччини в Карлсруе від імені 10-ти білорусів, які заявили, що стали жертвами тортур. Вони послалися на закон про універсальну юрисдикцію, який дає можливість Німеччині переслідувати в судовому порядку злочини проти людяності, скоєні в будь-якій країні світу. С. Тихановська, головний суперник О. Лукашенка на серпневих виборах, заявила, що аналогічні скарги на білоруську владу будуть подані в Польщі, Литві та Чехії. Президент О. Лукашенко у відповідь на порушення проти нього кримінальної справи в Німеччині заявив, що «спадкоємці фашизму» не мають права його судити.

Latushko, Pavel. EU must find answers quickly or risk gradual Russian takeover of Belarus = [ЄС повинен швидко знайти відповіді, інакше Росія ризикне поступово захопити Білорусь] / P. Latushko // Euronews. – Lyon, 2021. – 17.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/17/eu-must-find-answers-quickly-or-risk-gradual-russian-takeover-of-belarus-view>.

Член президії Координаційної ради і ключова фігура білоруської опозиції П. Латушко заявив, що за 26 років свого правління президент Білорусі **Олександр Лукашенко** не просто перетворив країну в автократію, а й у справжню квінтесенцію диктатури. О. Лукашенко в першу чергу підпорядкував собі всі фінансові потоки країни. Тотальний фінансовий контроль над країною виключив можливість створення альтернативних центрів політичної влади. Білорусь уже багато років буквально кишить представниками різних служб. Не менш тотальний контроль над радіо і телебаченням. На думку П. Латушка, тепер Росія просто чекає, коли О. Лукашенко зробить усю брудну роботу щодо знищення протестувальників, після чого на тлі повністю проросійської верхівки спецслужб і армії ніщо і ніхто не буде перешкоджати поступовому захопленню Білорусі.

Венесуела

Rueda, Jorge. Venezuela opposition leader calls for dialogue with Maduro = [Лідер опозиції Венесуели закликав до діалогу з Н. Мадуро] / J. Rueda // The Associated Press. – New York, 2021. – 11.05. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/latin-america-donald-trump-venezuela-business-financial-markets-69ed4cda58425c651cd935fbfb658301>.

Лідер опозиції, визнаний США та десятками інших країн законним лідером Венесуели, запропонував переговори з урядом щодо врегулювання кризи в країні та можливого поступового скасування санкцій. Пропонуючи співпрацю з адміністрацією президента **Ніколаса Мадуро** щодо досягнення угоди про національний порятунок, **Хуан Гуайдо** зазначив, що необхідно шукати «реалістичні та життєздатні рішення» щодо соціальної, економічної та політичної кризи у Венесуелі. Його оголошення через відео у Twitter слідує за низкою заходів, нещодавно прийнятих урядом Н. Мадуро, спрямованих на поліпшення

відносин з адміністрацією президента США Джо Байдена. Х. Гуайдо заявив, що будь-яка згода повинна бути досягнута шляхом переговорів із залученням опозиції, провладних сил та міжнародної спільноти.

Колумбія

Colombia's Duque meeting with opponents, hoping to calm deadly protests = [І. Дуке Маркес зустрічається з опонентами в надії заспокоїти протести] // Euronews. – Lyon, 2021. – 07.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/07/us-colombia-protests>.

Президент Колумбії Іван Дуке Маркес почав зустріч із групами громадянського суспільства та політичними опонентами, які хочуть прийняти заходи щодо боротьби з бідністю і безробіттям та покласти край насильству з боку поліції, щоб заспокоїти протести. Законодавці й аналітики говорять, що президенту буде важко підштовхнути громадянське суспільство і своїх політичних опонентів до консенсусу з нагальних соціальних питань. І. Дуке Маркесу не вистачає твердої більшості в Конгресі, навіть деякі члени його власної партії виступили проти частини, нині відкликаної, податкової реформи.

Конго

Ousting hold-out regional governor, Congo's president tightens control = [Президент Конго, змістивши стриманого губернатора регіону, посилює контроль] // Reuters. – London, 2021. – 07.05. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/africa/ousting-hold-out-regional-governor-congos-president-tightens-control-2021-05-06/>.

Президент Конго Фелікс Чісекеді завдав важкого удару по своєму попереднику і політичному конкуренту Жозефу Кабілі, коли його союзники скинули губернатора провінції Танганьїка. Це був останній крок прихильників Ф. Чісекеді, щоб відібрати важелі влади у Ж. Кабілі, молодший брат якого З. Кабіла керував південно-східною територією протягом останніх двох років і був єдиним губернатором, який відмовився приєднатися до Ф. Чісекеді. У жовтні минулого року Ф. Чісекеді призначив трьох суддів до Конституційного суду Конго, що було першим етапом у серії маневрів, які призвели до розриву стосунків із Ж. Кабілою, тодішнім партнером по коаліції. У грудні минулого року Ф. Чісекеді створив нову коаліцію і продовжив усунення союзників Ж. Кабілі на чолі обох палат парламенту разом з прем'єр-міністром. Шостого травня 13 депутатів у Танганьїці проголосували за відставку З. Кабілі, коли ще 10 не були присутні, і жоден не проголосував. Крім того, Ф. Чісекеді звинуватив З. Кабілу у поганому управлінні та привласненні 1,9 млн дол. невиплачених зарплат та інших коштів. Сам З. Кабіла відмовився коментувати ці звинувачення.

Мальдіви

Maldives president says investigation into attack on parliament speaker underway = [За словами президента Мальдівських островів, розслідування нападу на спікера парламенту триває] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 07.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/07/c_139929016.htm.

Президент Мальдівських островів Ібрагім Соліх у своїй першій офіційній заяві після нападу на спікера парламенту М. Нашида сказав, що розслідування нападу триває. «Ми ставимося до цього питання гранично серйозно, і наразі розслідування триває», – сказав І. Соліх у своєму офіційному акаунті в Twitter. І. Соліх повідомив, що М. Нашид лікувався від поранень у лікарні АДК у Малє. У лікарні АДК повідомили, що М. Нашид був прийнятий з травмами. «Наразі він перебуває на лікуванні в багатопрофільній медичній групі. Його стан

на сьогодні стабільний», – ідеться в офіційному акаунті лікарні у Twitter.

Росія

Arkhipov, Pya. In Moscow, Big Brother Is Watching and Recognizing Protesters = [У Москві «великий брат» спостерігає за учасниками протестів] / I. Arkhipov // Bloomberg. – New York, 2021. – 02.05. – Режим доступу : <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-05-02/in-moscow-big-brother-is-watching-and-recognizing-protesters?srnd=premium-europe>.

У Москві було встановлено мережу камер з розпізнаванням обличчя для допомоги під час карантинних обмежень. Тепер її використовують для придушення інакомислення проти президента **Володимира Путіна**. Кампанія проходить у той час, коли популярність президента серед росіян падає. Засновник політичного консалтингу R.Politik Т. Станова зазначила, що «влада змінює свою тактику». За учасниками протестних акцій стежать за допомогою камер відеоспостереження, систем розпізнавання обличчя, активності в соціальних мережах і виставлення рахунків за телефон. Розслідування поширюються навіть на юристів і лікарів, які надають професійну допомогу активістам опозиції. «Монополія на боротьбу з опозицією перейшла від політичного блоку Кремля до служб безпеки», – сказав колишній кремлівський чиновник О. Чадаєв.

Сомалі

Somalia's parliament votes to cancel presidential term extension = [Нижня палата парламенту Сомалі проголосувала за скасування продовження президентського терміну] // Euronews. – Lyon, 2021. – 01.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/01/us-somalia-politics>.

Термін повноважень експрезидента Сомалі **Мохамеда Абдуллагі Мохамеда** закінчився в лютому 2021 р. Продовження терміну повноважень було схвалене нижньою палатою, але відхилене сенатом, що спровокувало кризу. Від 60 тис. до 100 тис. чоловік були змушені покинути свої будинки після зіткнень, які викликали побоювання тотальної війни між добре озброєними угрупованнями за і проти президента. Сомалійські законодавці одноголосно проголосували за скасування продовження президентського терміну на два роки. Держдепартамент США, посол ЄС і Міністерство закордонних справ Туреччини це високо оцінили.

Танзанія

Tanzania's ruling party endorses President Hassan as new chairperson = [Правляча партія Танзанії обрала президента С. Сулуху-Хасан новим головою] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 01.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/africa/2021-05/01/c_139918057.htm.

Правляча партія Танзанії «Чама Ча Мапіндузі» (СКК) обрала президентку **Самію Сулуху-Хасан** на посаду голови партії, замінивши колишнього президента **Джона Магуфулі**. На позачерговому з'їзді СКК Д. Ндугай, голова виборчої комісії та спікер Національних зборів, оголосив результати виборів, заявивши, що президентка С. Сулуху-Хасан здобула перемогу, ставши першою жінкою – головою правлячої партії. У своїй промові президентка С. Сулуху-Хасан пообіцяла наполегливо працювати над виконанням зобов'язань партії, включаючи реалізацію передвиборчого маніфесту партії на 2020–2025 рр.

Україна

Губенко, Дмитро. «Мінус В. Медведчук»: В. Зеленський обіцяє продовжити

деолігархізацію в Україні / Д. Губенко // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 14.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3tNoD>.

Президент України **Володимир Зеленський** розцінює останні події навколо народного депутата України з фракції «Опозиційна платформа – За життя» В. Медведчука як виключення його з кола українських олігархів і заявляє про плани деолігархізації всіх великих українських бізнесменів. «Уперше за багато років не збільшилася, а зменшилася кількість олігархів. Мінус В. Медведчук. За допомогою законних інструментів В. Медведчук був позбавлений можливості використовувати медіаактиви та державне майно для того, щоб завдавати руйнівної шкоди державній безпеці. Будуть ще мінуси, поки всі олігархи не стануть просто великими бізнесменами», – зазначив В. Зеленський. За його словами, на прикладі В. Медведчука «можна побачити, що таке статус олігарха». «Якщо в таких осіб забрати сконцентрований медіаресурс, коли в них немає вже непрозорого доступу до стратегічних активів, більше нічого вони забрати в держави не можуть. І послаблювати державу не можуть у протистоянні за наш суверенітет. Ось у чому сенс нашої політики деолігархізації», – наголосив В. Зеленський.

Думанська, Марія. В. Зеленський обіцяє позбутися впливу олігархів в Україні / М. Думанська // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 20.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3tfWk>.

Президент України **Володимир Зеленський** заявив, що законопроект про деолігархізацію з'явиться вже скоро, і його підготовка вже практично завершена. «Ми детально підходимо до кожної норми цього закону. Закон у принципі готовий, написаний. Він на 100 % готовий, ну майже на 100 %, але ми вважаємо, що є декілька деталей. Я гадаю, що він з'явиться наступного тижня», – сказав В. Зеленський на пресконференції. За словами глави держави, філософія цього законопроекту є його особистою ідеєю. «Головний зміст та філософія: ми не хочемо вбити великий бізнес. Впливу на масмедіа не буде, впливу на політику не буде, впливу на чиновників не може бути. Але якщо це буде, то ці люди з'являться у спеціальному реєстрі», – сказав В. Зеленський.

ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Болгарія

President's defence secretary to be Bulgaria caretaker PM – sources = [Міністр оборони стане тимчасовим прем'єр-міністром Болгарії] // Reuters. – London, 2021. – 11.05. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/presidents-defence-secretary-be-bulgaria-caretaker-pm-sources-2021-05-11/>.

Президент Болгарії Румен Радев призначить свого секретаря з питань безпеки та оборони тимчасовим прем'єр-міністром, який керуватиме урядом до проведення позачергових виборів у липні. С. Янев, близький соратник президента, який був віцепрем'єр-міністром і міністром оборони у тимчасовому уряді Р. Радева, призначеному у 2017 р., наразі стане тимчасовим міністром фінансів. Очікується, що Р. Радев назве дату позачергових виборів, імовірно 11 липня, і призначить в. о. членів уряду після того, як минулого місяця загальнонаціональні вибори призвели до формування роздробленого парламенту, який не зміг сформувати уряд.

Ізраїль

Heller, Jeffrey. Israel's president picks Netanyahu opponent Lapid to form government = [Президент Ізраїлю обрав опонента Б. Нетаньягу Я. Лапіду для формування уряду] / J. Heller // Reuters. – London, 2021. – 05.05. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/middle-east/netanyahus-deadline-form-government-expires-rivals-eyed-2021-05-04/>.

Президент Ізраїлю **Реувен Рівлін** обрав Я. Лапіда, центристського політика і найсильнішого суперника прем'єр-міністра Б. Нетаньягу, щоб той сформував новий уряд. Р. Рівлін у телевізійному зверненні, в якому оголосив про свій вибір, заявив, що колишнього міністра фінансів пообіцяли підтримати 56 із 120 депутатів парламенту, але їм не вистачає більшості. «Зрозуміло, що депутат парламенту Я. Лапід зможе сформувати уряд, який матиме довіру кнесету, незважаючи на багато труднощів», – запевнив Р. Рівлін.

Netanyahu's deadline to form government expires, rivals eyed = [Граничний термін Б. Нетаньягу для формування уряду закінчується, суперники спостерігають] // Euronews. – Lyon, 2021. – 05.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/05/us-israel-politics-netanyahu>.

Мандат на створення коаліції прем'єр-міністра Б. Нетаньягу закінчився після того, як він не зміг узгодити умови з потенційними партнерами з правого крила, що відкрило можливість президенту **Реувену Рівліну** передати цю завдання іншому члену парламенту. Згідно із законом, у нього є три дні на ухвалення рішення, включаючи можливість попросити парламент назвати кандидата. Нездатність вийти з глухого кута призведе до нових виборів, що посилять політичну плутанину водночас, Ізраїль зіткнеться з проблемами ядерної програми Ірану і буде домагатися відновлення економіки після швидкого розгортання вакцинації від COVID-19.

Італія

Migliaccio, Alessandra. Draghi Coalition at Risk From Italy President's Retirement = [Відставка президента Італії загрожує коаліції М. Драгі] / A. Migliaccio // Bloomberg. – New York, 2021. – 19.05. – Режим доступу : <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-05-19/draghi-coalition-at-risk-from-italy-president-s-retirement-plan?srnd=premium-europe>.

Президент Італійської Республіки **Серджо Матарелла** заявив, що з нетерпінням чекає виходу на пенсію у 2022 р., що може порушити крихку політичну рівновагу, яка зберігає стабільність коаліції прем'єр-міністра М. Драгі. Багато аналітиків очікували, що С. Матарелла буде переобраний у 2022 р., що забезпечить М. Драгі стабільність до повного терміну повноважень парламенту. Президент був посередником і гарантом складної і розрізної коаліції М. Драгі, і будь-яка зміна може легко порушити цей баланс, дестабілізувати країну, яка сподівається вийти з найбільшої економічної кризи з часів Другої світової війни, забезпечивши ефективну фінансову допомогу Європейського Союзу.

Колумбія

La renuncia del ministro de Hacienda no aplaca las protestas que ya dejan 19 muertos en Colombia = [Відставка міністра фінансів не вгамовує протести в Колумбії, в яких уже загинули 19 людей] // El Mundo. – Madrid, 2021. – 04.05. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/05/04/6090f8b721efa015548b45dc.html>.

Відставка міністра фінансів Колумбії А. Карраскіля Баррери ознаменувала шостий день протестів проти вже скасованої президентом **Іваном Дукес Маркесом** урядової

податкової реформи. У протестах загинуло щонайменше 19 людей, а близько 800 отримали травми. А. Карраскілья Баррера, який перебував на цій посаді з 7 серпня 2018 р., коли розпочався термін президента І. Дуке Маркеса, став причиною нинішньої кризи через невдалий проєкт податкової реформи. Його ініціатива особливо вразила середній та нижчий класи шляхом розширення бази оподаткування та нарахування ПДВ у розмірі 19 % на державні послуги. На його місце І. Дуке Маркес призначив колишнього міністра торгівлі, промисловості та туризму, економіста та науковця Х. Мануеля Рестрепо, який також підтримував президента з початку його правління.

Hernández-Mora, Salud. Dimite la ministra de Exteriores de Colombia ante las críticas internacionales por las protestas = [Міністерка закордонних справ Колумбії подала у відставку на тлі міжнародної критики протестів] / S. Hernández-Mora // El Mundo. – Madrid, 2021. – 13.05. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/05/13/609d6b8afc6c8313058b4656.html>.

Міністерка закордонних справ Колумбії К. Блам подала у відставку, як раніше це зробив міністр фінансів. Вона ніколи не відігравала провідної ролі в кабінеті міністрів і не знала, як добре виконувати свою роботу. Негативний імідж, який через протести був направлений на президента країни **Івана Дуке Маркеса** в міжнародному співтоваристві, та її нездатність передати світовій спільноті іншу сторону медалі, спричинили її відставку. Навіть президент на зустрічах з іншими міністрами висловлював своє розчарування щодо деяких дій К. Блам.

Ліван

Lebanon president says PM-designate incapable of forming government = [Президент Лівану заявив, що призначений прем'єр-міністр не може сформувати уряд] // Euronews. – Lyon, 2021. – 22.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/22/us-lebanon-crisis-parliament>.

Президент Лівану **Мішель Аун** заявив, що, на його думку, призначений прем'єр-міністром С. Гарірі не здатний сформувати уряд, щоб вивести країну з фінансової кризи. «Стало очевидно, що призначений прем'єр-міністр не в змозі сформувати уряд, здатний до порятунку, і конструктивним контактам з іноземними фінансовими установами, міжнародними фондами та країнами-донорами», – написав М. Аун у своєму листі, зачитаному в парламенті. Фінансові донори заявили, що Лівану необхідно сформувати життєздатний кабінет технократів або фахівців, перш ніж вони виділять кошти на допомогу. Переговори з Міжнародним валютним фондом не увінчалися успіхом.

Малі

Mali prime minister Moctar Ouane to form new government = [Прем'єр-міністр Малі Моктар Уан сформує новий уряд] // Reuters. – London, 2021. – 14.05. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/africa/mali-prime-minister-moctar-ouane-form-new-government-2021-05-14/>.

Прем'єр-міністр Малі М. Уан подав у відставку і був поновлений на посаді за формальними нормами, необхідними перед формуванням нового уряду. Про це повідомив офіс тимчасового президента **Ба Ндау**. М. Уан був призначений тимчасовим прем'єр-міністром у вересні минулого року після повалення президента **Ібрагіма Бубакара Кейти**.

Республіка Конго

Congo Republic appoints new ministers, including president's son = [Республіка Конго призначила нових міністрів, включаючи сина президента] // Reuters. – London, 2021. – 16.05. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/article/idUSL2N2N3083>.

Новий прем'єр-міністр Конго призначив уряд, до складу якого увійшов син президента **Дені Сассу-Нгессо**, який очолить недавно створене міністерство міжнародного співробітництва та державно-приватного партнерства. Він – один із 11 новачків в уряді. Міністром енергетики Республіки Конго став професор філософії **О. Сайі**, який раніше очолював найбільшу в країні опозиційну групу «Панафриканський союз за соціал-демократію».

Україна

Сааков, Валерій. В. Зеленський ініціює аудит державних резиденцій та їхніх мешканців / В. Сааков // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 14.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3tPoY>.

Президент України **Володимир Зеленський** ініціював під час засідання РНБО здійснення аудиту державних земельних ділянок та будинків, розташованих у Конча-Заспі та Пущі-Водиці. «Загалом ідеться про майже 400 га заповідної землі та понад 100 державних будівель і дач», – сказав В. Зеленський. За його словами, внаслідок дій попередньої влади фактично було легалізовано «перебування на цих землях і в резиденціях за дуже символічну плату низки осіб».

ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Еквадор

Lozano, Daniel. Sorpresa en Ecuador: una mujer indígena, nueva presidenta del Parlamento = [Сюрприз в Еквадорі: жінка з корінного народу – нова президентка парламенту] / D. Lozano // El Mundo. – Madrid, 2021. – 16.05. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/05/16/60a1436ffc6c8312728b45dd.html>.

Зміни в Еквадорі розпочалися з обрання **Г. Льорі**, колишньої опонентки експрезидента **Рафаеля Корреа**, новою президенткою Національної асамблеї після 48 год. обговорень та дуже напруженого голосування. Уперше за багато років представниця корінного населення погоджується головувати в парламенті. «Новий уряд повинен мати управління, де переважатиме демократія, що передбачає різноманітність думок, але і з тією ж метою – розвиток країни», – сказала **Г. Льорі** під час своєї першої промови.

Колумбія

Colombian president announces withdrawal of tax reform plan = [Президент Колумбії оголосив про скасування плану податкової реформи] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 03.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/03/c_139921887.htm.

Президент Колумбії **Іван Дуке Маркес** заявив, що просив конгрес відкликати законопроект про податкову реформу, представлений його урядом, після акцій протесту, які спостерігалися в кількох містах країни. **І. Дуке Маркес** заявив, що презентація податкової реформи мала на меті надати «стабільності країні, захистити соціальні програми для найбільш незахищених верств населення та створити умови для покаращення» після пандемії COVID-19 «(Податкова) реформа – це не примха, реформа є необхідністю. Відкликати її чи

ні – не було питання. Справжня проблема полягає в можливості гарантувати безперервність соціальних програм», – сказав І. Дуке Маркес. За словами президента, не буде збільшення податку на додану вартість (ПДВ) на товари та послуги, а також «існуючі правила не будуть змінені».

Непал

Nepali president dissolves lower house for fresh elections in November = [Президентка Непалу розпустила нижню палату до нових виборів у листопаді] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 22.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/asiapacific/2021-05/22/c_139962864.htm.

Президентка Непалу **Бід'я Деві Бхандарі** розпустила палату представників. У заяві адміністрації президента йдеться, що «Президентка Б. Д. Бхандарі за рекомендацією прем'єр-міністра К. П. Шарма Олі розпустила Палату представників відповідно до статті 76 (7) Конституції Непалу і призначила проміжні вибори на 12 і 19 листопада». Згідно зі ст. 76 (7) Конституції Непалу, президент розпускає нижню палату та призначає нові вибори за пропозицією прем'єр-міністра, якщо чинному прем'єр-міністру не вдається отримати вотум довіри або не може бути призначений новий уряд.

Пакистан

Pakistani president allows use of electronic voting machines in general elections = [Президент Пакистану дозволив використовувати електронні машини для голосування на загальних виборах] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 09.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/asiapacific/2021-05/09/c_139933110.htm.

Президент Пакистану **Аріф Алві** опублікував указ, що дає можливість використовувати електронні машини для голосування на загальних виборах, а також дозвіл пакистанським емігрантам віддавати свій голос на виборах у країні. Згідно із заявою, президент вніс зміни до закону про вибори, поклавши на Виборчу комісію Пакистану відповідальність за закупівлю електронних машин для голосування для використання на загальних виборах. «Комісія за технічної допомоги Національного органу з питань баз даних та реєстрації або будь-якого іншого органу та відомства надасть можливість закордонним пакистанцям реалізувати своє право голосу під час загальних виборів у своїй країні проживання», – йдеться у зміненому законі про вибори.

Південний Судан

South Sudan's president Salva Kiir dissolves parliament = [Президент Південного Судану Салва Киір розпустив парламент] // BBC. – London, 2021. – 10.05. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/news/world-africa-57046645>.

Президент Південного Судану **Салва Киір** розпустив парламент, відкривши шлях для призначення депутатів від протилежних сторін у країні, яка перебуває у п'ятирічній громадянській війні. Активісти та групи громадянського суспільства вважають, що цей крок давно назрів. Більшість із 550 законодавців будуть від правлячої партії. Депутати Південного Судану не будуть обиратися, а натомість будуть висуватися різними політичними партіями.

South Sudan's president reconstitutes parliament = [Президент Південного Судану відновив перехідний парламент] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 11.05. – Режим доступу :

http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/11/c_139938868.htm.

Президент Південного Судану **Салва Кіір** відновив Перехідну національну законодавчу асамблею (ТНПА) на виконання мирної угоди 2018 р. Своїм указом президент призначив 550 представників від усіх сторін мирної угоди 2018 р., а також вказав пропорції розподілу партій-членів. Створення нового законодавчого органу було частиною угоди, підписаної у вересні 2018 р. між С. Кііром та тодішнім віцепрезидентом Р. Мачаром, нині першим віцепрезидентом уряду.

Сальвадор

Vera, Asier. Nayib Bukele logra el control absoluto de los tres poderes de El Salvador tras destituir el Congreso a los magistrados de la Corte Suprema de Justicia = [Наїб Букеле досягнув абсолютного контролю над трьома гілками влади Сальвадору після того, як Конгрес звільнив магістратів Верховного суду] / A. Vera // El Mundo. – Madrid, 2021. – 02.05. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/05/02/608efbf9fc6c832f338bf864.html>.

Президент Сальвадору **Наїб Букеле** більше не має жодної контрвлади, яка обмежує його мандат. Після досягнення абсолютного контролю над Законодавчими зборами на виборах наприкінці лютого була сформована установа, першим заходом якої було звільнення магістратів Конституційної палати Верховного суду та глави Генеральної прокуратури республіки. Таким чином, Н. Букеле досягнув контролю над трьома гілками влади Сальвадору, що було його головною метою з часу отримання влади в червні 2019 р. У своєму акаунті в Twitter, у якому понад два мільйони підписників, Н. Букеле віддавав накази, але це стосувалося тільки виконавчої гілки влади, оскільки до цього часу він не контролював ні законодавчу, ні судову владу. Ця ситуація змінилася із формуванням нової Законодавчої асамблеї в результаті минулих виборів, на яких Н. Букеле отримав підтримку 64 із 84 депутатів.

США

Lemire, Jonathan. Biden and McConnell may be friends, but can they cut a deal? = [Д. Байден і М. Макконнелл можуть бути друзями, але чи можуть вони укласти угоду?] / J. Lemire // The Associated Press. – New York, 2021. – 12.05. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/government-and-politics-c2c68d5119066fdb7fc5f6fcf3d4724>.

Двоє найважливіших гравців у Вашингтоні нарешті готові до очної зустрічі. Засідання президента США **Джо Байдена** з лідером Республіканської партії у Сенаті **М. Макконнеллом** та іншими лідерами Конгресу відбудеться, коли Білий дім активізує свої зусилля для досягнення двопартійної інфраструктурної угоди, або, принаймні, прагне показати, що намагається. Однак **М. Макконнелл** заздалегідь прямо заявляє, що його запропонований план не цікавить. Зустріч президента США з **М. Макконнеллом**, спікеркою Палати представників **Н. Пелосі**, лідером більшості в сенаті **Ч. Шумером** і лідером Республіканської партії **К. Маккарті** – це перша офіційна зустріч лідерів конгресу «великої четвірки» з моменту вступу **Д. Байдена** на посаду.

Франція

Nussbaum, Ania. Macron Will Still Push for Environmental Protection Referendum = [Е. Макрон, як і раніше, буде наполягати на референдумі щодо питання охорони навколишнього середовища] / A. Nussbaum // Bloomberg. – New York, 2021. – 09.05. – Режим доступу : <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-05-09/macron-will-still-push-for>

[environmental-protection-referendum?srnd=premium-europe.](#)

Президент Франції **Емманюель Макрон** просуває план референдуму щодо захисту навколишнього середовища та внесення його окремих пунктів у конституцію країни. Автор статті зауважує, що референдум може стати для Е. Макрона ризикованою політичною грою напередодні президентських виборів 2022 р. Він стикається з критикою з боку опонентів і «зелених» активістів за те, що вони називають відсутністю амбіцій у його політиці захисту навколишнього середовища, незважаючи на неодноразову обіцянку «зробити планету знову великою». Зміна конституції має бути прийнята обома палатами парламенту до проведення референдуму. Сенатори, які виступають проти цього плану, заявили, що він «може створити юридичні ризики для бізнесу».

ПРЕЗИДЕНТ І СУДОВА ВЛАДА

Зімбабве

Zimbabwe government challenges ruling against chief justice = [Уряд Зімбабве оскаржує рішення проти головного судді] // Reuters. – London, 2021. – 17.05. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/africa/zimbabwe-minister-rebukes-judiciary-after-chief-justice-ruling-2021-05-16/>.

Уряд Зімбабве оскаржив рішення Вищого суду про те, що продовження повноважень голови суду на п'ять років було незаконним у справі, яка створила суперечності між президентом **Еммерсоном Мнангагвою** та судом. Адвокати оскаржили конституційну поправку, яка підвищила вік виходу на пенсію суддів Конституційного та Верховного суду до 75 із 70 років, що дало змогу Е. Мнангагві продовжити термін повноважень голови суду Л. Малаби. Опозиція звинуватила Е. Мнангагву у спробі вплинути на судову систему, яку президент заперечує. Вищий суд постановив, що Л. Малаба припинить виконувати роль голови після виповнення 70 років. Міністр юстиції та генеральний прокурор країни подали апеляційні документи до Верховного суду, який має розглянути справу пізніше.

Кенія

Omondi, Ferdinand. Kenya's VBI blocked in scathing court verdict for President Kenyatta = [Кенійський законопроект ВВІ заблокований різким для президента У. Кеніятті вироком суду] / F. Omondi // BBC. – London, 2021. – 16.05. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/news/world-africa-57094387>.

Різким рішенням п'ятеро суддів Вищого суду в Кенії заблокували підтриманий урядом план внесення фундаментальних змін до Конституції країни. Це судові рішення є, мабуть, найважливішим рішенням суддів Кенії з часу, коли перемога президента **Ухуру Кеніятті** була анульована у 2017 р. Судді заявили, що законопроект про внесення змін до конституції, який у народі називають Ініціативою будівельних мостів (ВВІ), був незаконним та неконституційним. Президент У. Кеніятта та його політичний ворог Р. Одінга, який став союзником, виступили з ініціативою перемир'я після суперечливих виборів 2017 р., що спричинили жорстокі сутички в країні. Дебати домінували в політиці Кенії протягом останніх двох років і тісно пов'язані з битвою за наступника У. Кеніятті, який має піти у відставку наступного року. Двоє лідерів заявили, що ініціатива ВВІ, яка пропонує, серед іншого, розширення виконавчої влади, зробить політику країни більш інклюзивною. Але критики зазначають, що це призведе до роздутого парламенту та виконавчої влади, що Кенія – країна, яка вже обтяжена боргами – не може собі цього дозволити. У чотиригодинному телевізійному

рішенні судді заявили, що У. Кеніятта порушив конституцію, розпочавши процес, який мали розпочати звичайні громадяни. Вони також вирішили, що конституційний комітет ВВІ, орган, створений президентом, був незаконним, додавши, що У. Кеніятта не пройшов перевірку на добросовісність. Судді попередили, що проти президента може бути подано позов.

ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ

Бразилія

Back in Brasilia, Lula lays foundations of anti-Bolsonaro coalition = [Повернувшись у Бразилія, Л. І. Лула да Сілва закладає основи коаліції проти Ж. Болсонару] // Euronews. – Lyon, 2021. – 07.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/07/us-brazil-politics-lula>.

Колишній президент Бразилії **Луїс Інасіо Лула да Сілва** повернувся до політичного життя і закладає основу для того, щоб кинути виклик ультраправому президенту **Жаїру Болсонару** на виборах у 2021 р. Відновивши свої політичні права, Л. І. Лула да Сілва зустрічався із союзниками і колишніми противниками для створення коаліції проти Ж. Болсонару, чиє неортодоксальне президентство піддавалося критиці всередині країни і за кордоном за неправильне ставлення до пандемії коронавірусу і ослаблення захисту навколишнього середовища. Експрезидент зустрівся з Ж. Кассабою, партія якого підтримує Ж. Болсонару, і має міністра в кабінеті міністрів, але може відступити від президента, оскільки наростає критика його діяльності.

Іран

Karimi, Nasser. Iran's former firebrand president to run again for office = [Колишній радикальний президент Ірану знову висуне свою кандидатуру] / N. Karimi // The Associated Press. – New York, 2021. – 12.05. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/middle-east-iran-2b0497dfd2773eaa39c719cc91d10bbc>.

Колишній президент Ірану **Махмуд Ахмадінежад** знову подаватиме свою кандидатуру на майбутніх виборах у червні, підвищуючи можливість жорсткого керівництва під час напружених переговорів із Заходом. «Моя присутність сьогодні на реєстрації базувалася на попиті мільйонів на мою участь у виборах», – сказав він, додавши, що цей крок також відбувся після «врахування ситуації в країні та необхідності революції в управлінні країною». В останні роки М. Ахмадінежад намагався перетворити свій жорсткий образ на більш центристський, критикуючи уряд за безгосподарське управління.

Hafezi, Parisa. Iran's former hardline president Ahmadinejad to run again = [Колишній президент Ірану М. Ахмадінежад балотується знову] / P. Hafezi // Reuters. – London, 2021. – 12.05. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/middle-east/irans-former-hardline-president-ahmadinejad-run-again-2021-05-12/>.

Експрезидент Ірану **Махмуд Ахмадінежад** зареєструвався для участі у виборах у червні цього року, що розглядається як тест на легітимність духовних керівників країни. М. Ахмадінежада змушений був піти у відставку у 2013 р. через правило обмеження термінів повноважень, і тоді чинний президент **Хассан Рухані**, який вів переговори з ядерної угоди 2015 р. між Іраном і світовими державами, здобув переконливу перемогу на виборах. «Люди повинні брати участь у процесі прийняття рішень в Ірані ... Ми всі повинні підготуватися до

фундаментальної реформи», – заявив М. Ахмадінежад після реєстрації своєї кандидатури для участі 11 травня у виборах разом з представниками духовної влади, які сподіваються на високу явку виборців.

Німеччина

German president Steinmeier announces run for second term = [Президент Німеччини Ф.-В. Штайнмаєр балотуватиметься на другий термін] // Euronews. – Lyon, 2021. – 28.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/28/us-germany-politics-president>.

65-річний президент Німеччини соціал-демократ **Франк-Вальтер Штайнмаєр** заявив, що буде балотуватися на другий термін у 2022 р. «Я хотів би балотуватися на другий термін на посаду президента», – сказав президент на пресконференції, додавши, що хоче допомогти «залікувати рани», залишені пандемією COVID-19. Проєвропейський президент Ф.-В. Штайнмаєр піддавався критиці за поблажливість до агресивної Росії.

Сирія

Un ex viceministro y un líder opositor se enfrentan a Bashar Asad en los comicios = [Колишній заступник міністра та лідер опозиції протистоятимуть Башару аль-Асаду на виборах] // El Mundo. – Madrid, 2021. – 03.05. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/05/03/608fceda21efa0372c8b45df.html>.

Верховний конституційний суд Сирії оголосив, що погодив кандидатури лише трьох із 51 заявників, зареєструвавши їх для участі в президентських виборах 26 травня, на яких зіткнуться нинішній президент **Башар аль-Асад**, колишній віцеміністр та лідер опозиції. Решта з 51 заявників, які зареєструвалися, були відхилені за «невідповідність конституційним та правовим вимогам», хоча можна оскаржити це рішення протягом трьох днів. Однак змін у списку в останню хвилину не передбачається, оскільки всі прогнози вказують на те, що нинішній лідер буде переобраний на новий термін.

Scion of a dynasty, Assad rules over shattered Syria = [Нащадок династії Асадів править розколотою Сирією] // Euronews. – Lyon, 2021. – 24.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/24/us-syria-security-election-profile>.

Президент Сирії **Башар аль-Асад**, якого колись вважали реформатором, а наразі його численні противники вважають тираном після десятиліття війни і репресій, схоже, має намір ще більше розширити династичне правління своєї сім'ї в Сирії напередодні виборів. У нього немає серйозного суперника, а сирійська опозиція і західні країни розглядають вибори як фарс, щоб затвердити його владу. Б. аль Асад поєднав велику частину своєї держави за допомогою Росії та Ірану, чому сприяв той факт, що його союзники завжди були більш прихильні до його виживання, ніж його вороги – до його поразки.

Syria's Assad hails vote, derided by opponents, as re-defining revolution = [Президент Сирії Б. аль-Асад вітає вибори, які повернули справжнє значення революції] // Euronews. – Lyon, 2021. – 28.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/28/us-syria-security-election-assad>.

Президент Сирії **Башар аль-Асад** четверте обраний президентом Сирії на виборах з 95 % голосів. Завдяки цій перемозі 55-річний Б. Асад перебуватиме при владі ще сім років.

Він продовжує правління сім'ї майже до шести десятиліть. Роки Б. аль-Асада на посаді президента були визначені війною, яка почалася у 2011 р. з мирних протестів, а потім переросла в багатосторонній конфлікт, який розколов країну Близького Сходу. За допомогою Росії та Ірану Б. аль-Асад придушив повстання проти нього і відновив контроль над 70 % території.

Франція

France aims to spend €30 billion on decarbonising its economy = [Франція має намір витратити 30 мільярдів євро на декарбонізацію своєї економіки] // Euronews. – Lyon, 2021. – 07.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/07/france-aims-to-spend-30bn-on-decarbonising-its-economy>.

Франція хоче витратити 30 млрд євро на декарбонізацію своєї економіки, прискоривши досягнення своєї мети – стати першою великою країною Європи, яка досягне вуглецевої нейтральності до 2050 р. Грандіозний інвестиційний план реалізується за рік до президентських виборів 2022 р., які дослідник з Інституту Брейгеля Г. Клейс описує як «виборчу дорожню карту», спрямовану на переобрання президента **Емманюеля Макрона**. «Пропозиція також є комунікаційним планом для французів, щоб показати, що на європейському рівні Франція дещо змінює кордони, що було одним з основних елементів програми Е. Макрона під час останніх президентських виборів і, безумовно, буде одним з елементів, які він захоче висунути на наступних президентських виборах», – сказав Г. Клейс Euronews. Але Е. Макрон не зможе скористатися всіма перевагами плану під час передвиборчої кампанії, тому що велика частина фінансування ЄС очікується з 2023 р.

РЕЛІГІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

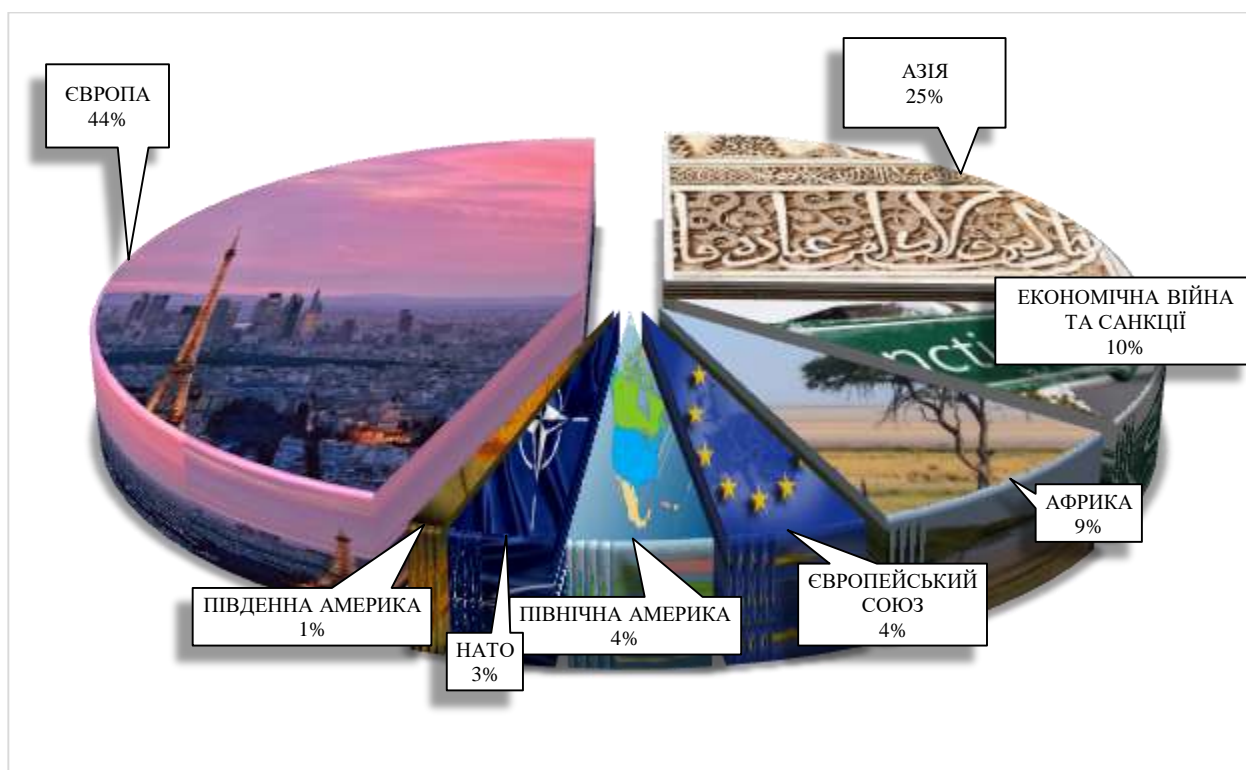
Туреччина

Erdogan inaugurates major new mosque in heart of Istanbul = [Р. Т. Ердоган відкрив нову мечеть у центрі Стамбула] // Euronews. – Lyon, 2021. – 28.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/28/us-turkey-mosque>.

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** урочисто відкрив нову мечеть у Стамбулі, виконавши поставлену мету і закріпивши релігійну ідентичність на знаменитій площі Таксим. Будівництво мечеті почалося в лютому 2017 р. в рамках проєкту, який відстоював Р. Т. Ердоган і його ісламістська партія. Це один із багатьох будівельних проєктів, завдяки яким Р. Т. Ердоган залишить свій слід в історії Туреччини, включаючи величезну мечеть на вершині пагорба з видом на азіатську частину Стамбула. У 2020 р. він перетворив собор Святої Софії, що протягом століть була найбільшою церквою у світі, у мечеть.

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ

Серед матеріалів щодо діяльності президентів на міжнародній політичній арені за період, що досліджується в цьому огляді, превалювали матеріали, які висвітлювали політику президентів світу на європейському континенті (44 %). Разом з питаннями міжнародної політики в межах Європейського Союзу, які склали 4 % усіх публікацій, доля висвітлення європейської політики президентів складає таким чином 48 %. Міжнародна політика президентів країн в Азії аналізувалася у 25 % публікацій (зростання на 11 %), в Африці – у 9 %. Увагу оглядачі провідних медіа світу приділяли також ролі президентів в політиці економічних протистоянь і санкцій (10 %, зростання вдвічі).

Діаграма 9. Питання зовнішньої політики у висвітленні президентів світу в іноземних ЗМІ (доля публікацій за період 1-31 травня 2021 року)

Більшість матеріалів, що потрапили до рубрики «Європа», стосувались відносин лідерів ЄС та президента США з дедалі агресивнішою Росією. Найбільший резонанс викликали в світових медіа стосунки між президентом США Д. Байденом та керівником РФ В. Путіним та підготовка їх зустрічі в третій країні 16 червня 2021 р. Значний резонанс в медіа ця тема отримала і за рахунок продовження перебування значних сил російських військ на кордоні з Україною.

Президент США Д. Байден заявив, що під час зустрічі чинитиме тиск на президента Росії Володимира Путіна щоб дати зрозуміти, що США не буде стояти осторонь його агресивної поведінки. Білий дім заявив, що лідери двох країн обговорять ряд питань з метою відновлення «передбачуваності й стабільності» у відносинах між Вашингтоном і Москвою.

Перед цим президент Росії В. Путін застеріг, що Росія реагуватиме на дії влади України, спрямовані на зачистку політичного простору країни від сил, зацікавлених у співпраці з Росією.

У Варшаві під час урочистих заходів з нагоди 230-ї річниці Конституції Речі Посполитої президенти Польщі, Латвії, Литви, Естонії та України підписали спільну декларацію. Глави чотирьох держав ЄС та України висловили переконання, що успіх спільної спадщини і спільного дому, корінням яких є європейська цивілізація, вимагає, щоб Європа будувалася на фундаментальних цінностях і принципах, до яких відносяться свобода, суверенітет, територіальна цілісність, демократія, верховенство права, рівність і солідарність.

Президент України В. Зеленський обговорив ситуацію з безпекою та реформи з держсекретаря США Е. Блінкеном у Києві. На переговорах В. Зеленський заявив, що візит Е. Блінкена є сигналом для Європи та Росії про підтримку США України після масового нарощування військ Росією в останні тижні вздовж кордону з Україною. Президент України В. Зеленський здійснює разом з послами держав G7 та Євросоюзу робочий візит до Луганської області.

Значний резонанс викликали в світовій пресі і ситуація в Білорусі. Президент Росії В. Путін запропонував білоруському колезі Олександрю Лукашенку свою підтримку в розпал сутички авторитарного лідера з Заходом. Незважаючи на широке міжнародне засудження інциденту, пов'язаного з посадкою літака та арештом журналіста-десидента, В. Путін, близький союзник О. Лукашенка, підтримав білоруського лідера, вітаючи його на переговорах в Сочі. Під час онлайн-переговорів президента Естонії Керсті Кальюлайд з главами Латвії та Литви, Егілсом Левітсом і Гітанасом Науседою, політики закликали закрити повітряний простір над Білоруссю та запровадити щодо Мінська ефективні санкції.

Діаграма 10. Міжнародна політика в публікаціях про президентів в ресурсах країн (доля публікацій за період 1-31 травня 2021 року)

Також з даного випуску бюлетеню можна дізнатися: чому президент Франції Е. Макрон закликав пришвидшити будівництво Східноафриканського нафтопроводу; з якою метою президент Франції Е. Макрон вирушає до Кігалі на зустріч з президентом Руанди Полем Кагаме; як відреагував президент Чехії Мілош Земан на рішення Росії включити Чехію до списку «недружніх» країн; коли Євросоюз завершить підготовку нового пакета санкцій проти режиму Олександра Лукашенка в Білорусі; чому президент Сальвадору Наїб Букеле порівняв ЄС з нацистами та для чого голова Європейської ради Ш. Мішель зустрічався з президентом Грузії Саломе Зурабішвілі.

Як показало проведене дослідження, міжнародна діяльність президентів країн світу стала об'єктом найактивнішого аналізу зарубіжними ЗМІ таких країн, як: Німеччина (30 % публікацій), Франція (20 %) Китай та США (по 13 %).

ІНФОРМАЦІЙНО-РЕФЕРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ

АЗІЯ

Гондурас

Honduran president, in diplomatic shift, says he may open China office = [Президент Гондурасу може відкрити офіс у Китаї] // Reuters. – London, 2021. – 12.05. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/americas/honduran-president-diplomatic-shift-says-he-may-open-china-office-2021-05-12/>.

Президент Гондурасу **Хуан Орландо Ернандес** заявив, що його країна, давній дипломатичний союзник Тайваню, може відкрити торговельне представництво в Китаї, намагаючись придбати вакцини проти COVID-19. Гондурас не має офіційних відносин з Китаєм і входить до групи латиноамериканських держав, що мають міцні дипломатичні зв'язки з Тайванем, який Пекін вважає частиною своєї території. Х. О. Ернандес сказав, що бідніші країни вкрай потребують вакцин, і його уряд готовий зробити все необхідне, щоб допомогти своєму населенню під час глобальної пандемії. У разі необхідності його уряд відкриє торговельне відділення в Китаї, «оскільки це відповідає інтересам народу Гондурасу». Для того, щоб придбати китайські вакцини, Х. О. Ернандес готовий будувати «дипломатичний міст» із Китаєм. Президент припустив, що Мексика, Чилі, Аргентина або Сальвадор можуть допомогти його країні придбати китайські вакцини, а також попросив Тайвань наполягати на допомозі США.

Іран

Iran's president says Israel's regional «divisive» policies to fail = [Президент Ірану вважає, що політика Ізраїлю щодо створення «розколу» в регіоні не вдалася] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 05.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/05/c_139926441.htm.

Президент Ірану **Хасан Рухані** заявив, що політика Ізраїлю щодо створення «розколу» у відносинах між регіональними країнами зазнає краху. «Ізраїльтяни намагалися зруйнувати відносини між Іраном та деякими країнами регіону і стверджувати, що вашою проблемою є Іран», – сказав Х. Рухані на засіданні уряду. «Їхні спроби посварити Іран та інші регіональні держави зазнають остаточного провалу», – наголосив він. «Іран завжди був готовий до переговорів на будь-якому рівні та у будь-якій формі зі своїми сусідами, включаючи Саудівську Аравію, для врегулювання питань», – заявив пресекретар МЗС Ірану С. Хатібзаде. «Діалог між країнами регіону та між Іраном і Саудівською Аравією призведе до збільшення миру, стабільності та прогресу», – зазначив С. Хатібзаде.

Iran's president slams U.S. sanctions as «oppression against poorest» = [Президент Ірану вважає санкції США «пригнобленням найбідніших»] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 12.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/12/c_139941614.htm.

Президент Ірану **Хасан Рухані** заявив, що санкції, введені США проти його країни, є актом «прямого утиску проти найбідніших верств населення». «Санкції – це шахрайство над народом, пряме гноблення найбідніших верств суспільства, зловживання правами хворих, яким не вистачає ліків, і жорстоке поводження з незаможними, які змушені купувати хліб за високу ціну», – сказав Х. Рухані на засіданні уряду. Економіка Ірану зазнала жорстокого удару відтоді, як адміністрація колишнього президента США **Дональда Трампа** ввела

санкції.

Iran's president says «main agreement» reached in Vienna talks to revive nuclear deal = [Президент Ірану вважає, що на переговорах у Відні досягнута «головна домовленість» щодо відродження ядерної угоди] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 20.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/20/c_139958909.htm.

Президент Ірану **Хассан Рухані** заявив, що «головна домовленість» про відродження ядерної угоди 2015 р. вже була досягнута на віденських переговорах. «Інші сторони ... погоджуються, що вони скасують усі основні санкції, включаючи санкції щодо нафти, нафтохімії, судноплавства, страхування та банківського сектору», – заявив Х. Рухані. Президент Ірану зазначив, що його адміністрація «зробила свою роботу», і лише деякі «деталі» обговорюються для досягнення «остаточної домовленості» на переговорах між Іраном та Р4 + 1 (Великобританія, Франція, Росія та Китай плюс Німеччина).

Iran to continue nuke talks until final agreement: president = [Іран продовжить переговори про ядерну зброю до остаточної домовленості: президент] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 23.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/23/c_139965178.htm.

Президент Ірану **Хассан Рухані** заявив, що Іран продовжить ядерні переговори у Відні до досягнення остаточної домовленості. «Незважаючи на весь тиск, санкції США, економічну війну та економічні наслідки пандемії COVID-19, промисловість Ірану змогла досягти зростання виробництва в минулому календарному році», – сказав Х. Рухані. «Кампанія максимального тиску США на Іран виявилася неефективною», – відзначив президент, вітаючи те, що він назвав «тріумфом» іранської нації перед американськими санкціями.

Iranian president congratulates Syria's Assad on re-election as president = [Президент Ірану вітає президента Б. Асада з переобранням] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 29.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/29/c_139977576.htm.

Президент Ірану **Хассан Рухані** привітав сирійського колегу **Башара аль-Асада** з перемогою на нещодавніх президентських виборах. «Завдяки високій явці на президентських виборах сирійський народ зробив серйозний крок до визначення долі та процвітання своєї країни», – сказав Х. Рухані. Президент Ірану розцінив відносини між двома країнами як «дружні та братерські» і висловив упевненість, що ці відносини будуть надалі зростати.

Корея

Kim, Hyung-Jin. South's Moon hopes to restart N. Korean diplomacy with Biden = [Мун Чже Ін сподівається на відновлення корейської дипломатії при Д. Байдені] / Н. J. Kim // The Associated Press. – New York, 2021. – 10.05. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/donald-trump-diplomacy-government-and-politics-d8b8033982a4d23eef7abe46e65cd588>.

Президент Південної Кореї **Мун Чже Ін** заявив, що використає майбутній саміт із президентом США **Джо Байденом** для відновлення дипломатії з Північною Кореєю, заявивши, що США обрали дипломатичний поетапний підхід до врегулювання північнокорейської ядерної кризи. Нещодавно Білий дім заявив, що чиновники завершили

огляд політики щодо Північної Кореї і запропонував адміністрації Д. Байдена шукати середину між «великою угодою» **Дональда Трампа** та підходами «стратегічного терпіння» **Баракка Обами** як способу стримування ядерних амбіцій Північної Кореї. Президент Південної Кореї заявив, що вітає напрям північнокорейської політики адміністрації Д. Байдена, яка, за його словами, була доопрацьована після консультацій з Південною Кореєю. Ч. І. Мун зазначив, що політика Д. Байдена щодо Північної Кореї спрямована на досягнення «повної денуклеаризації Корейського півострова шляхом дипломатії з гнучким, поступовим і практичним підходом».

Madhani, Amer. South Korea's Moon to nudge Biden on North Korea diplomacy = [Президент Південної Кореї Ч. І. Мун підштовхує Д. Байдена до дипломатії з Північною Кореєю] / A. Madhani // The Associated Press. – New York, 2021. – 21.05. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/politics-donald-trump-south-korea-north-korea-diplomacy-2849e4c929e62b1ef9a5e54076475a5a>.

Президент Південної Кореї **Мун Чже Ін** сподівається, що зустріч із президентом США **Джо Байденом** призведе до відновлення дипломатичної діяльності США щодо стримування ядерної програми Північної Кореї. Напередодні лише другої особистої зустрічі іноземного лідера з Д. Байденом через пандемію коронавірусу представники Білого дому заявили, що Північна Корея буде центральним питанням переговорів. Координація розподілу вакцин, зміна клімату та проблеми регіональної безпеки, викликані Китаєм, також посідають важливе місце у списку президента.

Ліван

Lebanese president condemns deadly Israeli attacks against border demonstrators = [Президент Лівану засудив смертельні напади Ізраїлю на демонстрантів на кордоні] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 15.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/15/c_139946548.htm.

Президент Лівану **Мішель Аун** засудив напади Ізраїлю на ліванських демонстрантів на кордоні, коли ізраїльтяни вбили ліванця та ще трьох поранили. Президент наказав в. о. міністра закордонних справ Ш. Вехбе подати скаргу до ООН щодо агресивних дій Ізраїлю, готуючись до вжиття необхідних заходів у зв'язку з цим. Прессекретар Тимчасових сил ООН у Лівані (ВСООНЛ) А. Тененті заявив, що ВСООНЛ почали розслідування інциденту та закликав усіх зберігати спокій і уникати подальшої ескалації.

США

Голубов, Олександр. «Ворожа політика»: у КНДР відреагували на слова Д. Байдена / О. Голубов // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 02.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3srAg>.

Північна Корея піддала різкій критиці президента США **Джо Байдена** за висловлювання, що КНДР «становить серйозну загрозу для безпеки його країни і всього світу». «Д. Байден припустився грубої помилки, з якою неможливо миритися. Північна Корея буде змушена вжити відповідних заходів, і з часом США знову опиняться в дуже серйозному становищі», – зазначили у відомстві. Білий дім повідомив про завершення перегляду політики США щодо КНДР. Водночас у Вашингтоні заявили, що робитимуть ставку на дипломатію та стримування для того, аби змусити КНДР до відмови від ядерної зброї. У Білому домі також додали, що американський президент відкритий до переговорів з

Північною Кореєю щодо ядерного роззброєння. Водночас, як наголосили у Вашингтоні, «метою США й надалі залишається повна денуклеаризація Корейського півострова».

Lee, Matthew. Violence upends Biden's Israel-Palestinian outlook = [Насильство перевернуло погляди Д. Байдена на ізраїльсько-палестинську проблему] / M. Lee // The Associated Press. – New York, 2021. – 12.05. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/united-nations-donald-trump-israel-middle-east-government-and-politics-c9a36ca4ae637cbdb1d524bdf6646ec7>.

Сплеск ізраїльсько-палестинського насильства завадив адміністрації **Джо Байдена** сформуванню політики щодо Близького Сходу, яка мала бути довговічнішою та справедливішою, ніж політика попередника. Вагання Білого дому вдатися до глибших зусиль, спрямованих на врегулювання багаторічного конфлікту, створило вакуум у керівництві, що посилюється політичною невизначеністю в Ізраїлі та Палестині, які вимагають зовнішньої підтримки, і кожна по-своєму незадоволені нерішучістю США. І ізраїльтяни, і палестинці засуджують заклик адміністрації Д. Байдена відступити після зіткнень між ізраїльськими силами безпеки та палестинцями у Східному Єрусалимі, які переросли в ракетні обстріли Ізраїлю з підконтрольного «ХАМАС» сектора Газа та обстріли ізраїльських військових у відповідь.

Wainer, David. Israel-Gaza Crisis Drags Biden Into Vortex He Sought to Avoid = [Криза між Ізраїлем і сектором Газа втягнула Д. Байдена у вир, якого він прагнув уникнути] / D. Wainer // Bloomberg. – New York, 2021. – 13.05. – Режим доступу : <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-05-12/israel-gaza-crisis-drags-biden-into-vortex-he-sought-to-avoid?srnd=premium-europe>.

Бойові дії між ізраїльськими силами безпеки і палестинцями у Східному Єрусалимі швидко переросли в майже повномасштабну війну між Ізраїлем і контрольованим «ХАМАС» сектором Газа, у результаті чого США знову опинилися в центрі дипломатичних зусиль щодо досягнення припинення вогню до того, як ситуація стане більш неконтрольованою. Хоча президент США **Джо Байден** вважає Ізраїль одним із найважливіших союзників Америки, він досі не призначив посла в Ізраїлі. Конфлікт може змусити Д. Байдена взяти участь у укомплектуванні його близькосхідної команди. Вибір посла та інших високопоставлених чиновників допоможе послабити тиск на Д. Байдена.

Kazmierczuk, Agnieszka. Biden rozmawiał z Abbasem. Obaj politycy «zaniepokojeni» = [Д. Байден розмовляв з М. Аббасом. Обидва політики «стурбовані»] / A. Kazmierczuk // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 15.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Konflikty-zbrojne/210519544-Biden-rozmawial-z-Abbasem-Obaj-politycy-zaniepokojeni.html>.

Президент США **Джо Байден** провів першу розмову після вступу на посаду з президентом Палестинської автономії **Махмудом Аббасом**. Лідери обговорили погіршення ситуації на Близькому Сході та зростання кількості жертв, головним чином серед палестинців. Під час розмови Д. Байден наголосив на необхідності припинити обстріл «ХАМАС» території Ізраїлю. Обидва політики «висловили спільну стурбованість» з приводу смерті невинних цивільних осіб. Президент США наголосив, що Сполучені Штати прагнуть зміцнити своє партнерство з Палестинською автономією, і нагадав нещодавнє рішення

адміністрації відновити допомогу окупованому Ізраїлем Західному берегу та сектору Газа, яка була припинена за експрезидента Дональда Трампа.

Biden urges Gaza-Israel calm in first call with Abbas = [Д. Байден закликав до спокою між сектором Газа і Ізраїлем під час першої розмови з М. Аббасом] // Euronews. – Lyon, 2021. – 15.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/15/us-israel-palestinians-abbas-biden>.

Президент США **Джо Байден** закликав до встановлення спокою між Ізраїлем і сектором Газа та підтвердив свою підтримку рішенням про створення двох держав у своїй першій телефонній розмові з президентом Палестини **Махмудом Аббасом** після вступу на посаду. Розмова відбулася на тлі запеклих боїв між Ізраїлем і палестинськими угрупованнями бойовиків у секторі Газа. Д. Байден сказав М. Аббасу, що США «докладають зусиль із зацікавленими сторонами для досягнення скорочення насильства в регіоні». Д. Байден також зазначив, що США виступають проти виселення палестинців із Шейх-Джарра у Східному Єрусалимі, що спровокувало бойові дії між Ізраїлем і бойовиками сектора Газа.

Knickmeyer, Ellen. Biden raises cease-fire, civilian toll in call to Netanyahu = [У розмові з Б. Нетаньяху Д. Байден підняв питання припинення вогню та втрат серед цивільних] / E. Knickmeyer // The Associated Press. – New York, 2021. – 18.05. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/europe-middle-east-israel-palestinian-conflict-government-and-politics-d313985ade629d9c33e9147e07712180>.

Президент США **Джо Байден** провів телефонну розмову з прем'єр-міністром Ізраїлю Б. Нетаньяху, під час якої підтримав припинення вогню. Обидві сторони обговорили прогрес у військових операціях Ізраїлю проти радикального палестинського руху «ХАМАС» та інших терористичних угруповань у секторі Газа. Крім того, Д. Байден розповів Б. Нетаньяху про переговори Вашингтона з Єгиптом та іншими країнами для вирішення цього завдання. Також американський лідер «висловив тверду підтримку права Ізраїлю на самозахист проти невибіркових ракетних атак». Він закликав єврейську державу докласти всіх зусиль, щоб забезпечити захист невинних цивільних осіб.

Madhani, Aamer. Hour-by-hour: Biden's behind-the-scenes push for cease-fire = [Година за годиною: як Д. Байден за кулісами вимагав припинення вогню] / A. Madhani // The Associated Press. – New York, 2021. – 21.05. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/africa-middle-east-business-israel-palestinian-conflict-health-d2781b6e5aea8602547c5c0b4112e977>.

Дипломатичний штурм закінчився, і лідер Ізраїлю Б. Нетаньяху зателефонував президенту США **Джо Байдену**. Схоже, люті бої між Ізраїлем та «ХАМАС» мають закінчитися. Але Д. Байден залишався настороженим. Помічники Білого дому набирали контакти в Тель-Авіві та Каїрі, щоб визначити, чи збережеться перемир'я. Чиновники США та Ізраїлю стурбовані тим, що черговий шквал ракет «ХАМАС» усе ще може призвести до розірвання угоди, яка здійснюється за посередництва Єгипту. Потім був ще один дзвінок Б. Нетаньяху – другий дзвінок Д. Байдену за лічені години – із запевненнями, що 11-денна війна справді припиняється.

Biden hails ceasefire, vows U.S. will help Gaza with humanitarian aid = [Д. Байден вітає

припинення вогню і заявляє, що США підтримають сектор Газа гуманітарною допомогою] // Euronews. – Lyon, 2021. – 21.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/21/us-israel-palestinians-biden>.

Президент Джо Байден сказав, що США будуть залучати ООН та інші міжнародні зацікавлені сторони, «щоб надати швидку гуманітарну допомогу і мобілізувати міжнародну підтримку для людей у секторі Газа». Д. Байден наполягає на тому, що допомога у відновленні надаватиметься в партнерстві із владою Палестини, а не з «ХАМАС», який США називають терористичною організацією. Однак палестинська адміністрація, на чолі з президентом країни Махмудом Аббасом, керує тільки деякими частинами окупованого Західного берега, водночас як «ХАМАС» зберігає владу в секторі Газа. Д. Байден також пообіцяв поповнити ізраїльську систему протиракетної оборони «Залізний купол». Публічна підтримка Д. Байденом права Ізраїлю на самооборону від ракетних атак «ХАМАС» викликала критику з боку колег-демократів за те, що йому потрібен більш збалансований підхід замість того, щоб «іти в ногу з Ізраїлем».

Biden taps Tom Nides for ambassador to Israel = [Д. Байден обрав Т. Нідеса на посаду посла в Ізраїлі] // Euronews. – Lyon, 2021. – 25.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/25/biden-taps-tom-nides-for-ambassador-to-israel-ap-source>.

Очікується, що президент США Джо Байден призначить колишнього високопоставленого чиновника держдепартаменту Т. Нідеса послом в Ізраїлі. Призначення посла в Ізраїлі стало одним із головних пріоритетів для адміністрації після 11-денної війни в цьому місяці між Ізраїлем і «ХАМАС», у результаті якої загинуло понад 250 осіб. Протягом декількох тижнів після інавгурації Д. Байдена ізраїльтяни скаржилися, що він не поспішає назвати свого посланника і зв'язатися з прем'єр-міністром Ізраїлю Б. Нетаньяху. Д. Байден уперше поговорив з Б. Нетаньяху через чотири тижні після приведення до присяги.

Туреччина

Hacaoglu, Selcan. Turkey Seeks Talks With Saudi Arabia as Part of Regional Reset = [Туреччина прагне до переговорів із Саудівською Аравією в рамках перезавантаження] / S. Hacaoglu // Bloomberg. – New York, 2021. – 06.05. – Режим доступу : <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-05-06/turkey-seeks-talks-with-saudi-arabia-as-part-of-regional-reset?srnd=premium-europe>.

Туреччина прагне перезавантажити відносини з Єгиптом, Саудівською Аравією та Об'єднаними Арабськими Еміратами, щоб послабити конфлікти в Лівії та Сирії і усунути напруженість, що заважає регіональній торгівлі та пошуку енергоресурсів. Туреччина запланувала візит до Саудівської Аравії міністра закордонних справ Туреччини М. Чавушоглу. Візит відбудеться після того, як президент Туреччини Реджеп Тайїп Ердоган і король Саудівської Аравії Салман ібн Абдул-Азіз Аль Сауд обговорять шляхи поліпшення відносин під час телефонної розмови.

Bartkiewicz, Artur. Erdogan rozmawiał z Putinem o wysłaniu sił pokojowych do Izraela = [Р. Т. Ердоган розмовляв із В. Путіним про направлення миротворчих сил до Ізраїля] / A. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 12.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Konflikt-izraelsko-palestynski/210519815-Erdogan-rozmawial-z-Putinem-o-wyslaniu-sil-pokojowych-do-Izraela.html>.

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** у телефонному режимі з президентом Росії **Володимиром Путіним** говорив про напруженість між Ізраїлем та «ХАМАС» і палестинцями у Східному Єрусалимі та секторі Газа. Анкара прагне створити міжнародну коаліцію для організації акції проти Ізраїлю, укий вже кілька днів бомбить цілі в секторі Газа у відповідь на запуск ракет на територію Ізраїлю. Із палестинської сторони, внаслідок дій Ізраїлю, було вбито від 35 до 43 людей. На ізраїльській стороні загинуло шестеро людей.

Bartkiewicz, Artur. Erdogan rozmawiał z papieżem o «izraelskich najeźdźcach» = [Р. Т. Ердоган говорив із Папою про «ізраїльських загарбників»] / A. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 17.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Konflikt-izraelsko-palestynski/210519478-Erdogan-rozmawial-z-papiezem-o-izraelskich-najezdzcach.html>.

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** заявив у телефонній розмові з Папою Франциском, що «напади Ізраїлю» на цілі в секторі Газа націлені «не тільки на палестинців», але і «всіх мусульман, християн і все людство». Р. Т. Ердоган зазначив, що в Палестині відбуваються «злочини». Президент Туреччини стверджував, що «все людство має об'єднатися проти ізраїльських загарбників», підкресливши, що Анкара докладає інтенсивних дипломатичних зусиль на «всіх відповідних міжнародних платформах, особливо в ООН», але «Рада Безпеки не виявляє необхідного почуття відповідальності» за ситуацію в секторі Газа.

Erdogan calls on Pope to keep denouncing Gaza violence = [Р. Т. Ердоган закликає Папу продовжувати засуджувати насильство в секторі Газа] // Euronews. – Lyon, 2021. – 17.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/17/us-israel-palestinians-turkey-pope>.

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** під час телефонної розмови сказав Папі Франциску, що міжнародне співтовариство має накладити санкції на Ізраїль за його дії проти палестинців і закликав понтифіка продовжувати говорити про конфлікт, оскільки послання Папи Франциска мають велике значення для мобілізації християнського світу і міжнародного співтовариства. Туреччина засудила насильство і звинуватила Ізраїль у проведенні «етнічних, релігійних і культурних чисток».

Turkey's Erdogan condemns Western powers for inaction against Israel = [Р. Т. Ердоган засудив західні держави за бездіяльність проти Ізраїлю] // Euronews. – Lyon, 2021. – 18.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/18/us-israel-palestinians-turkey-usa>.

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** розкритикував західні держави за відсутність їхньої реакції на насильство між Ізраїлем і палестинцями. Він зв'язався зі світовими лідерами, закликавши до рішучих дій проти Ізраїлю, оскільки найзапекліші військові дії в регіоні не показують жодних ознак ослаблення. Президент Туреччини піддав критиці схвалення президентом США **Джо Байденом** продажу зброї Ізраїлю.

АФРИКА

Єгипет

Egyptian president, African Union chief discuss developments of Ethiopia's dam issue = [Президент Єгипту та глава Африканського Союзу обговорюють розвиток проблеми Греблі

Великого Ефіопського Ренесансу] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 09.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/africa/2021-05/09/c_139933205.htm.

Президент Єгипту Абдель Фаттах Ас-Сісі провів переговори з президентом Демократичної Республіки Конго Феліксом Чісекеді, чинним головою Африканського Союзу, щодо Греблі Великого Ефіопського Ренесансу. «Єгипет оцінив зусилля президента Конго та впевненість у своїй здатності вирішувати питання Греблі Великого Ефіопського Ренесансу», – ідеться в заяві єгипетського президента. Єгипет та Судан висловили занепокоєння рішенням Ефіопії в односторонньому порядку здійснити повторний запуск Греблі Великого Ефіопського Ренесансу 2021 р., як це було зроблено 2020 р., не досягнувши попередньої тресторонньої юридично обов'язкової угоди щодо правил експлуатації дамби. «Єгипет не погодиться з підривом своєї водної безпеки, отже необхідно досягти бажаної юридичної угоди, яка зберігає права Єгипту на воду і позбавляє регіон подальшої напруженості та нестабільності», – заявив президент Єгипту під час переговорів.

Малі

Mali coup leader to attend emergency West African summit = [Лідер перевороту в Малі візьме участь в екстреному саміті в Західній Африці] // Euronews. – Lyon, 2021. – 30.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/30/us-mali-politics>.

Західноафриканські лідери обговорять, як відреагувати на переворот у Малі, зібравшись у столиці Гани Аккрі на саміт, на якому буде присутній Ассімі Гойта. Він був призначений тимчасовим президентом Малі після того, як очолив переворот. Призначення А. Гойти поставило Малі на курс зіткнення з 15 членами Економічного співтовариства країн Західної Африки, які наполягали на тому, що перехідний період, який повинен завершитися виборами, мали здійснювати цивільні особи. Переворот викликав попередження про санкції з боку іноземних держав, які побоюються, що це зірве обіцяний перехід до демократії.

Південно-Африканська Республіка

Israel actions violate international laws: S. African president = [Дії Ізраїлю порушують міжнародне законодавство: президент ПАР] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 17.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/17/c_139952072.htm.

Із загостренням насильства між Ізраїлем та ісламським рухом «ХАМАС» президент Південно-Африканської Республіки Матамела Сиріл Рамафоса заявив, що дії Ізраїлю порушують міжнародне законодавство через повітряні удари. «Вони демонструють повне ігнорування послідовних резолюцій Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй, які закликають припинити окупацію палестинських земель і відстоювати права палестинського народу», – сказав він. М. С. Рамафоса заявив, що продовження насильства та напади негативно вплинуть на життя палестинців, які вже живуть у жахливих умовах. «Безглузде ізраїльське бомбардування сектору Газа матиме руйнівні наслідки для понад 2 млн чоловік, які страждають від незаконної ізраїльської блокади протягом 14 років», – сказав президент.

Руанда

Rwanda's Kagame says relations are on the mend with France = [П. Кагаме з Руанди вважає, що стосунки з Францією налагоджуються] // Reuters. – London, 2021. – 18.05. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/africa/rwandas-kagame-says-relations-are-mend-with-france-2021-05-17/>.

Франція взяла відповідальність за геноцид у Руанді 1994 р., що ознаменувало «великий крок уперед» у відновленні відносин між двома країнами. Про це заявив президент Руанди **Поль Кагаме**. Комісія, створена президентом **Емманюелем Макроном** у березні цього року, дійшла висновку, що Франція була «засліплена» своїм колоніальним ставленням до подій, що призвели до геноциду, і несла «серйозну та переважну» відповідальність. Однак майже 1000-сторінковий звіт звільнив Францію від співучасті у вбивствах. «Коли ви говорите про переважну відповідальність, ... це багато що означає», – сказав президент Руанди. Раніше П. Кагаме заявляв, що французи брали участь у геноциді. 17 травня лідер Руанди заявив, що є підстави для хороших відносин між двома країнами, і він сподівається, що Франція відправить посла в Кігалі.

Франція

Macron hosts summit on financing Africa's post-pandemic recovery = [Е. Макрон проводить саміт із фінансування постпандемічного відновлення Африки] // Euronews. – Lyon, 2021. – 18.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/18/us-france-africa-summit>.

Президент Франції **Емманюель Макрон** у Парижі прийняв лідерів африканських країн, щоб знайти способи фінансування африканських економік, які постраждали від пандемії COVID-19, і обговорити питання врегулювання боргів континенту на мільярди доларів. Саміт збере близько 30 глав африканських і європейських держав, а також глав глобальних фінансових інститутів, таких як Міжнародний валютний фонд. Е. Макрон заявив, що, на його думку, Африці потрібен «новий курс», щоб дати континенту ковток свіжого повітря.

France's Macron in Rwanda to reset ties as survivors expect apology = [Е. Макрон відвідує Руанду, щоб відновити відносини] // Euronews. – Lyon, 2021. – 27.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/27/us-france-rwanda>.

Президент Франції **Емманюель Макрон** визнав роль своєї країни у геноциді в Руанді у 1994 р. Під час візиту до країни він зазначив, що сподівається на прощення від громадян цієї африканської країни. Французька слідча комісія щодо геноциду в Руанді зробила висновок, що Франція несе відповідальність за початок трагедії через «колоніальне ставлення французьких чиновників». Президент Руанди **Поль Кагаме**, заявив, що доповідь «багато значить» для руандійців. Руанда опублікувала свій власний звіт, в якому з'ясувалося, що Франція знала про підготовлюваний геноцид і несла відповідальність за його проведення.

Macron says France will help Africa make more COVID-19 vaccines locally = [Е. Макрон: Франція допоможе Африці виробляти більше вакцин проти COVID-19 на місцевому рівні] // Euronews. – Lyon, 2021. – 28.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/28/us-safrica-france-vaccination>.

Президент **Емманюель Макрон** заявив, що Франція буде інвестувати у збільшення виробництва вакцин проти COVID-19 в Африці, щоб скоротити розрив у доступності щеплень між африканськими і західними країнами. Виступаючи на спільній пресконференції з президентом Південно-Африканської Республіки **Матамелою Сирілом Рамафосою**, Е. Макрон сказав, що на Африку припадає близько 20 % світової потреби у вакцинах. Європейський Союз доставить в Африку понад 100 млн доз у 2021 р., з яких 30 млн надійдуть

із Франції. Виступаючи після Е. Макрона, М. С. Рамафоса поскаржився, що «вакцини просто просочуються в Африку». «Ми не можемо продовжувати чекати ... в кінці черги. Чим довше ми чекаємо, тим більше життів піддаємо небезпеці», – сказав президент ПАР.

Macron warns France could withdraw troops from Mali following coup = [Е. Макрон попереджає, що Франція може вивести війська з Малі після перевороту] // *Euronews*. – Lyon, 2021. – 30.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/30/macron-warns-france-could-withdraw-troops-from-mali-following-coup>.

Президент Франції **Емманюель Макрон** попередив, що Франція може вивести свої війська з Малі, якщо країна піде «в напрямі» радикального ісламізму. Коментарі прозвучали після того, як західноафриканська країна пережила другий переворот усього за дев'ять місяців. У рамках операції «Бархан» проти ісламських терористичних груп Франція розгорнула близько 5100 осіб у Сахеле, а саме в Чаді, Буркіна-Фасо, Малі, Мавританії і Нігерії.

ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ

Білорусь

Сааков, Валерій. Київ готує санкції щодо соратників О. Лукашенка, МЗС уже склало список / В. Сааков // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 28.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3u8a9>.

Міністерство закордонних справ України підготувало санкційний пакет проти громадян Білорусі, які підтримують режим **Олександра Лукашенка**. Про це заявив заступник глави МЗС Є. Єнін. За словами заступника міністра, цей пакет обмежувальних заходів уже передано на розгляд до РНБО. «Сподіваємося, що найближчим часом цей пакет буде розглянуто і наслідком відповідних рішень стане указ президента», – зазначив Є. Єнін. Він уточнив, що санкції планується запроваджувати проти тих громадян Білорусі, які «брали участь у фальсифікаціях виборів і репресіях проти своїх співвітчизників».

Sink, Justin. U.S. Announces Sanctions on Belarus Over Journalist's Detention = [США оголошують про санкції щодо Білорусі через затримання журналіста] / *J. Sink // Bloomberg*. – New York, 2021. – 29.05. – Режим доступу : <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-05-29/u-s-announces-sanctions-on-belarus-over-journalist-s-detention?srnd=premium-europe>.

Адміністрація **Джо Байдена** оголосила, що знову введе санкції проти дев'яти білоруських державних підприємств і розробляє додаткові заходи покарання для посадових осіб в адміністрації президента **Олександра Лукашенка** за вимушену посадку лайнера Ryanair Holdings Plc і арешт журналіста-дисидента. Офіційні особи Євросоюзу деталізували плани власних санкцій проти Білорусі, які торкнуться секторів економіки, близьких до О. Лукашенка, включаючи калійну промисловість країни. Вони, ймовірно, будуть мати більший ефект, ніж санкції, оголошені Білим домом. За даними Бюро перепису населення США, у 2020 р. товарообіг США з Білоруссю становив усього близько 112 млн дол.

Іран

Iran's Rouhani upbeat on accord at talks to lift sanctions = [Х. Рухані оптимістичний на

переговорах про скасування санкцій] // Euronews. – Lyon, 2021. – 08.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/08/us-iran-nuclear-usa-zarif>.

Президент Ірану Хасан Рухані заявив, що він оптимістично налаштований щодо переговорів про відновлення ядерної угоди 2015 р. зі світовими державами і повідомив, що було досягнуто домовленості про скасування основних санкцій відносно Тегерана. За словами Х. Рухані, необхідно узгодити тільки деталі, хоча негайного підтвердження від офіційних осіб США або інших сторін угоди не було. «Ми досягли точки, коли американці і європейці відкрито заявляють, що в них немає іншого вибору, крім скасування санкцій і повернення до ядерної угоди, і що майже всі основні санкції зняті, а переговори з деяких деталей тривають», – цитують Х. Рухані державні ЗМІ.

США

Lefebvre, Ben. Biden administration to waive sanctions for head of Nord Stream 2 pipeline = [Адміністрація Д. Байдена скасує санкції, накладені на керівника компанії-будівника трубопроводу «Північний потік-2»] / V. Lefebvre // POLITICO. – Brussels, 2021. – 18.05. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/05/18/biden-sanctions-nord-stream-pipeline-489437>.

Адміністрація Джо Байдена планує скасувати санкції проти союзника президента Росії Володимира Путіна, який очолює компанію, що будує газопровід «Північний потік-2». Заходи, спрямовані на відмову від національної безпеки щодо штрафних санкцій, спрямованих на компанію «Північний потік-2» та її керівника М. Варніга, будуть включені до звіту про російські санкції, які Держдеп планує подати до Конгресу.

Sink, Justin. Biden Orders U.S. to Develop «Options» for Belarus Response = [Д. Байден наказав розробити «відповідні варіанти» щодо подій у Білорусі] / J. Sink // Bloomberg. – New York, 2021. – 24.05. – Режим доступу : <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-05-25/biden-orders-u-s-to-develop-options-for-belarus-response?srnd=premium-europe>.

Президент США Джо Байден вітає зусилля Європейського Союзу щодо запровадження економічних санкцій проти Білорусі у зв'язку з вимушеною посадкою літака Ryanair Holdings Plc та арештом журналіста-дисидента і наказав своїй команді «розробити відповідні варіанти», щоб притягнути винних до відповідальності. «Арешт Р. Протасевича, білоруського журналіста, є прямим викликом міжнародним нормам», – сказав Д. Байден у заяві, додавши, що США засудили цей акт «найрішучішим чином». Санкції можуть бути націлені на фінансові інтереси президента Олександра Лукашенка, його близьких родичів та соратників.

Голубов, Олександр. Д. Байден анонсував санкції щодо винних в інциденті з літаком Ryanair / О. Голубов // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 25.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3ttQe>.

Президент США Джо Байден підтримав рішення Євросоюзу запровадити санкції щодо Білорусі у зв'язку з примусовою посадкою в Мінську лайнера авіакомпанії Ryanair і подальшим затриманням білоруського опозиційного журналіста Р. Протасевича. У заяві, зробленій главою Білого дому Д. Байденом, ідеться про розробку варіантів притягнення винних до відповідальності. Це буде зроблено в тісній співпраці з Євросоюзом, партнерами США і міжнародними організаціями. «Цей обурливий інцидент і відеозапис, який Р.

Протасевич, судячи з усього, був змушений зробити під тиском, є ганебними нападами як на самого політичного дисидента, так і на свободу преси», – наголосив Д. Байден. За його словами, випадок із примусом лайнера відхилитися від курсу був прямим порушенням міжнародних норм.

Голубов, Олександр. «Північний потік-2»: Д. Байден пояснив причину відмови від санкцій / О. Голубов // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 26.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3txIP>.

Адміністрація президента США **Джо Байдена** вирішила не запроваджувати санкції щодо компанії-оператора проєкту «Північний потік-2» та її генерального директора М. Варніга, оскільки газопровід уже практично добудований, і штрафні заходи на цьому етапі стали б «контрпродуктивними». Таку заяву Д. Байден зробив під час виступу перед журналістами в саду Білого дому. При цьому американський президент наголосив, що «не може наказувати Німеччині, що їй робити, а що ні».

Україна

Karmanau, Yuras. Ukraine's leader fears US making deal with Russia = [Лідер України побоюється, що США домовляться з Росією] / Y. Karmanau // The Associated Press. – New York, 2021. – 20.05. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/germany-ukraine-france-europe-russia-84731f263e66eb4b40a1a12cbeec8b89>.

Президент України **Володимир Зеленський** висловив побоювання, що США можуть укласти угоду з Росією за спиною його країни, і дорікнув Франції та Німеччині за відчутне пом'якшення їхньої позиції на переговорах із Москвою. В. Зеленський спеціально попередив Вашингтон, що його неможливість заблокувати будівництво російського газопроводу до Німеччини буде серйозною політичною помилкою. «Це було б втратою для США, і я вважаю, що це буде особистою втратою президента США Джо Байдена», – сказав В. Зеленський на пресконференції. Недипломатичні коментарі В. Зеленського відображали стурбованість України тим, що завершення трубопроводу «Північний потік-2» в обхід його території позбавить його транзитних зборів за перекачування російського газу до Європи, підірве його стратегічне значення та послабить його політично. США рішуче виступили проти будівництва нового російського трубопроводу, але адміністрація Д. Байдена вирішила не карати німецьку компанію, яка курирує проєкт, оголосивши про нові санкції проти російських компаній. Кремль оцінив це як «позитивний сигнал» перед можливою зустріччю Д. Байдена з президентом Росії **Володимиром Путіним**.

Губенко, Дмитро. В. Зеленський увів у дію санкції проти кримінальних авторитетів і злочинців у законі / Д. Губенко // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 21.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3tnQs>.

Президент України **Володимир Зеленський** підписав указ про введення в дію рішення РНБО, яке оновлює список фізичних і юридичних осіб, проти яких запроваджуються санкції, зокрема його розширено «злочинцями в законі» й іноземцями, які є кримінальними авторитетами. Рішення, зокрема, продовжує на три роки санкції, впроваджені указом президента Петра Порошенка від 14 травня 2018 р. № 126. Загальна кількість фізичних осіб, проти яких впроваджено санкції, у новому указі становить 674, юридичних – 138 тоді, як в

указі трирічної давності – відповідно 1 748 і 756. У новому списку юросіб, як і раніше, є російські ЗМІ (зокрема, телеканали «Первый канал», «Звезда», «Рен ТВ» тощо) і ЗМІ, що діють в анексованому Росією Криму (зокрема, «Телерадиокомпания Ялта»), платіжні системи (російські WebMoney, PayMaster і литовська WM Transfer), а також широкий перелік російських ІТ-компаній (зокрема «Мегасофт», «Киви», «Лаборатория Касперского», «Доктор Веб», «Яндекс», «1С» тощо), а також їхні філії. Санкції проти них запроваджено терміном на три роки. У списку фізосіб, до яких продовжуються обмеження, є ватажок так званої ДНР Д. Пушилін, ватажок самопроголошеної ЛНР Л. Пасічник, «голова» анексованого Росією Криму С. Аксьонов, санкції проти яких запроваджуються безстроково, а також громадяни РФ: професор МДІМВ МЗС РФ Є. Воронін, засновник ТОВ «Корпорация Парус» О. Федоренко і засновник ТОВ «1С» Б. Нуралієв – проти них санкції впроваджено на три роки.

ЄВРОПА

Білорусь

Сааков, Валерій. О. Лукашенко щодо позову проти нього у ФРН: Хто ви такі, щоб мене судити? / В. Сааков // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 07.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3t7By>.

Президент Білорусі **Олександр Лукашенко** назвав «дурною політикою» спроби німецьких адвокатів звернутися з позовом проти нього до прокуратури в Німеччині через скоєння білоруськими силовиками тортур. «Хто ви такі, щоб мене судити? За те, що я захищаю вас і свою країну?!» – обурився О. Лукашенко. Президента Білорусі також роздратувало те, що позов проти нього розглядатиметься саме в Німеччині, що має націонал-соціалістичне минуле. «Нехай би Великобританія вже там виступила, Америка, Франція, бо вони були в антигітлерівській коаліції. Але не спадкоємці фашизму. Вони мене судитимуть...», – зазначив О. Лукашенко. Білоруський лідер нагадав про численні жертви, яких зазнала Білорусь під час Другої світової війни й злочинах нацизму, скоєних на території сучасної Білорусі.

Cohen, David. U.S. condemns Belarus for forcing down passenger plane to arrest foe = [США засуджують Білорусь за примушення пасажирського літака до посадки, щоб заарештувати журналіста] / D. Cohen // POLITICO. – Brussels, 2021. – 23.05. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/05/23/belarus-plane-arrest-opponent-490430>.

Державний секретар США Е. Блінкен засудив Білорусь за примусову посадку цивільного авіалайнера над її повітряним простором з метою арешту дисидента. «Сполучені Штати рішуче засуджують вимушену переадресацію рейсу між двома країнами-членами ЄС та подальше усунення та арешт журналіста Р. Протасевича в Мінську», – зазначив Е. Блінкен у заяві. Далі він зазначив: «Цей шокуючий акт, здійснений режимом **Олександра Лукашенка**, загрожував життю понад 120 пасажирів, у тому числі громадянам США. Попередні дані, які вказують на участь білоруських служб безпеки та використання білоруських військових літаків для супроводу, викликають глибоке занепокоєння і вимагають повного розслідування».

Голубов, Олександр. О. Лукашенко погрожує країнам Заходу «наркотиками і мігрантами» / О. Голубов // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 26.05. – Режим доступу :

<https://p.dw.com/p/3ty4u>.

Білоруський президент **Олександр Лукашенко** заявив, що після запровадження нових санкцій ЄС проти його режиму країни Заходу будуть змушені самостійно контролювати контрабанду наркотиків і нелегальну міграцію на західному кордоні Білорусі. «Ми зупиняли наркотики і мігрантів – тепер будете самі їх ловити», – сказав О. Лукашенко, виступаючи перед депутатами парламенту. Білоруський президент також прокоментував заклик Євросоюзу оминати повітряний простір Білорусі та заборону авіакомпаніям країни літати в небі ЄС. «Не подобається літати через безпечну Білорусь – літайте там, де знищили 300 осіб», – зазначив О. Лукашенко, натякаючи на Україну, у небі якої проросійські сепаратисти збили з російської установки «Бук» літак рейсу МН-17.

Сааков, Валерій. О. Лукашенко поскаржився В. Путіну на тиск Заходу, пообіцяв «деякі документи» / В. Сааков // Deutsche Welle. – Bonn, 0. – 5/28.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3u8pp>.

Президент Білорусі **Олександр Лукашенко** під час зустрічі з президентом РФ **Володимиром Путіним** у Сочі поскаржився на тиск Заходу. О. Лукашенко вказав на обмежувальні заходи проти білоруських авіакомпаній, зокрема державної «Белавія», після інциденту з примусовою посадкою літака авіаперевізника Ryanair. «Цей випадок із літаком, до нього “Белавія” не має жодного стосунку. (...) За що покарали трудовий колектив?» – обурився О. Лукашенко. За його твердженням, нині спостерігається «спроба розгойдати ситуацію до рівня серпня минулого року». «Просто зрозуміло, що від нас хочуть західні друзі. Що тут обговорювати», – сказав білоруський президент. «Я покажу деякі документи, ви зрозумієте, що там відбувалося і відбувається», – інтригуючи, пообіцяв він В. Путіну.

Putin supports Lukashenko amid outcry over Ryanair flight diversion = [В. Путін підтримав О. Лукашенка на тлі протестів з приводу перенаправлення рейсу Ryanair] // Euronews. – Lyon, 2021. – 28.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/28/putin-supports-lukashenko-amid-outcry-over-ryanair-flight-diversion>.

Президент Росії **Володимир Путін** запропонував білоруському колезі **Олександру Лукашенку** свою підтримку в розпал сутички авторитарного лідера із Заходом. Незважаючи на широке міжнародне засудження інциденту, пов'язаного з посадкою літака та арештом журналіста-десидента, В. Путін, близький союзник О. Лукашенка, підтримав білоруського лідера, вітаючи його на переговорах у Сочі. О. Лукашенко звинуватив Захід у веденні проти нього «гібридної війни», а своїх «недоброзичливців» звинуватив в тому, що вони «перейшли занадто багато червоних ліній».

Churm, Philip. Demonstrations held against Belarusian President Lukashenko amid outrage over plane diversion = [Демонстрації протесту проти президента Білорусі О. Лукашенка] / P. Churm // Euronews. – Lyon, 2021. – 29.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/29/demonstrations-held-against-belarusian-president-lukashenko-amid-outrage-over-plane-divers>.

29 травня 2021 р. в декількох європейських містах спалахнули протести проти жорсткості репресій щодо політичної опозиції з боку авторитарної держави Білорусь.

Демонстранти зібралися у Варшаві, щоб закликати до посилення санкцій щодо президента Білорусі **Олександра Лукашенка** і його режиму. Близько 100 чоловік також зібралися в столиці України, щоб висловити протест лідеру Білорусі. Кілька десятків людей у білоруській столиці Мінську пройшли маршем головною вулицею з транспарантами опозиції в річницю арешту чоловіка С. Тихановської.

Губар, Олена. В. Путін та О. Лукашенко обговорили транш на 500 млн дол. / О. Губар // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 29.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3uAF7>.

Президент Росії **Володимир Путін** та президент Білорусі **Олександр Лукашенко** на переговорах у Сочі обговорили перерахування Мінську другого траншу російського державного кредиту в розмірі 500 млн дол. «Говорили про другий транш нашого держкредиту – 500 млн дол. Усього 1,5 млрд отримує Білорусь. Тим часом наближений до О. Лукашенка білоруський телеграм-канал «Пул першого» повідомив, що домовленість про перерахування цього траншу вже досягнута.

Литва

Голубов, Олександр. Глави країн Балтії закликають закрити повітряний простір над Білоруссю / О. Голубов // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 24.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3tqyO>.

Під час онлайн-переговорів президента Естонії **Керсті Кальюлайд** з президентами Латвії та Литви **Егілсом Левітсом** і **Гітанасом Науседою** політики закликали закрити повітряний простір над Білоруссю та запровадити щодо Мінська ефективні санкції. Про це повідомила пресслужба естонського президента. У повідомленні зазначається, що перемовини були присвячені примусовій посадці літака Ryanair у Білорусі та затриманню опозиційного журналіста Р. Протасевича. При цьому глави балтійських країн назвали дії режиму **Олександра Лукашенка** «відвертим актом державного тероризму, який не має залишитися безкарним».

Намібія

Germany apologises for colonial-era genocide in Namibia = [Німеччина просить вибачення за геноцид колоніальної епохи в Намібії] // Euronews. – Lyon, 2021. – 28.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/28/us-namibia-germany-genocide>.

Німеччина вибачилася за свою роль у різанині племен гереро і нама в Намібії понад століття тому і вперше офіційно назвала різанину геноцидом. Президент Намібії **Гаре Гейнгоб** привітав «історичний» крок, але верховний глава гереро В. Рукоро відхилив угоду, узгоджену двома урядами, як «образу», оскільки вона не включала виплату репарацій. Замість цього Німеччина профінансує 1,1 млрд євро на проекти реконструкції та розвитку в Намібії, які, за словами міністра закордонних справ Німеччини Х. Мааса, «принесуть пряму користь громадам, які постраждали від геноциду».

Польща

Перепада, Олена. А. Дуда: На саміті НАТО обговорять перспективи для України / О. Перепада // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 03.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3suWA>.

Президент Польщі **Анджей Дуда** повідомив, що на саміті НАТО заплановане

обговорення перспектив вступу України в Північноатлантичний альянс. «На саміті НАТО заплановано обговорення дорожньої карти для України з виконання нею кроків для вступу в НАТО», – заявив А. Дуда на спільному брифінгу з Президентом України **Володимиром Зеленським**. Глава української держави у свою чергу подякував А. Дуді «за адвокацію України щодо членства в НАТО». «Для нас це дуже важливий сигнал. І я вдячний за те, що Польща на чолі з президентом А. Дудою захищає наш суверенітет і нашу територіальну цілісність та не визнає незаконну анексію Криму Росією», – наголосив В. Зеленський. Президент України повідомив, що А. Дуда прийняв запрошення взяти участь у саміті «Кримська платформа» в Києві.

Росія

Сааков, Валерій. В. Путін погрожує Україні реакцією на «зачистку» політпростору / В. Сааков // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 14.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3tOtd>.

Президент Росії **Володимир Путін** застеріг, що Росія реагуватиме на дії влади України, спрямовані на зачистку політичного простору країни від сил, зацікавлених у співпраці з Росією. Про це В. Путін заявив на засіданні Ради безпеки РФ. Російський лідер, зокрема, висловив переконання, що нині в Україні «відбувається цілком очевидна зачистка політичного поля». У цьому контексті В. Путін згадав закриття низки загальнонаціональних ЗМІ та відсутність належної реакції західних партнерів на це. «З політичних мотивів вибірково комусь у провину ставиться співпраця з Росією у сфері економіки, хоча багато хто, зокрема й особи з вищого політичного керівництва країни, активно співпрацюють протягом багатьох років у Росії, і, до речі кажучи, у Криму теж, і нічого – це вважається нормою», – підкреслив В. Путін. Тобто, на його думку, ухвалюються «рішення явно політичні й вибіркові, спрямовані тільки на одне – зачистити політичне поле від тих сил, які виступають за мирні вирішення кризи на Південному Сході України і за добросусідські відносини з Росією».

Думанська, Марія. «Ситуація тупикова»: Д. Песков про можливу зустріч В. Зеленського і В. Путіна / М. Думанська // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 23.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3tpXB>.

Консультації щодо можливої зустрічі президентів України і Росії **Володимира Зеленського і Володимира Путіна** справді тривають, але щодо тем спілкування поки ситуація є «тупиковою». Про це сказав пресекретар президента РФ Д. Песков. «Наші українські візаві (...) говорять: “Ми обговорюватимемо Крим”. Утім, якщо обговорювати Крим у плані розвитку прикордонного співробітництва – знаєте, Росія має прикордонне співробітництво лінією регіонів із зарубіжними країнами – якщо в цьому плані, то я впевнений, що В. Путін буде готовий. Однак якщо обговорювати щось інше (...), то ніхто не буде ніколи ні з ким це обговорювати», – зазначив речник В. Путіна. Також Д. Песков нагадав про ухвалене законодавство після незаконної анексії Росією Криму: у Конституції РФ «чорним по білому написано, що це кримінальний злочин – говорити про відчуження територій Російської Федерації». «Тому треба буде, звичайно, багато ще попрацювати, далі продовжити обмін думками і подивимося, що з цього вийде, але такий обмін думками справді є», – сказав він.

США

Malinowski, Przemyslaw. Biden przekonany, że wkrótce spotka się z Putinem = [Д. Байден переконаний, що найближчим часом зустрінеться з В. Путіним] / P. Malinowski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 08.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Prezydent--USA/210509590-Biden-przekonany-ze-wkrotce-spotka-sie-z-Putinem.html>.

Президент США Джо Байден очікує зустрічі з президентом Росії Володимиром Путіним найближчим часом. Білий дім заявив, що розбіжності між США та Росією не потребуватимуть вирішення до саміту. Президент Д. Байден заявив журналістам у Білому домі, що хоче зустрітися з В. Путіним, незважаючи на те, що Росія накопичила військові сили поблизу України. На питання про його зустріч з В. Путіним у червні він сказав: «Я переконаний, що ми зможемо це зробити. У нас немає жодної конкретної дати чи місця. Ми працюємо над цим».

Joe Biden and Vladimir Putin to meet in Geneva on June 16 = [Джо Байден і Володимир Путін зустрінуться в Женеві 16 червня] // Euronews. – Lyon, 2021. – 25.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/25/biden-and-putin-to-meet-in-geneva-on-june-16>.

Білий дім оголосив, що Джо Байден зустрінеться з Володимиром Путіним у Женеві на їхній першій особистій зустрічі як президентів. «Лідери обговорять весь спектр нагальних питань, оскільки ми прагнемо відновити передбачуваність і стабільність у відносинах між США і Росією», – заявила пресекретарка Білого дому Д. Псакі. У заяві Кремля йшлося, що В. Путін обговорить з Д. Байденом «стан і перспективи подальшого розвитку російсько-американських відносин, питання стратегічної стабільності, а також актуальні питання міжнародного порядку денного, включаючи взаємодію в боротьбі з пандемією коронавірусу і врегулювання регіональних конфліктів».

Biden to press Putin on respecting human rights in Geneva = [Д. Байден у Женеві вимагатиме від В. Путіна дотримання прав людини] // Euronews. – Lyon, 2021. – 30.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/30/us-usa-russia-biden>.

Президент США Джо Байден заявив, що чинитиме тиск на президента Росії Володимира Путіна, щоб той поважав права людини під час зустрічі двох лідерів. Під час виступу на честь святкування Дня пам'яті у США Д. Байден сказав: «Я зустрічаюся з президентом Путіним, щоб дати зрозуміти, що ми не будемо стояти осторонь і дозволити йому зловживати цими правами». Оголошуючи про зустріч 16 червня 2021 р., Білий дім заявив, що лідери двох країн обговорять ряд питань з метою відновлення «передбачуваності й стабільності» у відносинах між Вашингтоном і Москвою. Це відбувається на тлі напружених відносин через втручання США у вибори, які Росія заперечує.

Туреччина

Turkish president denounces Israeli attacks at Al-Aqsa Mosque = [Президент Туреччини засудив штурм поліцією Ізраїлю мечеті Аль-Акса] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 10.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/10/c_139936988.htm.

Президент Туреччини Реджеп Тайїп Ердоган засудив штурм поліцією Ізраїлю мечеті Аль-Акса в Єрусалимі. «Р. Т. Ердоган засудив ті огидні напади, які завдають шкоди совісті всього людства, а не лише мусульман, і гніт, якому піддаються палестинці», – зазначили в

президентському офісі. За повідомленням відомства, турецький лідер зробив це під час телефонних розмов із лідером Палестини М. Аббасом та І. Ханьє, керівником політичного бюро «ХАМАС». «Р. Т. Ердоган повторив, що Туреччина завжди залишатиметься прихильником палестинської справи, підтримуватиме своїх палестинських братів і сестер і захищатиме честь Єрусалима», – додається в заяві.

Голубов, Олександр. Закиди Р. Т. Ердогана: посла Туреччини у Відні викликали до МЗС Австрії / О. Голубов // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 18.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3tY0J>.

Після гострої критики на адресу офіційного Відня з боку президента Туреччини **Реджепа Тайїпа Ердогана** турецького посла в Австрії викликали у МЗС країни для надання пояснень. Про це заявив австрійський міністр закордонних справ А. Шалленберг. Перед цим президент Туреччини гостро засудив прояви солідарності австрійського уряду з Ізраїлем у конфлікті проти ісламістської організації «ХАМАС». «Я проклинаю австрійську державу. Австрійська держава, мабуть, намагається пред'явити мусульманам рахунок євреїв, яких вона піддала геноциду», – заявив Р. Т. Ердоган.

Turkish president condemns Biden for approval of 735-mln-USD arms sales to Israel = [Президент Туреччини засудив Д. Байдена за схвалення продажу зброї Ізраїлю на суму 735 млн дол.] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 19.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/18/c_139952205.htm.

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** засудив свого американського колегу **Джо Байдена** за схвалення продажу зброї Ізраїлю. «Президент США кривавими руками писав історію протистояння Ізраїлю з Палестиною», – заявив Р. Т. Ердоган на пресконференції, присвяченій недавнім зіткненням ізраїльтян та палестинців. «Ви змусили нас це сказати. Ми більше не можемо про це мовчати», – додав він. «Палестинські землі омиваються кров'ю і жорстокістю. Ви також це підтримуєте», – зазначив Р. Т. Ердоган.

Україна

Перепада, Олена. «Солідарність в умовах загроз»: президенти чотирьох країн ЄС і В. Зеленський підписали декларацію / О. Перепада // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 03.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3stl2>.

У Варшаві під час урочистих заходів з нагоди 230-ї річниці Конституції Речі Посполитої президенти Польщі, Латвії, Литви, Естонії та України підписали спільну декларацію. Згідно з документом, названі країни заявили про прихильність продовженню діалогу та співпраці. «Вважаємо, що для всіх нас солідарність народів, особливо в умовах сучасних загроз для нашої спільної безпеки, є одним з наріжних каменів миру, стабільності, розвитку, благополуччя і стійкості. Керуючись цим переконанням, ми віддані продовженню діалогу та співпраці держав, які ми представляємо», – ідеться в декларації, яку підписали **Анджей Дуда, Егілс Левітс, Гітанас Науседа, Керсті Кальюлайд та Володимир Зеленський**. Глави чотирьох держав ЄС та України висловили переконання, що успіх спільної спадщини і спільного дому, корінням яких є європейська цивілізація, вимагає, щоб Європа будувалася на фундаментальних цінностях і принципах, до яких належать свобода, суверенітет, територіальна цілісність, демократія, верховенство права, рівність і

солідарність. «Європа, що об'єднується, повинна бути відкритою для всіх країн і народів, які поділяють такі цінності», – наголошується в декларації.

Banco, Erin. White House struggle to define its vaccine diplomacy leaves Ukraine hanging = [Боротьба Білого дому за дипломатичне визнання своєї вакцини залишає Україну в підвішеному стані] / E. Banco // POLITICO. – Brussels, 2021. – 04.05. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/white-house-struggle-to-define-its-vaccine-diplomacy-leaves-ukraine-hanging/>.

Нещодавнє рішення адміністрації **Джо Байдена** надіслати вакцини проти коронавірусу до Індії створило напруженість з іншим ключовим союзником, Україною, яка посилила свої запити про надання вакцини напередодні візиту держсекретаря Е. Блінкена. Офіс Президента України **Володимира Зеленського** наполягав на своєму проханні допомогти отримати вакцини до того, як **Дональд Трамп** пішов з посади, повідомляють численні чиновники США та України. Адміністрація Д. Байдена прагне посилити міжнародну допомогу в галузі вакцин як протидію Китаю та Росії, які нарощують експорт, щоб посилити свій глобальний вплив. Але американські чиновники ще не надали конкретну допомогу Києву, оскільки вони не придумали, як визначити пріоритет переважної кількості запитів, які вони отримали від багатьох країн, за словами двох офіційних представників адміністрації Д. Байдена, знайомих із цим питанням. Діалог між Україною та США щодо допомоги COVID-19 підкреслює конфлікт між бажанням адміністрації Д. Байдена стати найбільшим донором вакцин у світі та її рішенням відкласти більшість пожертв, поки більшість американців не будуть щеплені. Американські чиновники заявили, що рішення передавати мільйони доз в Індію було простим, оскільки тисячі людей там помирають щодня від COVID-19. Але обчислення є складнішим для таких країн, як Україна.

Сааков, Валерій. В. Зеленський: Україна розраховує на США в питанні отримання ПДЧ у НАТО / В. Сааков // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 06.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3t3GL>.

Президент України **Володимир Зеленський** висловив сподівання, що на саміті НАТО розпочнеться обговорення перспективи отримання Україною Плану дій щодо членства в Альянсі. Про це український лідер сказав під час зустрічі з держсекретарем США Е. Блінкеном у Києві. «Просимо сприяння США у заснуванні цього процесу», – наголосив В. Зеленський. Президент зазначив, що Україна продовжує проводити реформи та налаштована на продовження партнерської співпраці з Міжнародним валютним фондом та виконання взятих на себе зобов'язань. Крім того, В. Зеленський запевнив, що метою його політики є системна деолігархізація країни.

Ukrainian president, U.S. secretary of state discuss Ukraine's security situation, reforms = [Президент України та державний секретар США обговорюють ситуацію в галузі безпеки України та реформи] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 07.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/07/c_139928914.htm.

Президент України **Володимир Зеленський** обговорив ситуацію з безпекою та реформи з держсекретарем США Е. Блінкеном у Києві. На переговорах В. Зеленський заявив, що візит Е. Блінкена є сигналом для Європи та Росії про підтримку США України після

масового нарощування військ Росією в останні тижні вздовж кордону з Україною. В. Зеленський повідомив, що на сьогодні в районі Донбасу, який постраждав від конфлікту, спостерігається послаблення вогню снайперів та зменшення кількості жертв, тоді як напруженість на українсько-російському кордоні послабилася після часткового відведення російських військ з кордону. «Питання припинення війни для України є пріоритетним і пріоритетним для кожного з нас», – цитує В. Зеленського його пресслужба. У свою чергу Е. Блінкен заявив, що Вашингтон підтримує суверенітет, територіальну цілісність і незалежність України та готовий продовжувати надавати допомогу країні. «Ми активно розглядаємо можливість посилення співпраці та допомоги Україні з точки зору безпеки», – сказав Е. Блінкен.

Голубов, Олександр. В. Зеленський і послы G7 та ЄС відвідали Луганщину / О. Голубов // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 08.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3t8qt>.

Президент України **Володимир Зеленський** здійснює разом з послами держав G7 та Євросоюзу робочий візит до Луганської області. В. Зеленський разом із дипломатами взяв участь у церемонії вшанування пам'яті загиблих у Другій світовій війні. Він відвідав Меморіальний комплекс «Україна – визволителям» у селищі міського типу Мілове, де поклав квіти до вічного вогню. Пам'ять воїнів ушанували також керівник ОПУ А. Єрмак, його заступники й послы країн «Великої сімки» та ЄС, які прибули на Луганщину разом з В. Зеленським.

USA mogą zwiększyć pomoc dla Ukrainy. Zapowiedź w Kijowie = [США можуть збільшити допомогу Україні. Оголошено в Києві] // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 06.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Konflikt-na-Ukrainie/210509708-USA-moga-zwiekszy-c-pomoc-dla-Ukrainy-Zapowiedz-w-Kijowie.html>.

Державний секретар США Е. Блінкен заявив, що Вашингтон може збільшити допомогу в безпеці України. Він назвав дії Росії щодо збору військ біля кордону «необдуманими та агресивними». Під час візиту до Києва, щоб продемонструвати підтримку Україні, державний секретар США Е. Блінкен заявив, що Росія залишила значну кількість військовослужбовців та техніки, незважаючи на оголошення про відхід від кордону України. Представник Вашингтона наголосив, що президент США **Джо Байден** готовий відвідати Україну та зустрітися з Президентом України **Володимиром Зеленським**, але не надав жодних деталей щодо цього. Він також не торкнувся питання вступу України в НАТО.

Губенко, Дмитро. В ОПУ назвали можливу тему переговорів на зустрічі В. Зеленського та В. Путіна / Д. Губенко // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 13.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3tLLE>.

Офіс Президента України розраховує, що Президент України **Володимир Зеленський** та його російський колега **Володимир Путін** могли б обговорити стан виконання домовленостей, досягнутих лідерами країн «нормандської четвірки» на саміті в Парижі у грудні 2019 р. За словами керівника ОПУ, залишаються невиконаними принципові питання гуманітарного характеру, а також у сфері безпеки, які необхідно обговорювати на найвищому рівні. А. Єрмак запевнив, що узгодження умов зустрічі В. Зеленського і В. Путіна триває,

додавши, що поки деталі озвучувати рано. Він також виступив за якнайшвидше проведення переговорів, оскільки «ситуація потребує швидких реакцій». При цьому керівник ОПУ додав, що особиста двостороння зустріч не є спробою зміни переговорного процесу в «нормандському форматі». А. Єрмак зазначив, що Німеччина і Франція підтримують ініціативу України щодо організації зустрічі В. Зеленського і В. Путіна для активізації діалогу та використання всіх дипломатичних можливостей для завершення конфлікту і встановлення миру на Донбасі.

Думанська, Марія. В. Зеленський запевнив, що Україна обов'язково буде в ЄС / М. Думанська // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 15.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3tRAV>.

Президент України **Володимир Зеленський** переконаний, що українці є європейцями за географією, духом, цінностями та прагненнями і прийдуть до членства в ЄС. «Ми довели це на Майдані й доводимо щодня, змінюючи нашу державу, будуючи незалежність і наше майбутнє, захищаючи східний кордон Європи. Україна обов'язково буде в ЄС», – написав В. Зеленський на своїй сторінці в соцмережі Twitter з нагоди святкування Дня Європи в Україні. У дописі в соцмережі Facebook Президент України також зазначив, що вдячний тим державам-членам ЄС, які вже підтримали його ініціативу та підписали двосторонні декларації про перспективу майбутнього членства України у Євросоюзі. Він висловив переконання в тому, що це коло держав ставатиме дедалі ширшим.

Губенко, Дмитро. В. Зеленський доручив вивезти українців із чектора Газа / Д. Губенко // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 18.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3tZwJ>.

Президент України **Володимир Зеленський** доручив уряду та Міністерству закордонних справ України організувати повернення громадян України із сектора Газа. «Це обов'язок кожної цивілізованої країни – завжди рятувати своїх людей», – повідомив радник керівника ОПУ М. Подоляк. За його словами, Україна вже звернулася до міжнародних організацій для надання логістичної допомоги в організації повернення людей. «Насамперед ідеться про необхідні повітряні коридори. Як відомо, вже понад сотні українців виявили бажання повернутися до України із сектора Газа, де триває ескалація збройного протистояння», – сказав М. Подоляк.

Думанська, Марія. В. Зеленський: А. Меркель і Е. Макрон послаблюють свої позиції щодо РФ / М. Думанська // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 20.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3tf04>.

Президент України **Володимир Зеленський** на пресконференції заявив, що відчуває підтримку канцлера ФРН А. Меркель і президента Франції **Емманюеля Макрона**. Утім, він зауважив, що, на його думку, вони послаблюють свої позиції щодо РФ. В. Зеленський запевнив, що Україна й далі працюватиме у «нормандському форматі» та нагадав про зустріч з Е. Макроном і доєднання А. Меркель відеозв'язком. «Я відчуваю їхню підтримку, вважаю, що вони повинні підтримувати сильніше. Вони знають мою думку, я дуже відкритий із ними. Я вважаю, що вони останнім часом трішки послаблюють свої позиції щодо Росії», – сказав Президент України. За його словами, це пов'язано з економічною ситуацією та з тиском бізнесу на них щодо санкцій. У зв'язку з цим В. Зеленський нагадав, що раніше запропонував

зустріч президенту РФ Володимиру Путіну й що вже розпочато підготовку Офісом Президента України з цього приводу. Також Президент України повідомив, що наразі немає зрушень в організації зустрічі лідерів чотирьох країн у «нормандському форматі».

Губенко, Дмитро. В. Зеленський застерігає США щодо зняття санкцій з «Північного потоку-2» / Д. Губенко // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 20.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3tfvB>.

Президент України **Володимир Зеленський** заявив, що, на його думку, зняття санкцій із будівництва газопроводу «Північний потік-2» стане поразкою для США й особисто президента **Джо Байдена**. «Наприклад, наразі я вважаю, що великий ризик, що вони можуть натиснути на США, або в них будуть якісь домовленості, й зняти санкції з “Північного потоку-2”. Там майже 95 % побудовано і 5 % лише залишилося. Я вважаю, що це буде програш США, я вважаю, що це буде програш особисто президента Д. Байдена. Це говорю відверто, це буде серйозна геополітична перемога Російської Федерації і новий перерозподіл сил і впливу», – сказав В. Зеленський на пресконференції. Коментуючи можливу зустріч президентів США і РФ, В. Зеленський сказав, що ця зустріч є необхідною. «Президент Д. Байден знає мою позицію, ми її обговорювали з держсекретарем США. Чи є ризики, що деякі питання вони порушуватимуть, незважаючи на наші домовленості? Упевнений, що такі ризики є», – додав В. Зеленський. Він також припустив, що США можуть відмовитися від перешкоджання будівництву «Північному потоку-2» лише як розмін на щось дуже серйозне і додав, що його непокоїть ця ситуація.

Ukrainian president says meeting with Putin would help end Donbass conflict = [Президент України вважає, що зустріч з В. Путіним допоможе припинити конфлікт на Донбасі] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 20.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/20/c_139959136.htm.

Президент України **Володимир Зеленський** вважає, що зустріч із президентом Росії **Володимиром Путіним** допоможе покласти край семирічному конфлікту на Донбасі. На пресконференції, присвяченій двом рокам президентства, В. Зеленський висловив сподівання на зустріч з В. Путіним. «Я вважаю, що, крім нормандського формату (Україна, Росія, Франція та Німеччина), відбудеться пряма розмова з президентом Російської Федерації... Я також бачу формат залучення США до цієї дискусії», – сказав В. Зеленський, зазначивши, що Україна не має іншого шансу, крім «як зупинити війну зараз».

Сааков, Валерій. В. Зеленський і У. фон дер Ляєн обговорили вакцини для України, подорожі та реформи / В. Сааков // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 27.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3u4v9>.

Президентка Європейської комісії У. фон дер Ляєн і Президент України **Володимир Зеленський** провели телефонну розмову. У спільній заяві У. фон дер Ляєн та В. Зеленського, оприлюдненій на сайті Єврокомісії, вказується, що головними темами розмови стали боротьба з пандемією COVID-19 та її наслідками, реалізація реформ в Україні, а також співпраця задля протидії дестабілізаційним крокам РФ. Співрозмовники погодилися щодо необхідності активізувати зусилля із забезпечення України необхідною кількістю вакцин від коронавірусу, обговорили перспективи створення механізму ЄС щодо розподілу вакцин та

відзначили роль ініціативи COVAX, у роботу якої Євросоюз робить значний внесок. «Лідери також домовилися продовжувати співпрацю з метою забезпечення взаємного визнання цифрових сертифікатів, аби відновити можливість неперіоритетних подорожей для громадян України та ЄС», – ідеться в спільній заяві.

Франція

Momtaz, Rym. Macron calls on US, UK to stop ‘blocking’ vaccines = [Е. Макрон закликає США та Великобританію припинити блокування вакцин] / R Momtaz // POLITICO. – Brussels, 2021. – 07.05. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/emmanuel-macron-calls-on-us-uk-to-stop-blocking-vaccines/>.

Президент Франції **Емманюель Макрон** поновив заклик до багатших країн поділитися дозами вакцин проти COVID-19 з біднішими країнами, він критикував США та Великобританію за «блокування» таких передач. Франція була першим членом G7, яка пожертвувала дозами, але останнім часом на Е. Макрона тиснуть через нечітку підтримку пропозиції про скасування прав інтелектуальної власності на вакцини COVID-19, ідею якої підтримали США. Відповідаючи на запитання журналістів після прибуття на Соціальний саміт ЄС у Порту, Е. Макрон захистив свою позицію. «Яка проблема зараз? Це насправді не інтелектуальна власність. Ви можете передати його в лабораторію, яка не знатиме, як це зробити – перше питання – це дозування», – сказав Е. Макрон.

Momtaz, Rym. Macron puts European journalists on the couch = [Е. Макрон садить європейських журналістів на диван] / R Momtaz // POLITICO. – Brussels, 2021. – 08.05. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/macron-puts-eu-press-on-the-couch/>.

На саміті ЄС у Порту **Емманюель Макрон** вирішив, що журналісти потребують певного аналізу щодо своєї реакції на заклик президента США **Джо Байдена** відмовитися від патентів на вакцину проти коронавірусу. «Я ставлю вам, європейська пресо, майже психологічне запитання», – сказав Е. Макрон, його голос посилювався у відповідь на запитання репортера про переїзд Д. Байдена. «Коли рік тому ми, європейці, запустили АСТ-А [глобальну схему боротьби з коронавірусом], ви не сказали: О, у вас, європейців, є моральне керівництво! І ах, США за вами не стежать!» – сказав Е. Макрон. «І коли США йдуть за нами, що насправді відбувається ... ви кажете ах, США мають лідерство!» – додав Е. Макрон.

Zaretsky, Robert. Will Macron apologize for the Rwandan genocide? = [Чи вибачиться Е. Макрон за геноцид у Руанді?] / R. Zaretsky // POLITICO. – Brussels, 2021. – 27.05. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/french-president-emmanuel-macron-apologize-rwandan-genocide/>.

Президент Франції **Емманюель Макрон** вирушає до Кігалі на зустріч із президентом Руанди **Полем Кагаме**. Найважливішим предметом багажу Макрона буде його публічне звернення до руандійців. Поширеною надією в країні є те, що Е. Макрон оголосить, що Франція нарешті бере на себе провину та вибачається за свою роль у геноциді. «Це, мабуть, одне, – зауважила вчена з Руанди А. Ш. Мугабе, – що ми очікуємо від Франції, знаючи, що минуле неможливо відмінити». У 2019 р. Е. Макрон доручив групі з 15 істориків на чолі з В. Дюклертом з'ясувати, яку відповідальність несе Франція за геноцид. Після двох років

досліджень, заснованих на безпрецедентному доступі до раніше закритих архівів, комісія дала свою відповідь: хоча автори не знайшли нічого, що наводить на думку про співучасть, вони дійшли висновку, що уряд навмисно сліпо і непохитно підтримував расистський режим Руанди.

Чехія

Думанська, Марія. М. Земан назвав «дурістю» включення Чехії до списку «недружніх» до РФ країн / М. Думанська // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 16.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3tT57>.

Президент Чехії **Мілош Земан** назвав «дурістю» рішення Росії включити Чехію до списку «недружніх» країн. «Це – дурість з російського боку, тому що робити ворогів із колишніх друзів – це помилка. Якщо не може бути дружби, тоді повинні бути принаймні коректні відносини», – зазначив президент. М. Земан мав репутацію проросійського політика: він роками виступав за дружні відносини з Росією та її участь у будівництві нової АЕС у Чехії. Також він закликав уряд Чехії придбати російську вакцину від коронавірусу «Спутник V». У питанні вибухів на складах у Моравії його позиція дещо відрізняється від позиції уряду. М. Земан каже, що причетність російських спецслужб до вибухів – поки «лише підозра». Попри це він підтримав вислання російських дипломатів із Праги.

Łomanowski, Andrzej. Czechy. Prezydent Zeman powątpiewa w winę rosyjskich agentów = [Чехія. Президент М. Земан сумнівається у провині російських агентів] / А. Łomanowski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 17.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Polityka/305179921-Czechy-Prezydent-Zeman-powatpiewa-w-wine-rosyjskich-agentow.html>.

Президент Чехії **Мілош Земан** досі не вірить, що російські спецслужби причетні до вибуху на складі боєприпасів у Врбетицях у 2014 р. «Я довіряю чеській поліції. Я не вірю спецслужбам», – сказав глава держави, підкресливши, що існує більше версій того, що сталося у Врбетице. Він навіть припустив, що склади підірвали, щоб приховати зникнення частини боєприпасів, що там зберігалися. Крім того, він послався на думку міністра юстиції. «Я не маю інформації про те, що поліція мала справу з будь-якою іншою версією, окрім причетності агентів російської військової розвідки», – повідомила міністерка юстиції М. Бенешова. «Я не можу пояснити, чому президент усе ще наполягає на тому, що існує більше версій (розслідування)», – сказав не менш розгублений прем'єр-міністр А. Бабіш.

Czech president apologizes for backing 1999 NATO bombings of Yugoslavia = [Президент Чехії вибачається за підтримку бомбардувань НАТО Югославії у 1999 р.] // Xinhua. – Beijing, 2021. – 19.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/19/c_139954408.htm.

Президент Чехії **Мілош Земан** вибачився за підтримку бомбардувань НАТО Югославії у 1999 р. «Я хотів би скористатися цією можливістю, щоб вибачитися за те, що підтримав бомбардування Югославії. І я хотів би попросити у сербської нації пробачення», – сказав М. Земан під час зустрічі з президентом Сербії **Александаром Вучичем**. На момент прийняття рішення про бомбардування Чехія перебувала в НАТО кілька тижнів. Будучи на той час прем'єр-міністром, М. Земан схвалив військові дії Чехії поряд з НАТО. Охарактеризувавши це як «помилку», М. Земан сказав, що це його весь час турбує.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Білорусь

Шейко, Юрій. ЄС готує четвертий пакет санкцій проти режиму О. Лукашенка / Ю. Шейко // *Deutsche Welle*. – Bonn, 2021. – 10.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3tDCY>.

Євросоюз завершує підготовку нового пакета санкцій проти режиму **Олександра Лукашенка** в Білорусі. Про це заявив верховний представник ЄС із зовнішньої та безпекової політики Ж. Боррель за підсумками засідання Ради Євросоюзу із закордонних справ, учасники якого, зокрема, обговорювали й ситуацію в Білорусі. «У Білорусі режим продовжує репресії та залякування своїх громадян. Тепер він переслідує і польську спільноту. Ми працюємо над наступним пакетом санкцій, який, я сподіваюся, буде ухвалено найближчими тижнями», – зазначив Ж. Боррель. Глава європейської дипломатії додав, що у четвертому пакеті буде враховано «все, що коїться в країні», включно з переслідуванням польської меншини. Перед засіданням Ради ЄС один із високопосадовців Євросоюзу пояснив тривалу підготовку четвертого пакета, зокрема тим, що Брюсселю слід вивчити, наскільки ефективними є вже запроваджені санкції.

Грузія

Georgia and EU jointly celebrate political agreement exclusively on Euronews = [Грузія і ЄС разом відзначають укладення політичної угоди] // *Euronews*. – Lyon, 2021. – 19.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/19/georgia-and-eu-announce-political-agreement-exclusively-on-euronews>.

Голова Європейської ради Ш. Мішель сприяв укладенню угоди від 19 квітня між політичними партіями в Грузії, поклавши тим самим кінець політичної кризи в країні. Угода в Брюсселі вітається як велика перемога ЄС. Ш. Мішель зустрівся з президентом Грузії **Саломе Зурабішвілі**. «Ми, президент Грузії і голова Ради Європи, хочемо висловити наше глибоке задоволення тим, що ця угода була узгоджена та підписана правлячою та опозиційною партіями. Ця угода покладе край кризі, яка могла підірвати демократичний розвиток, досягнутий за останні десятиліття, і послабити прогрес Грузії на її європейському шляху», – ідеться в статті, яку політики опублікували в *Euronews*.

Сальвадор

Vera, Asier. Nayib Bukele compara a la comunidad internacional con los nazis: «Están equivocados» = [Наїб Букеле порівняв міжнародну спільноту з нацистами: «Вони помиляються»] / А. Vera // *El Mundo*. – Madrid, 2021. – 05.05. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/05/05/6092d9f7fdddffc25c8b45f0.html>.

Президент Сальвадору **Наїб Букеле** кинув виклик міжнародному співтовариству, яке він порівняв із нацистами після того, як ЄС виступив проти рішення Законодавчої асамблеї Сальвадору про звільнення суддів Конституційного суду і генерального прокурора. На зустрічі з дипломатичним корпусом та у відповідь послу Європейського Союзу, іспанцю А. Бассольсу, Н. Букеле заявив, що «той факт, що п'ятеро людей думають однаково, не означає, що вони мають рацію». Крім того, Н. Букеле навів як приклад, що «у Німеччині десятки мільйонів людей вважали, що це нормально спалювати євреїв у печі, тобто багато людей можуть помилятися, а саме тут вони помиляються». Таким чином президент Сальвадору відповів на втручання А. Бассольса, який нагадав, що ЄС висловив свою «стурбованість»

голосуванням у Законодавчій асамблеї, тому що ЄС вважає, що це рішення та подальші призначення нових магістратів «кидають виклик верховенству права та розподілу влади». У цьому сенсі А. Бассольс зазначив, що «його шокує» те, що «без попередніх процедур деякі судді усуваються з посад, не маючи можливості сказати практично що-небудь». Крім того, він нагадав, що цю «стурбованість» поділяють країни з «широкою демократичною традицією, такі як Канада, країни ЄС, Генеральний секретар ОАД, Генеральний секретар ООН і Коста-Ріка», хоча «можливо, всі помиляються», незважаючи на те, що «всі вони друзі» Сальвадору.

Туреччина

EU-Turkey relations at “historic low point”, MEPs warn = [Депутати Європарламенту попереджають, що відносини між ЄС і Туреччиною досягли «історичного мінімуму»] // **Euronews**. – Lyon, 2021. – 19.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/19/eu-turkey-relations-at-historic-low-point-meps-warn>.

Депутати Європарламенту прийняли 19 травня 2021 р. звіт, у якому заявили, що Туреччина дистанціювалася від європейських цінностей і продовжує відступати у сфері верховенства закону. Вони звинуватили президента Туреччини **Реджепа Тайїпа Ердогана** в його авторитарних діях. Згідно зі звітом, за останні два роки у відношенні опозиції і ЗМІ відбулися безпрецедентні репресії. Туреччина понад 15 років є країною-кандидатом у ЄС. Але Європарламент заявляє, що переговори про вступ повинні бути формально припинені, якщо Туреччина не змінить курс.

МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Франція

French president calls for accelerating construction of East African crude oil pipeline = [Президент Франції закликав пришвидшити будівництво східноафриканського нафтопроводу] // **Xinhua**. – Beijing, 2021. – 01.05. – Режим доступу : http://www.xinhuanet.com/english/2021-05/01/c_139919041.htm.

Президент Франції **Емманюель Макрон** закликав пришвидшити будівництво Східноафриканського трубопроводу для сирої нафти (ЕАСОР), який проходитиме від нафтових свердловин Уганди до танзанійського морського порту Танга. У листі до угандійського колеги **Йовері Мусевені** Е. Макрон зазначив, що будівництво нафтопроводу на 3,55 млрд дол. стане можливістю сприяти торгівлі між двома країнами та подальшому розширенню їхньої співпраці.

НАТО

Румунія

McGrath, Stephen. Romanian leader tells Biden more NATO troops needed in east = [Румунський лідер сказав Д. Байдену, що на сході потрібно більше військ НАТО] / **S. McGrath** // **The Associated Press**. – New York, 2021. – 10.05. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/europe-4cbea40bfd3f3dded82ac8c6c056641>.

Президент Румунії **Клаус Йоганніс** заявив своєму колезі у США **Джо Байдену**, що на східному фланзі Альянсу потрібно більше військовослужбовців НАТО, враховуючи дії Росії, які багато хто в регіоні сприймає як загрозу. Звернення президента Румунії К. Йоганніса

озвучено під час конференції регіональних лідерів, до якої Д. Байден приєднався в режимі відеоконференції. Польські та румунські лідери привітали появу Д. Байдена як знак підтримки США їхньої безпеки. «Сполучені Штати є найбільшим гарантом миру у світі», – заявив президент Польщі **Анджей Дуда** на пресконференції в Бухаресті після зустрічі. «Присутність Д. Байдена на саміті є для мене дуже важливим сигналом. Це свідчить про те, що євроатлантичні зв'язки все ще живі», – зазначив президент Польщі.

Romanian pres says more NATO presence needed in Eastern Europe = [Румунський президент заявив, що необхідна більша присутність НАТО у Східній Європі] // Reuters. – London, 2021. – 10.05. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/europe/romanian-pres-says-more-nato-presence-needed-eastern-europe-2021-05-10/>.

Президент Румунії **Клаус Йоганніс** після віртуального саміту «Бухарестської дев'ятки», до якого також приєднався президент США **Джо Байден**, заявив, що держави НАТО хотіли б більшої присутності військових сил союзників на східному фланзі блоку. «НАТО має продовжувати зміцнювати свою оборону та позицію стримування, особливо на східному фланзі, від ... Балтійського моря до Чорного моря», – сказав К. Йоганніс після саміту. «Ось чому я доводив, у тому числі в дискусіях з президентом Байденом, про збільшення військової присутності союзників у Румунії та ... на півдні східного флангу», – додав він. Саміт «Бухарестської дев'ятки» організували К. Йоганніс та президент Польщі **Анджей Дуда**.

Send more NATO troops to protect us against Russia, Romania's leader tells Biden = [«Надішліть більше військ НАТО, щоб захистити нас від Росії», – сказав лідер Румунії Д. Байдену] // Euronews. – Lyon, 2021. – 10.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/10/send-more-nato-troops-to-protect-us-against-russia-romania-s-leader-tells-biden>.

Президент Румунії **Клаус Йоганніс** закликав до розширення військової присутності США «від Балтики до Чорного моря» для захисту країн Східної Європи від **Володимира Путіна**. Його коментарі прозвучали на конференції «Бухарестської дев'ятки». К. Йоганніс сказав **Джо Байдену**, який був на відеозв'язку, що на східному фланзі Європи необхідні додаткові війська НАТО після недавнього нарощування військової потужності Росією на кордоні з Україною. «НАТО повинно продовжувати зміцнювати свої позиції стримування і оборони, особливо на східному фланзі від Балтійського до Чорного моря», – сказав президент Румунії.

Франція

Caulcutt, Clea. Macron's latest headache: Soldiers warning of civil war = [Останній головний біль Е. Макрона: поліцейські, які попереджають про громадянську війну] / C. Caulcutt // POLITICO. – Brussels, 2021. – 10.05. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/emmanuel-macron-france-soldiers-warn-of-civil-war/>.

Понад 90 відставних поліцейських Франції написали президенту країни **Емманюелю Макрону** відкритий лист про провал ситуації з безпекою в країні. Заява послідувала за двома зверненнями діючих військових і французьких генералів у відставці зі схожим змістом. Експоліцейські заявили, що влада країни повинна виправити «надзвичайно серйозну

ситуацію з точки зору безпеки та громадського спокою» у Франції і вжити заходів для «відвоювання країни». За словами колишніх співробітників правоохоронних органів, у деяких регіонах країни закони більше не мають сили, а «агресивні меншини» оскаржують владу держави. Лист поставив уряд президента в оборонне становище. «Лист – даремна трата часу, і він не пропонує рішення», – заявив міністр економіки Б. Ле Мер, звинувативши експоліцейських у використанні ультраправої риторики.

ПІВДЕННА АМЕРИКА

Бразилія

Bolsonaro visits indigenous lands in Amazon despite protests = [Ж. Болсонару відвідав землі корінних народів Амазонки, незважаючи на протести] // Euronews. – Lyon, 2021. – 28.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/28/us-brazil-politics-indigenous>.

Президент Бразилії **Жаїр Болсонару** вперше, як глава держави, відвідав дві резервації корінних народів Амазонки, незважаючи на протести деяких вождів племен проти його прагнення відкрити землі для комерційного видобутку корисних копалин. Регіональні лідери корінних народів з верхів'їв річки Ріо-Негро заявили, що їх не запрошували на зустріч із Ж. Болсонару. Нижня палата Конгресу Бразилії, де прихильники Ж. Болсонару мають більшість, нині розглядає закон, запропонований урядом, який відкриє двері для комерційного видобутку корисних копалин і розвитку сільського господарства в резерваціях корінних народів.

Венесуела

Lozano, Daniel. Zapatero vuelve a Venezuela para ayudar a Maduro en su acercamiento a Joe Biden = [Х. Л. Сапатеро повертається до Венесуели, щоб допомогти Н. Мадуро домовитися Д. Байденом] / D. Lozano // El Mundo. – Madrid, 2021. – 07.05. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/05/07/60959550fddffe5928b4641.html>.

Колишній голова іспанського уряду Х. Л. Сапатеро повернувся до Венесуели на тлі суперечливого запровадження нової Національної виборчої ради, останньої пропозиції президента Венесуели **Ніколаса Мадуро**, спрямованої на США та Європейський Союз в пошуках скасування санкцій. Колишній прем'єр-міністр Іспанії бере участь у конгресі партії Cambiemos, однієї із союзників Н. Мадуро в парламенті. Її головний лідер – найближчий до Х. Л. Сапатеро в Каракасі. Х. Л. Сапатеро знову повертається до Каракасу в найбільш підходящий момент для Н. Мадуро, адже нова Національна виборча рада розглядається з Брюсселя як «перший крок», тоді як у Вашингтоні нова адміністрація **Джо Байдена** каже, що продовжить наполягати на «фундаментальних змінах». Однією з головних міжнародних «місій» Х. Л. Сапатеро на підтримку Н. Мадуро є наведення мостів з Вашингтоном у пошуках припинення санкцій США, що може стати головним виправданням революційної пропаганди в умовах краху та розорення країни.

ПІВНІЧНА АМЕРИКА

Росія

Arkhipov, Pya. Putin Moves to Quit Open Skies as Russia Looks to Biden Summit = [В. Путін збирається вийти з угоди про відкрите небо в очікуванні саміту з Д. Байденом] / I. Arkhipov // Bloomberg. – New York, 2021. – 11.05. – Режим доступу :

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-05-11/putin-moves-to-quit-open-skies-as-russia-looks-to-biden-summit?srnd=premium-europe>.

Президент Росії **Володимир Путін** вирішив вийти з Угоди про відкрите небо, від якої США вже відмовилися. Росія заявила, що сподівається на переговори на вищому рівні з президентом США **Джо Байденом**, які будуть зосереджені на стратегічній стабільності. «Стратегічна стабільність і контроль над озброєннями повинні бути одними з головних питань запланованих переговорів на вищому рівні», – заявив міністр закордонних справ Росії С. Лавров на пресконференції. «Угода про відкрите небо має лише символічне значення, оскільки обидві сторони тепер покладаються на супутниковий моніторинг», – сказав Р. Пухов, член громадської консультативної ради при Міноборони Росії.

Сальвадор

U.S. to press El Salvador president for ‘more constructive behavior’ = [США вимагатимуть від президента Сальвадору «більш конструктивної поведінки»] // Reuters. – London, 2021. – 04.05. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/americas/us-press-el-salvador-president-more-constructive-behavior-official-2021-05-03/>.

Адміністрація президента США **Джо Байдена** планує взаємодіяти з президентом Сальвадора **Наїбом Букеле**, щоб заохотити його «до більш конструктивної поведінки» після того, як він усунув провідного прокурора країни, а депутати проголосували за відставку найвищих суддів у Верховному суді. З цього приводу висловився помічник Д. Байдена, зазначивши, що «популярність не дає йому карт-бланшу для підризу демократичних інституцій».

Goodman, Joshua. US report: Allies of El Salvador’s president deemed corrupt = [Звіт США: Соратники президента Сальвадору визнані корумпованими] / J. Goodman // The Associated Press. – New York, 2021. – 18.05. – Режим доступу : <https://apnews.com/article/latin-america-el-salvador-1d089ae377a6d8ef401fd898081a14ce>.

Союзники президента Сальвадору **Наїба Букеле**, у тому числі глава кабінету міністрів, були включені до списку вищих посадових осіб Центральної Америки, котрих Державний департамент США визнав корумпованими. Поява у списку п’яти корумпованих чиновників, швидше за все, посилить напруженість щодо Н. Букеле, який зазнає сильного тиску з боку адміністрації президента США **Джо Байдена** щодо відставки кількох суддів Верховного суду та генерального прокурора Сальвадору. США зробили зміцнення демократії одним зі стовпів своєї політики щодо Центральної Америки, заявивши, що шалена корупція є однією з основних причин нелегальної імміграції.

США

Toosi, Nahal. Location, location, location: Picking a spot for Biden-Putin summit is a tricky task = [Місце, місце, місце: Вибір місця для саміту Д. Байдена-В. Путіна – складне завдання] / N. Toosi // POLITICO. – Brussels, 2021. – 05.05. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/05/05/biden-putin-summit-location-485457>.

Поки президент **Джо Байден** та президент Росії **Володимир Путін** готуються до потенційної зустрічі, їхні помічники намагаються визначити найкраще місце для того, що може виявитись напруженою справою. Вони вже мають пропозиції з кількох інших країн, які хочуть прийняти, але ідеальних варіантів небагато. «Якщо метою адміністрації Байдена є

дати Росії зрозуміти, що США фундаментально засуджують її поведінку, то організатори думатимуть про те, як історія розсудить кожен аспект, включно з місцем проведення зустрічі», – відзначила дослідниця центру, колишня посадовниця Білого дому Д. Фрідландер.

Kumar, Anita. Diplomats to Biden: Don't give the plum Europe posts to donors and allies = [Дипломати Д. Байдена: Не передавайте Європу донорам та союзникам] / A. Kumar // POLITICO. – Brussels, 2021. – 06.05. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/05/06/biden-diplomats-europe-ambassadors-485593>.

Поки президент США **Джо Байден** вибирає свою першу партію політичних кандидатів на посади послів, дипломати-ветерани пропонують застереження: не робить Європу майданчиком для багатих донорів та давніх друзів і союзників. Поки що, схоже, президент не зацікавлений слухати. Як і в минулих адміністраціях, політичні призначення є головними претендентами на посади послів у Франції, Бельгії та Ірландії, за словами двох людей, знайомих із процесом. І кар'єрні дипломати навряд чи займуть посади в Україні та в Європейському Союзі. «Правда в тому, що ми просто повертаємось до звичного бізнесу», – сказав Б. Бруен, колишній американський дипломат, який мав багато контактів у Держдепі. Д. Байден перебуває на завершальній стадії перевірки деяких політичних кандидатів і очікує оголосити про свою першу таку партію найближчими тижнями, за словами чотирьох осіб, включаючи донорів та колишніх чиновників адміністрації.

Сааков, Валерій. Д. Байден хоче зустрічі з В. Путіним попри присутність військ РФ поблизу України / В. Сааков // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 07.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3t7rG>.

Президент США **Джо Байден** визнав, що хоче зустрітися з російським лідером **Володимиром Путіним** попри нарощування Росією військової присутності поблизу України. «Це не впливає на моє бажання провести зустріч віч-на-віч, (...) раніше у нього було більше військ поблизу України. Він відвів війська», – сказав Д. Байден. Президент США знову висловив упевненість, що його особисту зустріч із В. Путіним вдасться провести вже невдовзі. «Я впевнений, що ми зможемо це зробити», – сказав Д. Байден у відповідь на питання про можливість переговорів із В. Путіним. «Ми ще не визначилися з конкретним часом і місцем. Ще працюємо над цим», – додав Д. Байден.

Перепадя, Олена. Д. Байден візьме участь у віртуальному саміті «Бухарестської дев'ятки» / О. Перепадя // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 10.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3tBkh>.

Президент США **Джо Байден** приєднається до віртуального саміту дев'яти країн-членів НАТО зі Східної Європи, повідомив президент Румунії Клаус Йоганніс у соцмережі Twitter. Очікується, що головними темами обговорення на саміті так званої «Бухарестської дев'ятки» стануть безпека в Чорноморському регіоні та ситуація довкола України. На саміті співгодуватимуть К. Йоганніс та президент Польщі **Анджей Дуда**, який цього дня перебуватиме з візитом у Бухаресті. Саміт має на меті координацію безпекових позицій країн регіону, у ньому також візьмуть участь Генеральний секретар НАТО Є. Столтенберг,

президенти Болгарії, Чехії, Словаччини, Угорщини, Естонії, Латвії та Литви. Президенти Румунії та Польщі надіслали спільного листа із запрошенням Д. Байдену взяти участь у саміті. У Білому домі зазначили, що у виступі на саміті Д. Байден висловить прагнення тіснішої співпраці із союзниками по НАТО у Східній Європі, у регіонах Балтійського та Чорного морів з усього спектра глобальних викликів.

Niedzwiadek, Nick. Biden calls for ‘significant deescalation today’ in Gaza but Netanyahu vows to press onward = [Д. Байден закликав до «значної деескалації» в секторі Газа, але Б. Нетаньяху обіцяє продовжувати бойові дії] / N. Niedzwiadek // POLITICO. – Brussels, 2021. – 19.05. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/05/19/biden-netanyahu-gaza-deescalation-489570>.

Президент США **Джо Байден** сказав прем'єр-міністру Ізраїлю Б. Нетаньяху в телефонній розмові, що США хочуть спостерігати «суттєву деескалацію» насильства між Ізраїлем та палестинцями в секторі Газа. Ізраїльський лідер сказав після своєї розмови з Д. Байденом, що «він твердо налаштований продовжувати цю операцію до досягнення її мети», підкреслюючи дистанцію між двома союзниками. Директива президента, передана у звіті, опублікованому Білим домом, є однією з найсильніших, які він публічно видав на сьогодні на тлі насильства в регіоні. Це сталося після того, як він раніше сказав, що підтримає припинення вогню в конфлікті між Ізраїлем і палестинськими комбатантами на території, контрольованій «ХАМАС».

Leonard, Ben. Biden commends Netanyahu after Israel-Hamas cease-fire is reached = [Д. Байден привітав Б. Нетаньяху з досягненням режиму припинення вогню] / V. Leonard // POLITICO. – Brussels, 2021. – 20.05. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/05/20/biden-speech-may-20-489978>.

Президент США **Джо Байден** похвалив прем'єр-міністра Ізраїлю Б. Нетаньяху за припинення бойових дій незабаром після повідомлення про припинення вогню в секторі Газа. У приблизно чотирехвилинній вечірній промові від Білого дому Д. Байден наголосив на праві Ізраїлю захищатися та заявив, що пообіцяв Б. Нетаньяху свою повну підтримку для відновлення національної системи ПРО «Залізний купол» після досягнення угоди між Ізраїлем та «ХАМАС». Д. Байден також висловив оптимізм щодо цього питання. «Я вважаю, що палестинці та ізраїльтяни в рівній мірі заслуговують на те, щоб жити безпечно та користуватися перевагами свободи, процвітання та демократії», – сказав президент.

Naranjo, Jesse. Blinken affirms Biden’s support for a 2-state solution = [Е. Блінкен підтверджує підтримку Д. Байденом рішення щодо двох держав] / J. Naranjo // POLITICO. – Brussels, 2021. – 23.05. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/05/23/blinken-gaza-israel-palestinians-hamas-biden-490340>.

Державний секретар США Е. Блінкен підтвердив прихильність президента **Джо Байдена** до рішення двох держав щодо Ізраїля та Палестини, аргументуючи, що без рішень, які надають палестинцям більшу гідність, цикл насильства, ймовірно, триватиме. «Зрештою, це єдиний спосіб забезпечити майбутнє Ізраїлю як єврейської та демократичної держави і, звичайно, єдиний спосіб надати палестинцям державу, на яку вони мають право», – сказав Е. Блінкен. «Потім відбудова, відновлення втраченого і, що найважливіше, залучення обох сторін до спроб почати робити реальні поліпшення у житті людей, щоб ізраїльтяни та

палестинці могли жити в безпеці, мирі та гідності», – наголосив Е. Блінкен.

Сааков, Валерій. Д. Байден і В. Путін зустрінуться в Женеві 16 червня 2021 р. / В. Сааков // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 25.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3tw40>.

Президент США **Джо Байден** і президент РФ і **Володимир Путін** зустрінуться 16 червня 2021 р. в Женеві. Про проведення цієї зустрічі повідомили в Білому домі та Кремлі. «Президент Д. Байден зустрінеться з президентом В. Путіним у Женеві 16 червня 2021 р. Лідери обговорять весь спектр нагальних питань, оскільки ми прагнемо відновити передбачуваність і стабільність у відносинах між США і Росією», – ідеться в поширеній заяві Білого дому. Водночас Кремль заявив, що сторони мають намір «обговорити стан і перспективи подальшого розвитку російсько-американських відносин, проблематику стратегічної стабільності, а також актуальні питання міжнародного порядку денного, у тому числі взаємодію в боротьбі з пандемією коронавірусу і врегулювання регіональних конфліктів».

Сааков, Валерій. На зустрічі з В. Путіним Д. Байден планує обговорити Україну й Білорусь – Білий дім / В. Сааков // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 25.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3twgG>.

Президент США **Джо Байден** має намір обговорити на запланованому саміті з президентом РФ **Володимиром Путіним** питання, пов'язані з Україною та Білоруссю. Про це повідомила на пресконференції речниця Білого дому Д. Псакі. «Президент США також порушить тему України, підкресливши підтримку США суверенітету і територіальної цілісності України, він також планує обговорити Білорусь і переказати нашу сильну стурбованість подіями в цій країні», – сказала Д. Псакі. Речниця зазначила, «щодо Білорусі, то американська сторона планує насамперед винести на обговорення нещодавно примусову посадку літака авіакомпанії Ryanair у Мінську». «Ми розглядаємо зустріч з російським президентом не як заохочення, ми розглядаємо її як важливу частину захисту інтересів Америки», – наголосила Д. Псакі. Речниця додала, що Д. Байден зустрічається з В. Путіним через розбіжності між двома країнами, а не попри них. Відповідаючи на запитання, який меседж цією зустріччю хочуть надіслати США, Д. Псакі зауважила, «що президент США не боїться давати відсіч нашим супротивникам».

Ward, Myah. White House announces sanctions over Belarus' passenger plane interception = [Білий дім оголосив про санкції через перехоплення в Білорусі пасажирського літака] / M. Ward // POLITICO. – Brussels, 2021. – 28.05. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/05/28/white-house-belarus-sanction-491402>.

Адміністрація **Джо Байдена** засудила примусову посадку в Білорусі цивільного авіалайнера, назвавши це «прямим запереченням» міжнародних норм і оголосивши санкції проти колишньої радянської республіки. Ці події відбулися на тлі наростаючої хвилі репресій режиму **Олександра Лукашенка** проти прагнень народу Білорусі до демократії та прав людини. США також запровадять санкції проти дев'яти білоруських державних підприємств. Білий дім заявив, що координує з ЄС та іншими союзниками розробку нових санкцій проти О. Лукашенка та членів його режиму, пов'язаних із постійними порушеннями прав людини

та корупцією, фальсифікацією виборів 2020 р. та подіями 23 травня 2021 р. «Ми закликаємо О. Лукашенка дозволити міжнародне розслідування подій 23 травня 2021 р., негайно звільнити всіх політичних в'язнів і вступити у всебічний і справжній політичний діалог з лідерами демократичної опозиції та угруповання громадянського суспільства, що веде до проведення вільних та чесних президентських виборів під егідою та моніторингом ОБСЄ», – повідомили у Білому домі.

Губар, Олена. Д. Байден хоче обговорити з В. Путіним порушення прав людини / О. Губар // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 30.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3uC4O>.

Президент США **Джо Байден** заявив, що хоче обговорити на майбутній зустрічі з президентом РФ **Володимиром Путіним** питання порушення прав людини. «Я зустрічаюся з президентом В. Путіним через пару тижнів у Женеві та дам зрозуміти, що ми не будемо стояти осторонь та давати йому зловживати цими правами», – заявив він під час виступу в Делавері. Д. Байден також зазначив, що обговорював тему правозахисту і під час недавньої розмови з головою КНР С. Цзіньпіном.

Туреччина

Erdogan calls on U.S. executives for better ties with Turkey = [Р. Т. Ердоган закликав керівників американських корпорацій до поліпшення відносин із Туреччиною] // Euronews. – Lyon, 2021. – 27.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/27/us-turkey-usa-erdogan-companies>.

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** звернувся до керівників американських корпорацій з проханням сприяти поліпшенню відносин між двома країнами. «Заява **Джо Байдена** про події 1915 р. наклала додатковий тягар на наші зв'язки», – сказав він. Проте Р. Т. Ердоган вважає, що відносини між США і Туреччиною, увійдуть у «нову еру» після його особистої зустрічі з президентом Д. Байденом 14 червня на саміті НАТО. Д. Байден і Р. Т. Ердоган провели тільки одну телефонну розмову після виборів у США у 2020 р.

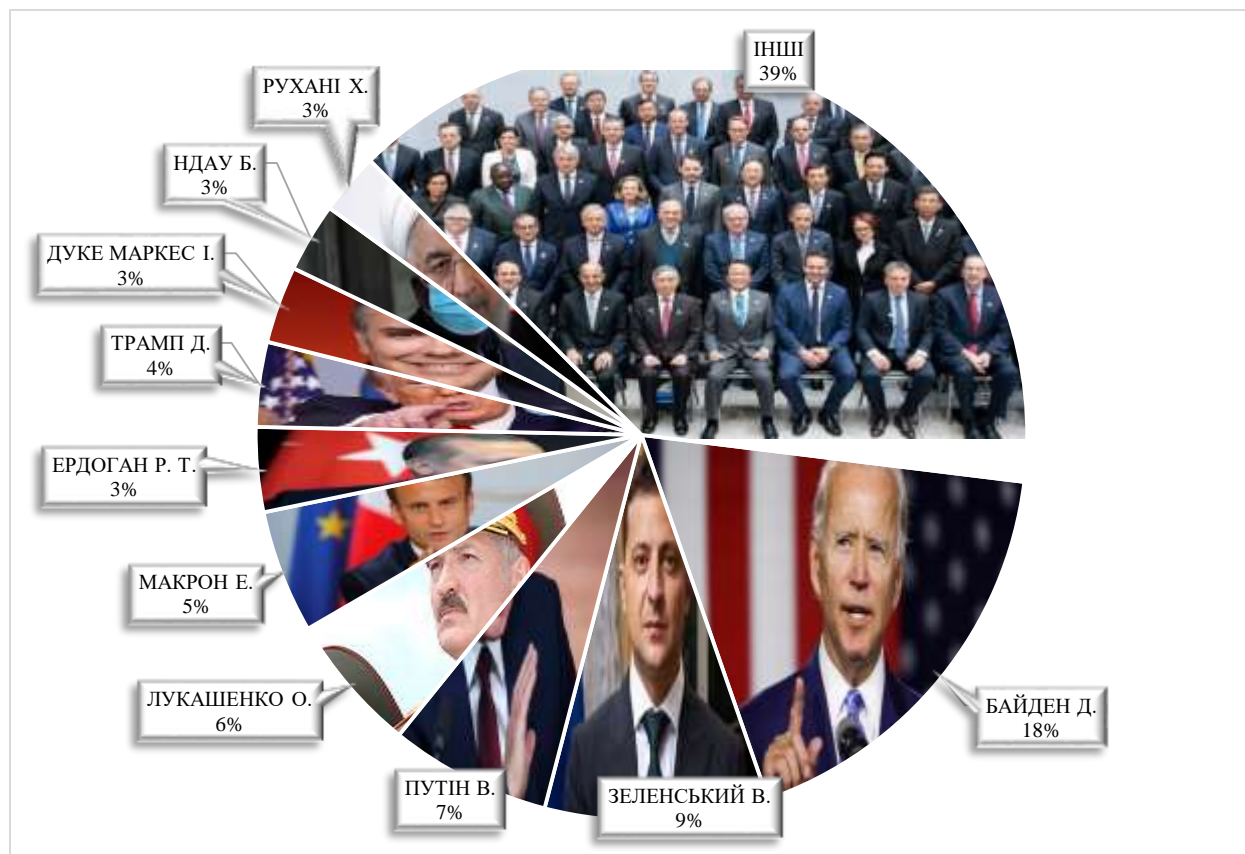
Україна

Andrew, Philip. «We look to Russia to stop its dangerous and aggressive actions» Blinken says in Kyiv = [«Ми сподіваємося, що Росія припинить свої небезпечні і агресивні дії», – заявив Е. Блінкен у Києві] / Р. Andrew // Euronews. – Lyon, 2021. – 06.05. – Режим доступу : <https://www.euronews.com/2021/05/06/watch-live-blinken-goes-to-kyiv-to-support-territorial-integrity-of-ukraine>.

Під час зустрічі з Президентом України **Володимиром Зеленським** у Києві держсекретар США Е. Блінкен закликав Росію «припинити свої небезпечні і агресивні дії» щодо України. В. Зеленський сказав, що російська військова загроза Україні, як і раніше, зберігається, оскільки Москва лише трохи скоротила чисельність своїх військ, дислокованих на кордонах країни. «Ми вважаємо, що скорочення чисельності російських військ відбувається занадто повільно, тому загроза може все ще існувати», – сказав Президент на спільній пресконференції з Е. Блінкеном. В. Зеленський подякував своєму американському гостю за підтримку Сполучених Штатів, заявивши, що «багато було зроблено для того, щоб зупинити ескалацію».

ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ

Серед загалом найчастіше згадуваних президентів за досліджуваний період слід виділити президента США Д. Байдена (18 %), Президента України В. Зеленського (9 %), президента РФ В. Путіна (7 %), самопроголошеного президента Білорусі О. Лукашенко (6 %) та президента Франції Е. Макрона (5 %).

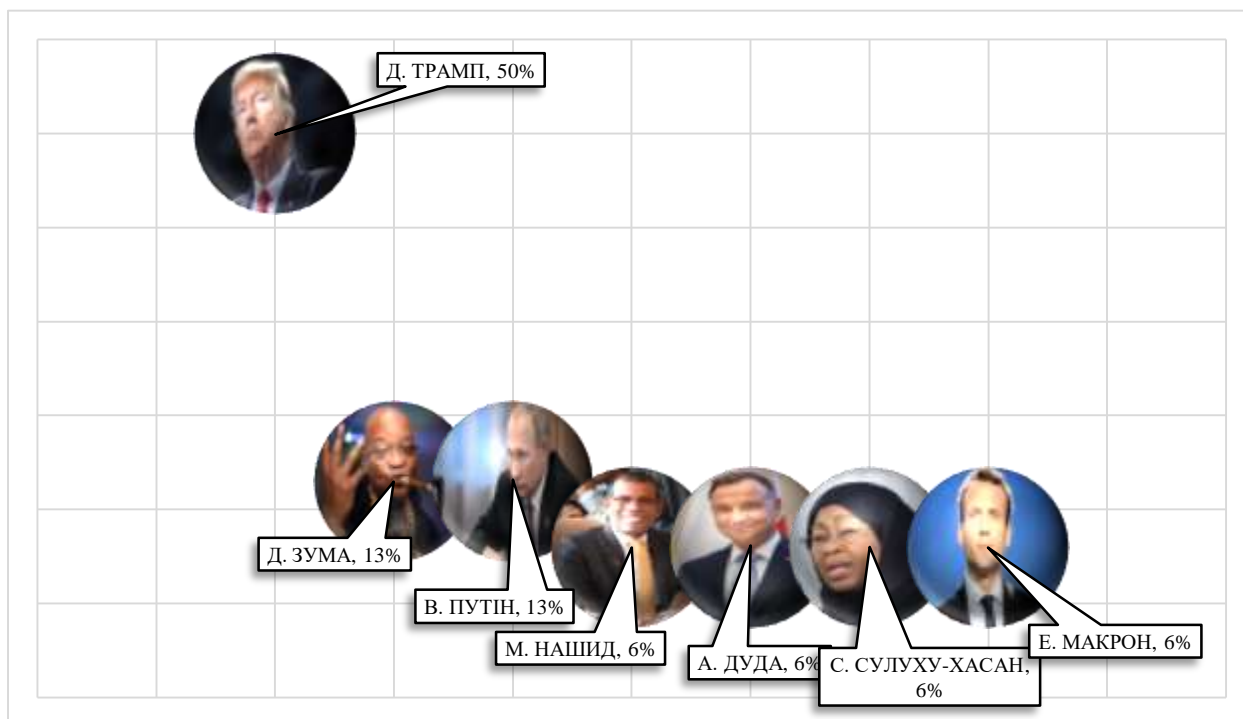

Діаграма 11. Питома вага найбільш популярних президентів у публікаціях світових ЗМІ (перші 10 президентів за період 1-31 травня 2021 року)

Проте в плані уваги провідних журналістів світу саме до репутації та популярності президентів ситуація дещо інша. Лідером серед президентів, імідж яких найчастіше висвітлювався провідними світовими ЗМІ за період дослідження, стали колишній президент США Дональд Трамп (50 %), колишній президент Південно-Африканської Республіки Джейкоб Зума (13 %), президент РФ В. Путін (13 %), колишній президент Мальдівських островів Мохамед Нашид, президент Польщі Анджей Дуда Бразилія, президент Танзанії Самія Сулуху-Хасан та президент Франції Е. Макрон (по 6 %).

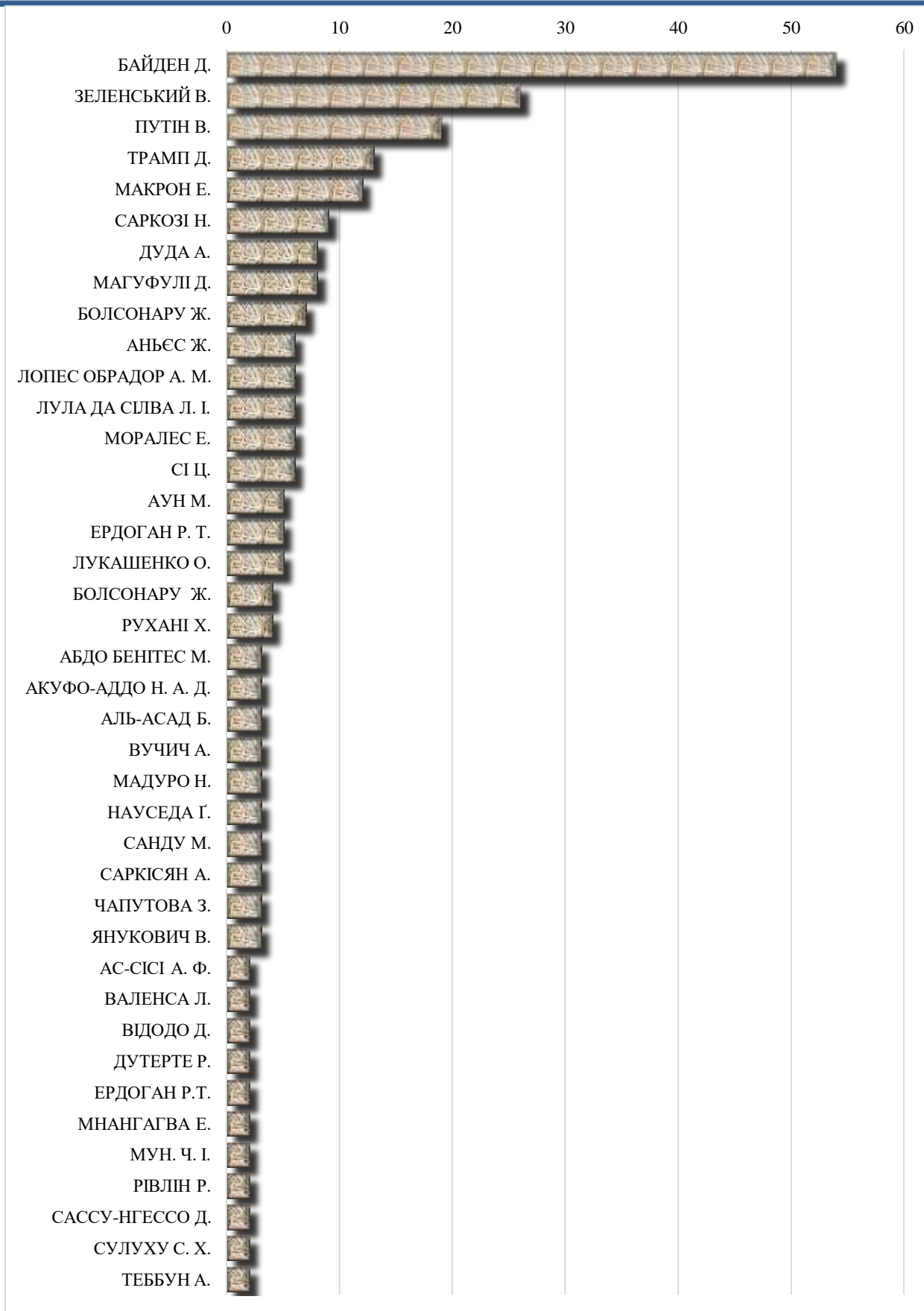
Перше місце щодо уваги журналістів до іміджу президентів США пояснюється активністю діючого президента Д. Байдена, який в свої перші 100 днів на посаді проявив

достатню активність як в плані змін міжнародної та внутрішньої політики США, так і в плані зростання своєї популярності серед пересічних громадян та оглядачів світових медіа.

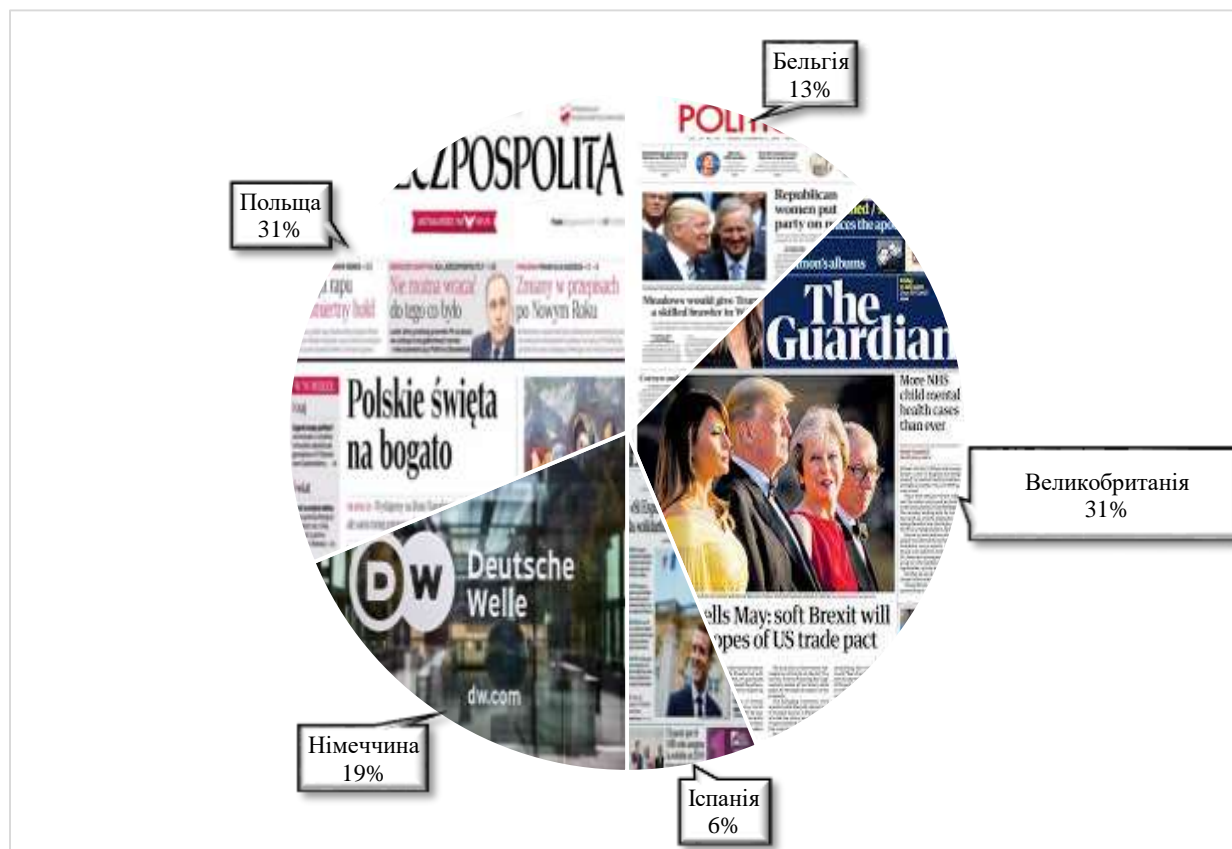
Діаграма 12. Питання іміджу президентів світу в іноземних ЗМІ (дольова вага президентів імідж яких розглядався в публікаціях за період 1-31 травня 2021 року)

Найбільший інтерес до колишнього президента США Д. Трампа притягувала його війна з соціальними мережами. Колишнього президента США заборонили в Twitter і призупинили активність на його сторінках в Facebook та YouTube після заворушень у Капітолії в січні. Д. Трамп вважає, що соціальні мережі «мають заплатити політичну ціну» за блокування його акаунтів та відкрив новий вебсайт, де його прихильники можуть використовувати функції, подібні до соціальних мереж. Відвідувачі сайту можуть ділитися публікаціями Д. Трампа у своїх акаунтах у Twitter та Facebook. Дизайн сайту певним чином нагадує Twitter, в якому, однак містяться лише публікації самого Д. Трампа. У відповідь соціальна мережа Twitter заблокувала акаунти, створені вочевидь для обходу блокування акаунту колишнього президента США.

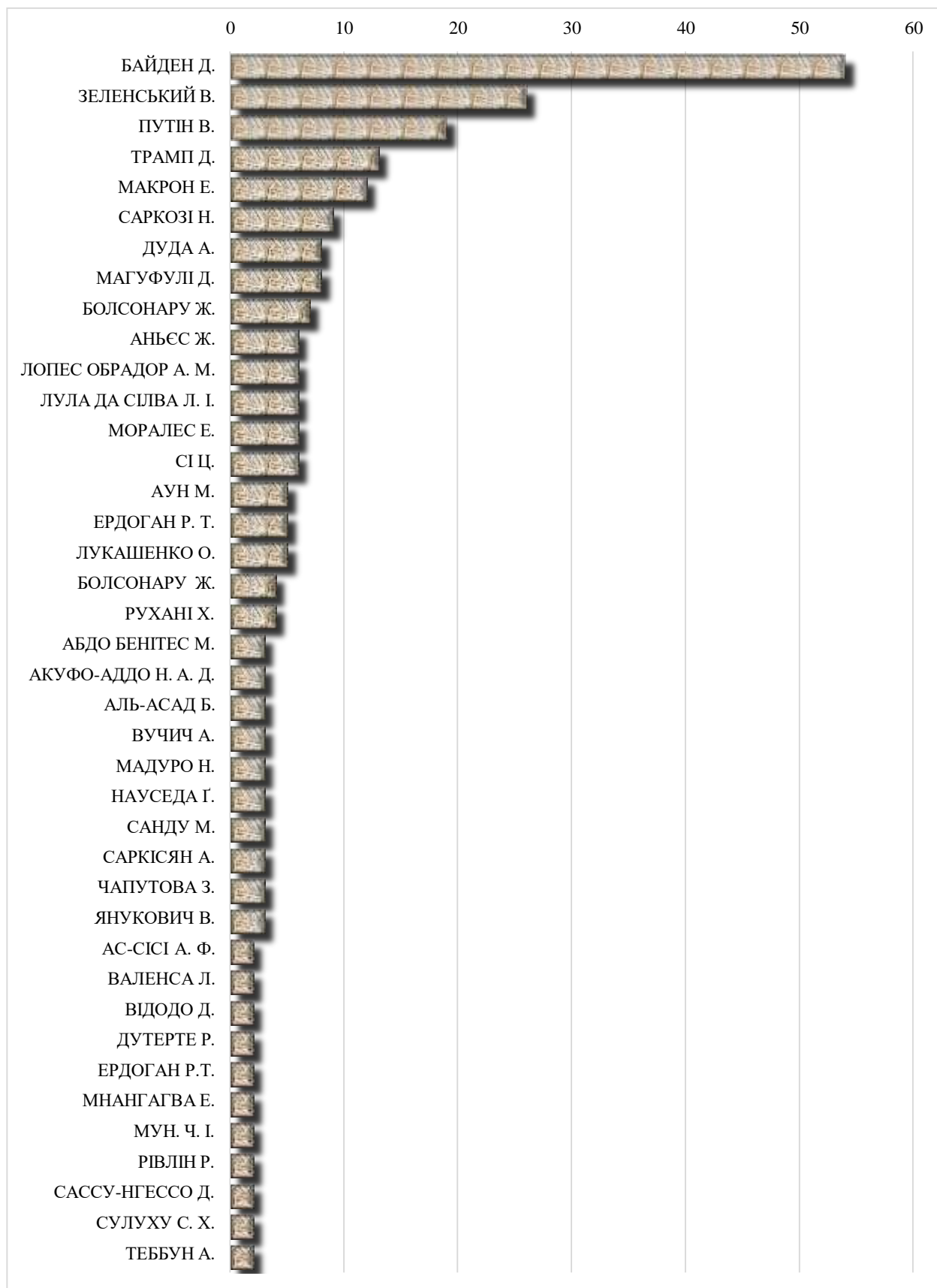
Діаграма 11. Рейтинг президентів за кількістю публікацій (перші 40 президентів за період 1-31 травня 2021 року)

Увагу журналістів викликала справа про корупцію колишнього президента Південно-Африканської Республіки Джейкоба Зуми та французької компанії «Талес», пов'язаної з угодою на 2 млрд дол. Колишній президент Мальдівських островів Мохамед Нашид постраждав від вибуху бомби в столиці Мале. Вибух стався, коли він збирався сісти в машину біля свого будинку. Робота президента А. Дуди у травні була оцінена позитивно 36 % опитаних поляків. Команда хокейних легенд з В. Путіним у складі виграла шоу-матч у Нічній хокейній лізі. Російський президент забив вісім голів. Крім того світові медіа вразила заява В. Путіна, що Росія «виб'є зуби» тому, хто хоче «щось їй відкусити». Президент Танзанії Самія Сулуху-Хасан більш адекватно ставиться до COVID-19, на відміну від свого попередника Джона Магуфулі. Там, де він був деспотичним, вона, здається, більш відкрита, помітили кореспонденти світових ЗМІ.

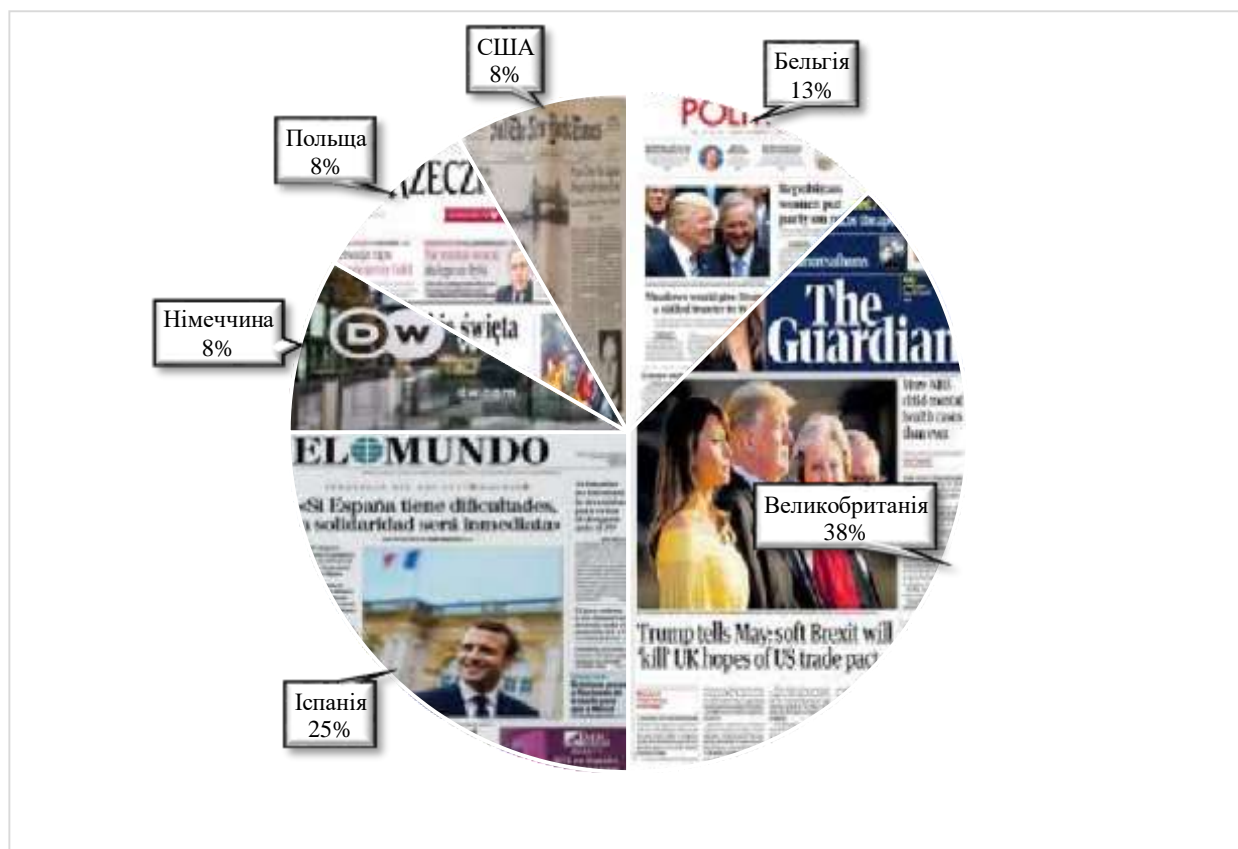
Діаграма 13. Імідж президентів світу в ресурсах країн (доля публікацій за період 1-31 травня 2021 року)

Інститут президентської влади в контексті іміджевих оцінок лідерів держав найбільший резонанс отримав у провідних ЗМІ Великобританії та Польщі (по 31 % публікацій), Німеччини (19 %) та Бельгії (13 %).

Діаграма 11. Рейтинг президентів за кількістю публікацій (перші 40 президентів за період 1-30 квітня 2021 року)

Крім того, з випуску можна дізнатись: який вирок виніс Міжнародний кримінальний суд експрезиденту Кот-д'Івуару Лорану Гбагбо за звинуваченнями у злочинах проти людства та чи повернеться він в Кот-д'Івуар, де президент залишається впливовою фігурою; чому юридична фірма, що повинна була представляти експрезидента ПАР Джейкоба Зуму на суді звільнилася до початку судового розгляду справи про його корупцію та яку роль зіграв фільм Олексія Навального про розкішний маєток В. Путіна на морському узбережжі у невдоволенні росіян падінням стандартів життя й корупцією.

Діаграма 13. Імідж президентів світу в ресурсах країн (доля публікацій за період 1-30 квітня 2021 року)

Інститут президентської влади в контексті іміджевих оцінок лідерів держав найбільший резонанс отримав у провідних ЗМІ Великобританії (Reuters і BBC – 38 %), Іспанії (El Mundo – 25 %) та Бельгії (POLITICO – 13 %).

ІНФОРМАЦІЙНО-РЕФЕРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ

МАЛЬДІВИ

Mohamed Nasheed: Maldives ex-president injured in blast = [Мохамед Нашид: Експрезидент Мальдівських островів постраждав від вибуху] // BBC. – London, 2021. – 07.05. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/news/world-asia-57013330>.

Колишній президент Мальдівських островів **Мохамед Нашид** постраждав від вибуху бомби в столиці Мале. Вибух стався, коли він збирався сісти в машину біля свого будинку. Місцеві ЗМІ повідомляють, що саморобний вибуховий пристрій був закладений на мотоциклі, який був припаркований неподалік. Група австралійської Федеральної поліції вирушить на Мальдіви, щоб допомогти в розслідуванні. На сьогодні М. Нашид виконує обов'язки спікера в парламенті. Чинний президент **Ібрагім Мохамед Соліх** описав вибух як «напад на демократію та економіку Мальдів».

ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА

Mandela becomes South Africa's first black president, 1994 = [Н. Мандела став першим чорношкірим президентом ПАР у 1994 році] // BBC. – London, 2021. – 09.05. – Режим доступу : <https://www.bbc.co.uk/archive/mandela-becomes-south-africas-first-black-president-1994/zrt2jsg>.

Нельсон Мандела став першим чорношкірим президентом Південно-Африканської Республіки в травні 1994 р. Його обрання закінчило понад три століття правління білих у ПАР. Партія Африканського національного конгресу Н. Мандели отримала 252 з 400 місць на перших демократичних виборах в історії ПАР. У рамках церемонії інавгурації він наголосив на своїй відданості ПАР та своїй рішучості продовжувати свою роботу для примирення.

Arms deal graft trial against S. African ex-president Zuma adjourned to May 26 = [Судовий процес проти експрезидента ПАР Д. Зуми перенесений на 26 травня] // Reuters. – London, 2021. – 17.05. – Режим доступу : <https://www.reuters.com/world/africa/arms-deal-graft-trial-against-safrican-ex-president-zuma-adjourned-may-26-2021-05-17/>.

Справа про корупцію колишнього президента Південно-Африканської Республіки **Джейкоба Зуми** та французької компанії «Галес», пов'язаної з угодою на 2 млрд дол., була відкладена до 26 травня, а його захисник заявив, що Д. Зума не визнає свою провину, коли нарешті розпочнеться слухання. Очікувалося, що судовий розгляд справи щодо Д. Зуми розпочнеться 17 травня, але він знову був відкладений після того, як нещодавно призначена команда захисту висловила занепокоєння провідним прокурором і заявила, що може вимагати його відводу від справи. Адвокат Д. Зуми заявив Вищому суду Пітермаріцбурга, що заява про невинуватість буде подана, коли суд наступного разу буде розглядати справу.

ПОЛЬЩА

Mikulski, Jakub. Sondaż: Prezydent, premier i rząd lepiej oceniani = [Опитування: Президент, прем'єр-міністр та уряд оцінені краще] / J. Mikulski // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 18.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Polityka/210519355-Sondaz-Prezydent-premier-i-rzad-lepiej-oceniani.html>.

Кількість респондентів, які позитивно оцінили діяльність президента Польщі **Анджея Дуди** та прем'єр-міністра **М. Моравецького** в опитуванні Kantar, зросла на 5 % порівняно з попереднім опитуванням. У разі оцінки роботи уряду цей відсоток збільшився на 4 %. Робота президента **А. Дуди** у травні була оцінена позитивно 36 % респондентів, з яких 8 % мають «однозначно» гарну думку, 55 % дотримуються протилежної думки (зменшення порівняно з квітневим опитуванням на 7 %) та 9 % не має думки з цього приводу.

РОСІЯ

Czermiński, Jakub. Osiem bramek Putina. Pierwszy mecz od wybuchu epidemii = [Вісім голів В. Путіна. Перша гра з початку епідемії] / J. Czermiński // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 10.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Rosja/210519929-Osiem-bramek-Putina-Pierwszy-mecz-od-wybuchu-epidemii.html>.

Команда хокейних легенд з **Володимиром Путіним** у складі виграла шоу-матч у Нічній хокейній лізі. Російський президент забив вісім голів. Матч із глядачами відбувся в Сочі. Уперше з моменту появи коронавірусу SARS-CoV-2 **В. Путін** зіграв матч аматорської ліги. Нічна хокейна ліга була заснована у 2011 р. Матчі проводять представники влади, підприємці та колишні хокеїсти. Шоу-матч, крім президента Росії, відвідали міністр оборони **С. Шойгу** та губернатор Московської області **А. Воробйов**. У матчі також зіграли колишній представник збірної СРСР **В. Фетісов** та двократний олімпієць **П. Буре**. Матч закінчився з рахунком 13:9 на користь команди **В. Путіна**.

Czermiński, Jakub. Putin: Wybijemy zęby tym, którzy będą chcieli nas ugryźć = [В. Путін: Ми виб'ємо зуби тим, хто хоче нас укусити] / J. Czermiński // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 20.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Polityka/210529953-Putin-Wybijemy-zęby-tym-ktorzy-beda-chcieli-nas-ugryzc.html>.

Президент Росії **Володимир Путін** заявив, що Росія «виб'є зуби» тому, хто хоче «щось їй відкусити». За словами **В. Путіна**, у публічному просторі лунають голоси про несправедливість того, що багатство Сибіру належить одній країні. «Дивно чути такі речі, особливо публічно, але іноді буває», – сказав президент Росії на засіданні Російського оргкомітету «Перемога». «Кожен хоче нас кудись вкусити або від чогось відкусити. Але ті, хто збирається це зробити, повинні знати, що ми їм виб'ємо зуби, щоб вони не могли кусати. ...Це очевидно. І це гарантується розвитком наших збройних сил», – наголосив **В. Путін**.

США

Lima, Cristiano. Why Trump's new blog could lead to more social media takedowns = [Чому новий блог Д. Трампа може призвести до більшої кількості видалень у соціальних мережах] / С. Lima // POLITICO. – Brussels, 2021. – 04.05. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/05/04/trump-website-facebook-485370>.

Колишній президент США **Дональд Трамп** створив новий вебсайт, щоб донести повідомлення до користувачів – завдання, ускладнене його заборонами на Facebook, Twitter та інших соціальних медіа-платформах. Але цей крок насправді також може призвести до більшої кількості видалень його постів в Інтернеті. Більшість основних платформ забороняють користувачам обходити свої блокування, звертаючись до альтернативних облікових записів, щоб розміщувати дописи. Ці правила спонукали Twitter і Facebook вжити заходів проти дописів. Нині **Д. Трамп** запустив веб-сторінку, що полегшує користувачам

достеменно розміщення своїх зауважень як у Facebook, так і в Twitter.

Slabisz, Aleksandra. Blogger Donald Trump = [Блогер Дональд Трамп] / A. Slabisz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 05.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/Polityka/305059927-Blogger-Donald-Trump.html>.

Обліковий запис колишнього президента США Дональда Трампа у Facebook досі заблоковано, і він не може отримати доступ до Twitter і YouTube. Тож колишній президент створив свій блог для спілкування зі світом. Сторінка має назву «З робочого столу Дональда Дж. Трампа» (DonaldJTrump.com) і на ній буде інформація «прямо зі столу Дональда Трампа». «У час тиші та брехні з'являється смолоскип свободи. Місце, де ви можете вільно і прямо висловлюватися зі столу Дональда Трампа», – значиться в рекламному відео у верхній частині сторінки. Платформа схожа на Twitter – у коротких дописах Д. Трамп може ділитися своєю думкою. Відвідувачі вебсайту не можуть коментувати, вони мають лише можливість уподобати повідомленням колишнього президента або розмістити їх у Facebook або Twitter. Вони також можуть придбати різні гаджети з логотипом MAGA (Зроби Америку знову великою) та пожертвувати гроші на політичні цілі Д. Трампа, що не виключає чергової кампанії за Білий дім. У будь-якому випадку, новий вебсайт Д. Трампа фінансується політичним комітетом JFC «Врятуй Америку», який збирає кошти для реалізації політичних амбіцій колишнього президента.

Former US President launches new platform = [Колишній президент США запускає нову платформу] // BBC. – London, 2021. – 05.05. – Режим доступу : <https://www.bbc.co.uk/newsround/56991430>.

Колишній президент США Дональд Трамп відкрив новий вебсайт, де його прихильники зможуть використовувати функції, як у соціальних мережах. Відвідувачі сайту зможуть ділитися публікаціями Д. Трампа у своїх акаунтах у Twitter та Facebook. Колишнього президента США заборонили в Twitter і призупинили активність на його сторінках у Facebook та YouTube після заворушень у Капітолії в січні. На новому вебсайті з'являться пресрелізи Д. Трампа, а також контент «прямо з робочого столу» Д. Трампа. В анонсованому відео, розміщеному на вебсайті, ідеться про те, що це буде «місце для вільної та безпечної розмови». Кілька публікацій на сайті повторюють хибне твердження про фальсифікацію президентських виборів. Відкриття вебсайту відбудеться буквально за день до того, як Facebook прийме рішення, чи заблокувати Д. Трампа назавжди.

Lima, Cristiano. Trump still booted off Facebook – but ruling opens door to his return = [Д. Трамп усе ще не користується Facebook, але постанова відкриває двері для його повернення] / C. Lima // POLITICO. – Brussels, 2021. – 05.05. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2021/05/05/trump-still-blocked-from-facebook-for-now-485428>.

Обліковий запис колишнього президента США Дональда Трампа на цей час повинен залишатися заблокованим, повідомила наглядова рада компанії, погодившись, що його риторика створила «серйозний ризик насильства», але зазначивши, що соціальна мережа «свавільно» витіснила його на невизначений термін. Правління підтримало блокування Д. Трампа, але наказало: «Протягом шести місяців після цього рішення Facebook повинен переглянути покарання і прийняти відповідне рішення». Д. Трамп відповів заявою, в якій

пообіцяв «накласти політичну ціну» «корумпованим компаніям соціальних мереж». «Те, що зробили Facebook, Twitter і Google – це повна ганьба для нашої країни», – зазначив Д. Трамп у заяві, розміщеній у його блозі. «Свобода слова була відібрана у президента США, тому що радикальні ліві бояться правди, але правда все одно вийде, більшою і сильнішою, ніж будь-коли раніше. Народ нашої країни не буде її підтримувати!» – заявив Д. Трамп.

Голубов, Олександр. Замість Twitter: Д. Трамп публікуватиме свої думки на власному сайті / О. Голубов // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 05.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3sygR>.

Експрезидент США Дональд Трамп почав публікувати власні, схожі на публікації у Twitter, дописи у блозі на особистому сайті. Його дизайн певним чином нагадує Twitter, у якому, однак, містяться лише публікації самого Д. Трампа. У блозі, назва якого перекладається як «Із письмового столу Д. Трампа», користувачі, як і у Twitter, можуть ставити «сердечка» на знак заохочення конкретних публікацій чи підписуватися на отримання сповіщень про нові дописи. Також прихильники експрезидента США мають змогу поширювати ці дописи в самому Twitter та Facebook за допомогою спеціальних «кнопок», натискання на які дозволяє опублікувати допис Д. Трампа у вигляді цитати в цих соціальних мережах. Наразі невідомо, чи будуть Twitter і Facebook блокувати такі дописи.

Сааков, Валерій. Д. Трамп: Соцмережі мають заплатити політичну ціну за блокування акаунтів / В. Сааков // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 05.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3t0Yo>.

Експрезидент США Дональд Трамп вважає, що соціальні мережі «мають заплатити політичну ціну» за блокування його акаунтів. Так колишній глава Білого дому прокоментував рішення наглядової ради американської інтернет-компанії Facebook залишити чинним блокування акаунта Д. Трампа в цій соцмережі. «Те, що зробили Facebook, Twitter та Google, є цілковитою ганьбою для нашої країни», – написав Д. Трамп у своєму блозі. Говорячи про дії інтернет-компаній щодо нього, Д. Трамп зазначив, що «президента Сполучених Штатів позбавили свободи слова». Так само колишній глава Білого дому переконаний, що інтернет-компаніям, які запровадили обмеження щодо нього, «ніколи більше не можна дозволяти руйнувати й псувати наш виборчий процес».

Перепада, Олена. Twitter заблокував акаунти, створені для публікації матеріалів Д. Трампа / О. Перепада // Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 07.05. – Режим доступу : <https://p.dw.com/p/3t5Ao>.

Соціальна мережа Twitter заблокувала акаунти, створені вочевидь для обходу блокування акаунту колишнього президента США Дональда Трампа. «Ми вживатимемо заходів проти акаунтів, очевидною метою яких є поширення контенту, пов'язаного із заблокованими сторінками», – заявив представник компанії. Ідеться, зокрема, про акаунт під назвою «З робочого столу Дональда Трампа».

Slabisz, Aleksandra. Coraz poważniejsze kłopoty Donalda Trumpa = [Дедалі більш серйозні проблеми Дональда Трампа] / A. Slabisz // Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 19.05. – Режим

доступу : <https://www.rp.pl/Polityka/305199908-Coraz-powazniejsze-klopoty-Donalda-Trumpa.html>.

Прокуратура штату Нью-Йорк відкриває кримінальне провадження проти компанії Trump Organization. «Ми повідомили Trump Organization, що розслідування діяльності цієї компанії є не лише цивільним, але і кримінальним провадженням», – заявили в канцелярії нью-йоркської генеральної прокурорки Л. Джеймс, яка проводитиме кримінальне розслідування у співпраці з офісом окружного прокурора Манхеттена С. Р. Ванс. Кримінальне розслідування С. Р. Ванса щодо ради директорів компанії Trump Organization триває з 2018 р., коли адвокат колишнього президента США Дональда Трампа М. Коен визнав свою провину в порушенні закону при фінансуванні виборів, заплативши за мовчання порнографічної актриси, яка стверджувала, що мала сексуальні стосунки з Д. Трампом. Л. Джеймс розпочала цивільне розслідування щодо компанії Д. Трампа на початку 2019 р. після того, як М. Коен на слуханнях у Конгресі зізнався, що Д. Трамп завищив свої активи, щоб отримати більші позики та краще страхування.

ТАНЗАНІЯ

Juma, Mercy. Samia Suluhu Hassan – Tanzania’s new president challenges Covid denial = [Самія Сулуху-Хасан, нова президентка Танзанії, кинула виклик щодо заперечення Covid] / M. Juma // BBC. – London, 2021. – 04.05. – Режим доступу : <https://www.bbc.com/news/world-africa-56944399>.

Президентка Танзанії Самія Сулуху-Хасан більш адекватно ставиться до COVID-19, на відміну від свого попередника Джона Магуфулі. Там, де він був деспотичним, вона, здається, більш відкрита. Минуло менше двох місяців з дня смерті Д. Магуфулі, але його віцепрезидентка, яка була приведена до присяги як глава держави незабаром після його смерті, схоже, йде іншим шляхом. Вона задала новий тон щодо підходу до коронавірусу, свободи ЗМІ, боротьби з опозицією, часто висловлюючи свої коментарі у спокійній і авторитетній манері.

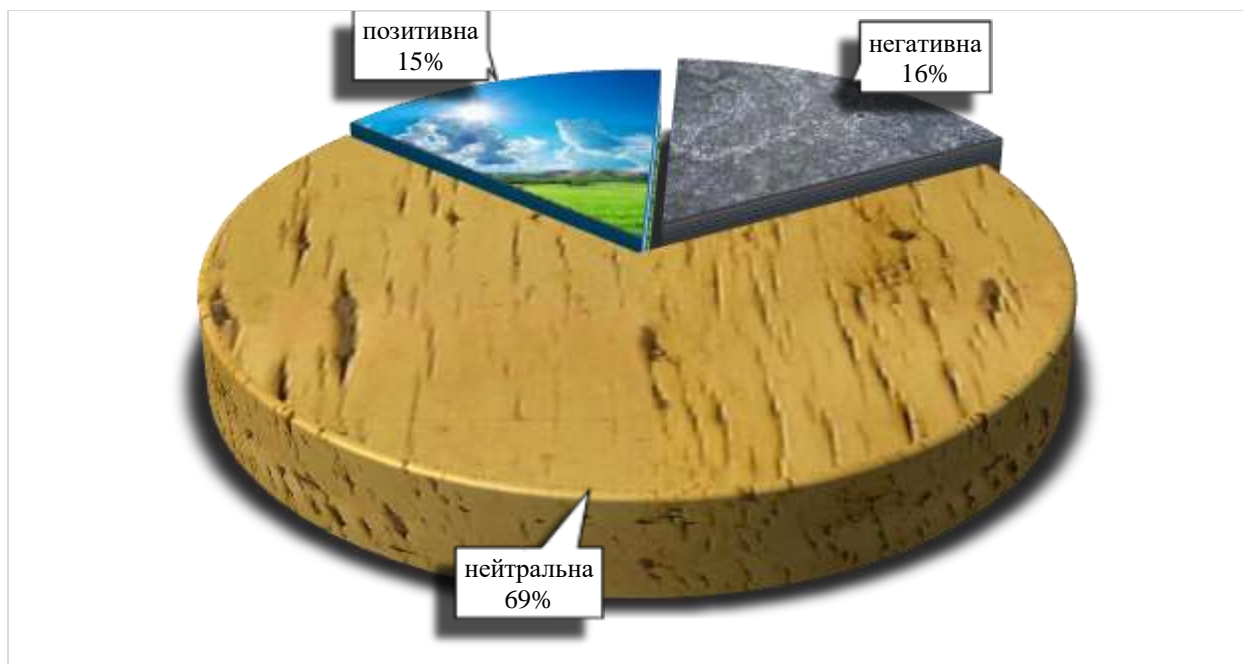
ФРАНЦІЯ

Gil, Iñaki. Militares en activo acusan a Emmanuel Macron de «concesiones al islamismo» en una carta abierta = [Активні військові офіцери у відкритому листі звинуватили Емманюеля Макрона в «поступках ісламізму»] / I. Gil // El Mundo. – Madrid, 2021. – 10.05. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2021/05/10/6099318321efa004648b4575.html>.

У кінці квітня група відставних генералів написала листа президенту країни Емманюелю Макрону. У ньому вони попередили, що ісламісти почали встановлювати свої порядки в різних частинах Франції, і в республіці фактично йде расова війна, яка здатна зруйнувати країну і призвести до тисяч жертв. Діючі військові Франції у відкритому листі підтримали звернення відставних генералів, які заявили про «розпад» країни. «Як ми бачимо, часу на зволікання немає, інакше завтра громадянська війна покладе край цьому наростаючому хаосу...», – попередили вони.

МОДАЛЬНІСТЬ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ПРЕЗИДЕНТІВ

Протягом досліджуваного періоду більшість публікацій електронних закордонних сайтів, що висвітлювали проблеми функціонування інституту президентства у світі, мали нейтральне забарвлення (69 %). Значну частку становили повідомлення з негативним контекстом (16 %) і 15 % матеріалів мали позитивну модальність.

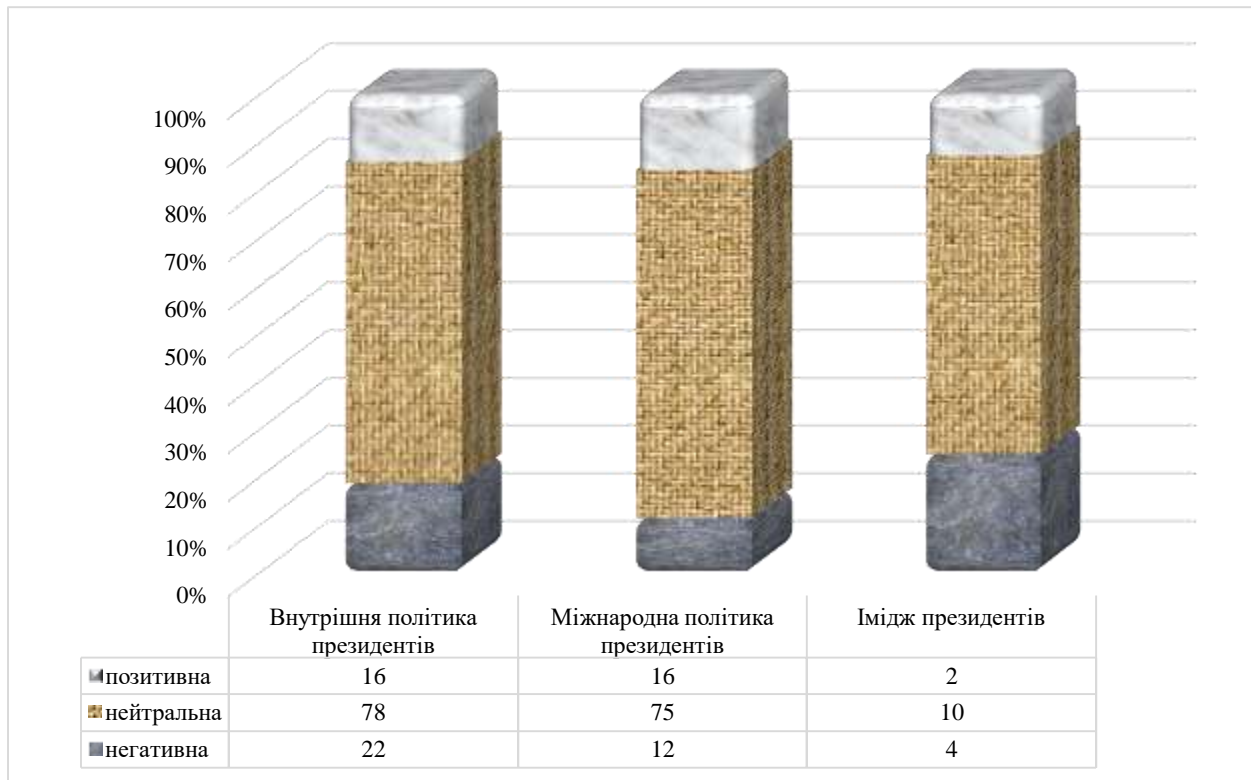

Діаграма 14. Співвідношення тональності публікацій про президентів у світових ЗМІ (доля публікацій за період 1-31 травня 2021 року)

Щодо характеру повідомлень про інститут президентства в ракурсі загальних рубрик, то треба сказати, що найчастіше зарубіжні інформаційні джерела використовували негативну тональність, оцінюючи імідж президентів (25 %). Наразі відгуки в нейтральному ключі стосувалися, у своїй більшості, міжнародної сфери діяльності глав держав (73 %). Найбільшу частку позитивних оцінок також містили матеріали, у яких журналісти аналізували міжнародну політику президентів (15 %).

Найбільше негативно забарвлених публікацій в травні зібрали: самопроголошений президент Білорусі О. Лукашенко, який на думку більшості іноземних оглядачів не просто перетворив країну в автократію, а й у справжню квінтесенцію диктатури; президент РФ В. Путін, який активно розбудовує в Росії тоталітарний режим і продовжує агресивну політику проти України та інших сусідніх країн; президент Колумбії Іван Дуке Маркес, який санкціонував насильство під час протестів, які тривали протягом трьох днів проти проєкту

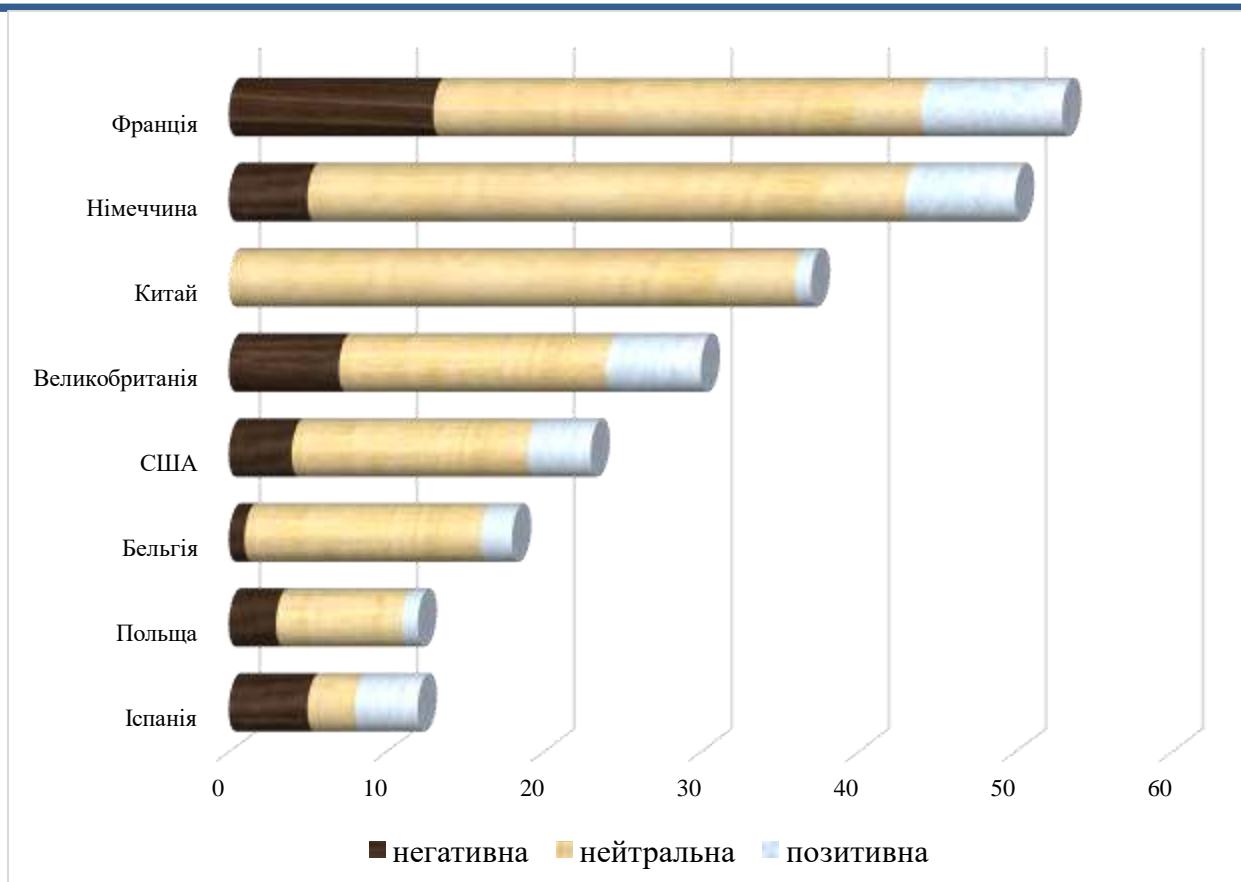
податкової реформи, що призвело до загибелі кількох людей та президент Туреччини Реджеп Тайїп Ердоган, який в травні заявив про прагнення створити міжнародну коаліцію проти Ізраїлю.

Діаграма 15. Модальність публікацій про інститут президентства у світових ЗМІ в ракурсі загальних рубрик (питома вага публікацій за період 1-31 травня 2021 року)

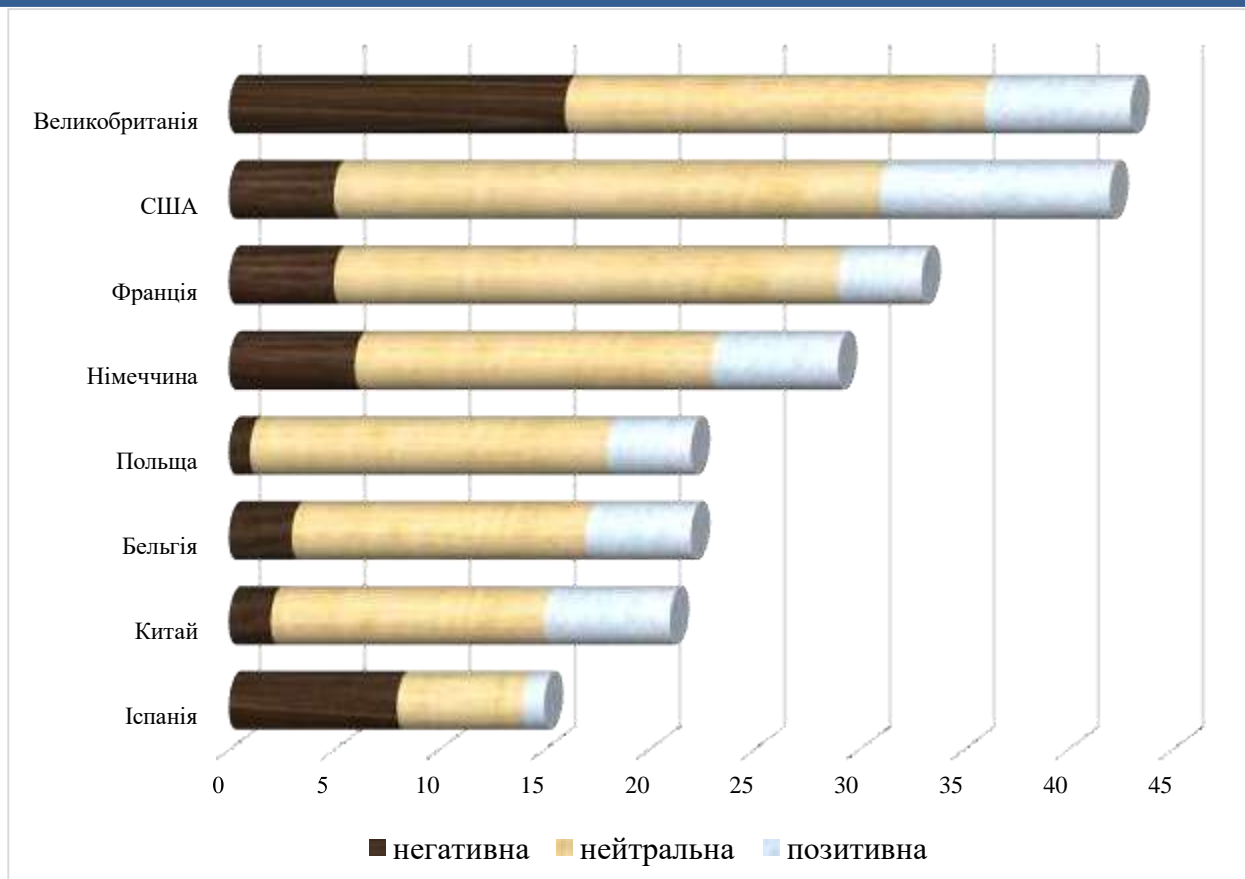
Лідерами позитивної інформації можна назвати президента США Д. Байдена, президента Франції Е. Макрона та Президента України В. Зеленського.

Що стосується характеру висвітлення президентів світу ресурсами конкретних країн, то за період дослідження, представлений в даному випуску бюлетеня, тональність публікацій в різних країнах була достатньо пропорційною та виваженою. Найбільша доля негативних оцінок була в ресурсах Іспанії (42 %) та Франції (25 %). Позитивно забарвлені публікації найчастіше зустрічались в ресурсах Великобританії (20 %) та Франції (17 %). Переважно нейтральну тональність мали матеріали медіа Китаю (97 %) та Німеччини (76 %).

Діаграма 16. Розподіл тональності публікацій про інститут президентів в ресурсах окремих країн (за період 1-31 травня 2021 року)

Як показало проведене нами дослідження актуальних проблем інституту президентства в контексті їх висвітлення найвпливовішими зарубіжними ЗМІ, наявною є увага до політики президентів в сфері вирішення внутрішньополітичних проблем, пов'язаних в першу чергу, з активним розгортанням вакцинації населення від COVID-19 та відновлення фінансово-економічної сфери, що постраждала внаслідок пандемії. Необхідно також відзначити, що в період з 1 до 31 травня 2021 р. у публікаціях зарубіжних інтернет-джерел переважала частка нейтральної оцінки інституту президенства загалом і діяльності окремих президентів, зокрема. Зарубіжні ЗМІ, здебільшого, дотримуються нейтральної і достатньо об'єктивної точки зору і не намагаються нав'язати власні думки суспільству.

Діаграма 16. Розподіл тональності публікацій про інститут президентів в ресурсах окремих країн (за період 1-30 квітня 2021 року)

Як показало проведене нами дослідження актуальних проблем інституту президентства в контексті їх висвітлення найвпливовішими зарубіжними ЗМІ, наявною є увага до політики президентів в сфері вирішення внутрішньополітичних проблем, пов'язаних в першу чергу, з активним розгортанням вакцинації населення від COVID-19 та відновлення фінансово-економічної сфери, що постраждала внаслідок пандемії. Необхідно також відзначити, що в період з 1 до 30 квітня 2021 р. у публікаціях зарубіжних інтернет-джерел переважала частка нейтральної оцінки інституту президенства загалом і діяльності окремих президентів, зокрема. Зарубіжні ЗМІ, здебільшого, дотримуються нейтральної точки зору і не намагаються нав'язати власні думки суспільству.